

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

ได้มีการศึกษาและวิจัยกันอย่างกว้างขวางเกี่ยวกับการกระทำผิดระ เียบวินัยและข้อบังคับ ตลอดจนการกระทำผิดกฎหมายของเยาวชนทั่ว ๆ ไป และเยาวชนที่เป็นนักเรียนนักศึกษา ไม่ว่าจะในประเทศไทยหรือต่างประเทศ สำหรับประเทศไทยนี้มีหน่วยงานหลายแห่งที่มีหน้าที่โดยตรง ทั้งภาครัฐและเอกชนที่ได้ให้ความสนใจส่งเสริมการศึกษาวิจัยในปัญหาดังกล่าว เช่น สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพ กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ กรมราชทัณฑ์ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ กรมตำรวจ สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ศาลเยาวชนและครอบครัว ฯลฯ งานและโครงการของหน่วยงานต่าง ๆ ที่กล่าวมานั้น ดำเนินภารกิจเพื่อเป็นพื้นฐานในการค้นหาแนวทางแห่งการป้องกันและแก้ไขการกระทำผิดของเยาวชนในด้านต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

สำหรับงานวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ ที่เห็นว่าจะมีส่วนผลักดันให้นักเรียนนักศึกษาซึ่งเป็นเยาวชนกระทำผิดในระ เียบวินัยและข้อบังคับของสถานศึกษา ตลอดจนการกระทำผิดต่อกฎหมายของบ้านเมือง ซึ่งปัจจัยนั้นได้แก่ สถานภาพส่วนตัวของนักศึกษา สถานภาพด้านครอบครัว ปัจจัยทางด้านจิตภาพอันเป็นพฤติกรรมวิสัยสามารถของจิตหรือความต้องการแห่งตน (Self Needs) ซึ่งมีส่วนสัมพันธ์ต่อการกระทำผิด เพื่อความเข้าใจในปัจจัยต่าง ๆ ดังกล่าว จึงใคร่ขอเสนอผลงานการศึกษาวิจัยตลอดจนทฤษฎี - หลักการและเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยครั้งนี้

สง่า ลีนะสมิต (2534 : 45) ได้กล่าวว่าสาเหตุของอาชญากรรมโดยสรุปคือ การเป็นอาชญากรมีสาเหตุ 2 สาเหตุ คือ สาเหตุของความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจอันเป็นสาเหตุแห่งชีวภาพ (The Biological Background of Criminality) อย่างหนึ่ง และอีกสาเหตุหนึ่ง

คือความบกพร่องทางสิ่งแวดล้อมหรือบกพร่องทางสังคม (The Sociological Background of Criminality) โดยแบ่งประเภทผู้ประกอบอาชญากรรมเป็น 2 ประเภท คือ อาชญากรรมไม่หยุด แต่ไร้ฝีมือ พวกนี้จะใช้วิธีรุนแรง กลุ่มบุคคลดังกล่าวคือกลุ่มของเยาวชนอีกกลุ่มเป็นระดับอาชีพหรือมืออาชีพ พวกนี้ไม่ชอบใช้วิธีรุนแรงจะมีการวางแผนงานและสิ่งการ ชนิดหลังนี้นักอาชญาวิทยาถือว่าเป็นอาชญากรโดยแท้

อาชญากรในกลุ่มเยาวชนหรือที่เรียกว่า "ยุวอาชญากร" นั้นจะเป็นอาชญากรอาชีพหรือมืออาชีพหรือไม่นั้น สง่า สิมะสมิต (2534 : 123 - 124) ได้สรุปลักษณะที่สำคัญไว้ดังนี้คือ

1. ประกอบอาชญากรรมเพียงแต่หวังผลกำไรเป็นเงินทอง ได้แก่ ความผิดต่อทรัพย์ ในยุวอาชญากรจะเป็นการลักเล็กขโมยน้อย ไม่ถึงกับปล้นทรัพย์ ถ้าเป็นความผิดทางเพศจะเป็นลักษณะลวนลาม ช่มชู้ แต่ไม่ฉก จะมีการเสพสุราและสิ่งเสพติดเพื่อปลอบใจ แม้จะทำไม่หยุดก็ไม่จัดว่าเป็นอาชญากรอาชีพ กลุ่มยุวอาชญากรเหล่านี้ถือว่าเป็นผู้ที่มีนิสัยส่วนตัวเสียเป็นกลุ่ม ไม่มีศีลธรรมมิได้มุ่งก่อความสงบเรียบร้อยของสังคม
2. อาชญากรที่แท้จริงจะยึดการแสวงหารายได้จากการประกอบอาชญากรรม โดยจะมีอาชีพอื่นที่มีรายได้อยู่แล้วแต่เอาอาชีพนั้นบังหน้า ยุวอาชญากรจะเป็นผู้ไม่มีอาชีพเป็นหลักแหล่ง
3. เยาวชนที่ก่อการกระทำผิดจะไม่มี การบูรณะแต่งหรือปรับปรุงวิธีการแสวงหาผลกำไร แต่อาชญากรอาชีพแท้จริงจะปรับปรุงอาชีพในทางอาชญากรรมอยู่เสมอโดยปรับปรุงฝีมือและเทคนิคใหม่ ๆ ในการประกอบอาชญากรรมของตน มักคบหาสมาคมกับผู้ที่มีฝีมือเหนือกว่าหรือผู้เป็นอาชญากรซึ่งเชี่ยวชาญเป็นอย่าง ๆ ไป
4. อาชญากรอาชีพแท้จริงมักจะเป็นผู้มีภาวะทางจิตบกพร่องแต่ยุวอาชญากรจะมีจิตอันเป็นบุคลิกลักษณะ (Personal Characteristic) ในช่วงเป็นธรรมชาติของวัยรุ่นที่มีความต้องการแห่งตน (Self Needs) เท่านั้น

ในการสัมมนาทางวิชาการ เรื่องการป้องกันและปราบปรามปัญหาอาชญากรรม เศรษฐาติวงศ์โกมลเชษฐ และชวงษ์ ฉายะบุตร (พ.ต.ท.พยุ่ง จินะชิต. 2531 : 15 : อ้างอิงมาจาก เศรษฐาติวงศ์โกมลเชษฐ และชวงษ์ ฉายะบุตร. 2524 : 272 - 274) ได้สรุปผลการสัมมนาสาเหตุของอาชญากรรมมาจากสาเหตุ 4 ประการคือ

๑
๐F
๖๓7
B4
ก573ก

10 ม.ค. 2540
4040151

สำนักหอสมุด

1. สาเหตุของเศรษฐกิจ การที่ประเทศไทยมีพลเมืองเพิ่มขึ้นในอัตราสูง สิ่งจำเป็นในชีวิตประจำวันมีมากขึ้น ค่าครองชีพสูงขึ้น การว่างงานมีอัตราขยาย ความยากจนระหว่างชนชั้น สภาพครอบครัวที่ไม่มั่นคง แหล่งเสื่อมโทรม ฯลฯ

2. สาเหตุทางสังคมและวัฒนธรรม เนื่องจากศีลธรรมและวัฒนธรรมทางจิตใจอันดีงามของคนไทยได้เสื่อมลงอันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการแพร่ระบาดของวัฒนธรรมและความเจริญทางวัตถุของชาติตะวันตก สถานอบรมทางการศึกษาไม่พอเพียงในการรองรับอัตราการขยายตัวของกลุ่มเยาวชน สิ่งแวดล้อมยั่วเย้าต่าง ๆ จากแหล่งบันเทิง ได้ชักนำไปในทางเสียหาย

3. สาเหตุทางชีวภาพ (The Biological Background of Criminality) อันเนื่องจากการถ่ายทอดกรรมพันธุ์และอิทธิพลของรูปร่างหน้าตาว่ามีส่วนสัมพันธ์กับการกระทำ ความผิดระเบียบวินัยอันเป็นข้อกฎหมายของสังคม ลอมโบโรโซ (อนันต์ชัย เขื่อนธรรม และคนอื่น ๆ. ม.ป.ป. : 26 ; อ้างอิงมาจาก Lombroso. n.d. : 14) ผลงานของเขา อาจจะสรุปลงได้ว่า คนเป็นอาชญากรก็เนื่องจากกรรมพันธุ์หรือเป็นอาชญากรโดยกำเนิด คนพวกนี้จะมีลักษณะทางกายภาพแตกต่างจากคนธรรมดา ในเรื่องเดียวกันนี้ได้อ้างแนวความคิดของกอร์ริง (Goring) ศัลยแพทย์ชาวอังกฤษ ซึ่งได้เปรียบเทียบรูปร่างหน้าตาของผู้เป็นอาชญากรกับผู้ที่ไม่เป็นอาชญากร ไว้ว่า

3.1 อาชญากรรมเป็นผลโดยตรงจากความด้อยในทางชีวภาพ

3.2 อาชญากรรมชนิดใดชนิดหนึ่งก็เกิดจากความด้อยในทางชีวภาพอย่างใดอย่างหนึ่ง

ซัทเธอร์แลนด์ และเครสเซย์ (อนันต์ชัย เขื่อนธรรม และคนอื่น ๆ. ม.ป.ป. : 14 ; อ้างอิงมาจาก Sutherland and Cressey. n.d. : unpagged) ได้เสนอแนวความคิดเกี่ยวกับลักษณะทางร่างกายกับความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของเชลดอน (Sheldon) ไว้ว่า โครงสร้างของร่างกายแบ่งออกเป็น 3 ชนิด คือ

1. พวก Endomorphic Type มีลักษณะอ้วน เนื้อนุ่มชอบพักผ่อนและชอบแสดงออก

2. พวก Mesomorphic Type มีลักษณะกล้ามเนื้อมาก ชอบก้าวร้าวชอบรุกราน

3. พวก Ectomorphic Type มีลักษณะผอมบาง เป็นคนกระวนกระวายและ ไม่ชอบการแสดงออก

จากแนวคิดดังกล่าวลักษณะต่าง ๆ ทางกายภาพนั้นสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับลักษณะทาง อารมณ์และลักษณะทางจิตเยาวยุวชนที่กระทำผิดในระยะเบียบวินัยข้อบังคับตลอดจนกระทำผิดกฎหมาย จะมีลักษณะที่แตกต่างกัน หากพิจารณาอย่างรอบคอบจากแนวคิดของ Sheldon แล้วอาจจะกล่าว ได้ว่าพวก Mesomorphic Type มีแนวโน้มที่จะกระทำผิดได้มากกว่า

ขณะ รุ่งแสง (พยุ่ง จินะชิต. 2533 : 18 ; อ้างอิงมาจากขณะ รุ่งแสง. 2534 : 311 - 313) ได้จำแนกปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลใ้แนวโน้มให้บุคคลก่อปัญหาการกระทำผิดกฎ ระเบียบข้อบังคับตลอดจนการกระทำผิดกฎหมายกลายเป็นอาชญากรรมได้นั้นมีปัจจัยส่งเสริมดังนี้

1. ปัจจัยทางจิตวิทยา (Psychological Factor) เป็นเรื่องของความรู้สึกและ อารมณ์ เช่น ความผิดหวัง ความไม่พอใจและสภาวะแห่งจิตที่ไม่มั่นคง เหล่านี้สามารถนำไปสู่ การประกอบกรกระทำผิดจนถึงก่ออาชญากรรมได้โดยเฉพาะในกลุ่มวัยรุ่น
2. ปัจจัยทางครอบครัว (Family Factor) ครอบครัวมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อชีวิต มนุษย์ เพราะนับตั้งแต่เกิดจนกระทั่งสิ้นสุดชีวิต ครอบครัวเป็นสิ่งคมนหน่วยแรกที่คนเป็นสมาชิกอยู่ ครอบครัวจึงมีส่วนสำคัญที่จะอบรมบ่มนิสัยของเด็กตั้งแต่เยาว์วัย ใ้รู้จักความรับผิดชอบชั่วดีได้ เด็กและเยาวชนจะแสดงพฤติกรรมออกมาตามสถานภาพของครอบครัว เช่น ครอบครัวที่บิดา มารดาแยกกันอยู่ บิดามารดาที่เป็นคนก้าวร้าว หรือบิดามารดา เป็นคนที่มีศีลธรรมจรรยาต่าง ๆ สถานภาพเหล่านี้ย่อมจะถ่ายทอดหรือใ้แนวโน้มเด็กและเยาวชน อันจะมีผลต่อการประพฤติผิด ตลอดจนกลายเป็นอาชญากรได้ในที่สุด
3. ปัจจัยเกี่ยวกับความยากจน (Poverty Factor) ปัจจัยนี้ นักการศึกษาและ นักอาชญาวิทยากล่าวว่ามีใ้เป็นมูลเหตุหลักแต่เป็นมูลเหตุหลักต้นเท่านั้น ที่บุคคลได้ประสบและ ขาดการตัดสินใจที่ดีโดยเฉพาะใ้เยาวชนที่มักจะมีขาดความยั้งคิด เพราะความยากจนทำให้เกิด ความทุกข์ความแร้นแค้นผืดเคืองในสภาพอันเสื่อมโทรมทั้งด้านจิตใจและสิ่งแวดล้อม จึงมีส่วน ใ้ใ้มนำใ้คนประพฤติผิดที่สถานและกฎหมายได้ง่ายใ้เยาวชนจะพบการลักเล็กขโมยน้อย เพื่อ บรรเทาความอยากใ้หากเยาวชนมีพฤติกรรมเช่นนั้นอยู่บ่อย ๆ ก็จะเป็นพฤติกรรมที่เคยชิน

4. ปัจจัยเกี่ยวกับชุมชน (Community Factor) แหล่งชุมชนเสื่อมโทรมมักจะเป็นที่เพาะเชื้อของอาชญากรรมเพราะเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของผู้มีรายได้น้อย ประกอบด้วยบุคคลหลายประเภท การมีที่อยู่เก่าแก่ทรุดโทรม แออัดยัดเยียด จะเป็นแหล่งหลบซ่อนของมิจฉาชีพต่าง ๆ เช่น อาชญากร นักค้ายาเสพติด โสเภณีชั้นต่ำ นักเลงอันธพาลเมื่อเด็กและเยาวชนอยู่ในแหล่งชุมชนดังกล่าวย่อมได้รับตัวอย่างไปในทางที่ไม่ดีเห็นการกระทำผิดระเบียบกฎหมายเป็นเรื่องธรรมดา จึงเป็นผลที่ไม่ดีแก่ตัวเด็กและเยาวชนในภายภาคหน้า จากการศึกษาพบว่าชุมชนเสื่อมโทรมในเมืองใหญ่ที่มีความเจริญจะมีการลอกเลียนแบบการประกอบปัญหาอาชญากรรมจากสื่อมวลชนต่าง ๆ เยาวชนในแหล่งชุมชนเสื่อมโทรมจึงมีความชำนาญในการก่ออาชญากรรมมากกว่าเยาวชนในชนบท

5. ปัจจัยทางวัฒนธรรม (Cultural Factor) ถ้าสังคมใดมีสถานศึกษาเพียงพอ เด็กและเยาวชนได้รับการศึกษาอย่างถูกต้องวิสามานยนานจะนำความรู้ไปประกอบอาชีพได้ สังคมนั้นก็จะมีพลเมืองที่มีประสิทธิภาพ มีความเจริญก้าวหน้าแนวทางหรือวิถีทางในการประพฤติปฏิบัติของกลุ่มชนก็จะสืบมรดกทางวัฒนธรรมที่ดีเกิดคุณงามความดี เกิดความเป็นระเบียบทั้งกายและจิตใจ สังคมนั้นก็จะปราศจากภัยผู้ร้ายปัญหาอาชญากรก็จะลดน้อยลงในทางตรงกันข้ามหากสังคมเต็มไปด้วยประชากรที่ขาดการศึกษาขาดความรู้ที่จะนำไปประกอบสัมมาอาชีพะ เต็มไปด้วยคนเกียจคร้านว่างงาน สังคมนั้นก็จะเต็มไปด้วยมิจฉาชีพที่จะนำไปสู่ปัญหาการประกอบอาชญากรรมได้ บ้านเมืองก็จะไม่สงบสุข

แผนัว โสตติพนันธุ์ (พยุง จินะชิต. 2533 : 21 ; อ้างอิงมาจากแผนัว โสตติพนันธุ์. 2524 : 82 - 90) ได้เสนอสาเหตุของอาชญากรในการสัมมนาอาชญากรรมและการป้องกันสรุปลักษณะปัจจัยไว้ว่า

1. การเพิ่มขึ้นของอาชญากร เพิ่มขึ้นตามจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น
2. ปัญหาค่าครองชีพที่ไม่เพียงพอ ความยากจนและทุกคนต้องการความอยู่รอดจึงก่ออาชญากรรมขึ้น
3. ชั้นที่ห่างกันระหว่างความยากจนและความร่ำรวย เป็นสิ่งที่น่าห่วงใยของแนวโน้มการจับกลุ่มก่ออาชญากรรม

4. การว่างงาน การไม่มีงานทำของผู้เรียนจบการศึกษา ทักษะการฝึกงาน ในสถานศึกษาที่ขาดความชำนาญ การผลิตแรงงานที่ไร้คุณภาพเป็นสาเหตุหนึ่งของการก่ออาชญากรรม

5. ความเสื่อมโทรมทางศีลธรรมของสังคม คนมุ่งหวังแต่วัตถุยิ่งกว่าการพัฒนาด้านจิตใจ เศรษฐกิจบีบคั้นต้องละทิ้งศีลธรรมเพื่อเอาตัวรอด การศึกษาในสถาบันการศึกษามุ่งเพื่อการแข่งขัน ตัวใครตัวมันของนักเรียนนักศึกษา จึงพร้อมที่จะกระทำการทางอาชญากรรมได้ทุกเวลา

6. คำนิยมของสังคมบูชาเงินเป็นพระเจ้า เงินเป็นแก้วสารพัดนึก ทุกคนจึงละทิ้งคุณงามความดี ความซื่อสัตย์ ความบริสุทธิ์ ความมีหน้ามีตาในสังคมอย่างจอมปลอมได้รับการยกย่อง จึงเกิดผลที่ตามมา เช่น ผู้ร้ายในคราบผู้ดี การฉ้อราษฎร์บังหลวง ฯลฯ

โรงเรียนเป็นหน่วยของสังคมหน่วยหนึ่ง ซึ่งมีหน้าที่ในการจัดการศึกษาให้แก่เยาวชน ซึ่งต้องการการเตรียมตัวให้พร้อมที่จะออกไปเป็นกำลังสำคัญของชาติในอนาคต การศึกษาเป็นปัจจัยในการพัฒนาคน และคนที่พัฒนาแล้วจะเป็นพื้นฐานที่จะพัฒนาทุกสิ่งทุกอย่างให้เจริญก้าวหน้า เสวก ไหลสกุล (ทิพาวรรณ วุฒิสักดิ์. 2536 : 42 ; อ้างอิงมาจากเสวก ไหลสกุล. 2531 : 18) ฉะนั้นโรงเรียนจึงจำเป็นต้องมีกฎระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางให้นักเรียนได้ปฏิบัติตาม เช่น ระเบียบที่เกี่ยวกับการแต่งกาย ระเบียบเกี่ยวกับความประพฤติ เป็นต้น อันเป็นการเตรียมนักเรียนที่จะออกไปเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมต่อไป โรงเรียนควรตระหนักถึงความต้องการของวัยรุ่นกับโรงเรียนและโลกภายนอก โดยกำหนดมาตรฐานทางศีลธรรม จรรยาบรรณและความประพฤติให้เหมาะสม สุนนทิพย์ บุญสมบัติ (สุนทร แสงรุ่ง. 2530 : 2 ; อ้างอิงมาจากสุนนทิพย์ บุญสมบัติ. 2524 : 71)

ปัญหาที่นักเรียนนักศึกษาได้กระทำผิดและมีสถิติสูงนั้นได้แก่ การหนีเรียน ว่างมั่ววาย เที่ยวเตร่ในยามวิกาล มั่วสุมในสถานเริงรมย์ ติดสิ่งเสพติด ก่อการทะเลาะวิวาท ประพฤติตนในทำนองชั่วช้า และประพฤติตนไม่เหมาะสม เป็นต้น พฤติกรรมที่นักเรียนนักศึกษาฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับนี้ สอดคล้องกับสภาพปัญหาอันเนื่องจากอิทธิพลของสิ่งแวดล้อม สภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคมส่งผลกระทบต่อปรากฏพฤติกรรมที่ส่อไปในทางเสื่อมเสีย (สุนันท์พิทักษ์นักเรียนนักศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 2532 : 5,79)

นาถเจลิยว สุมาวงศ์ (2536 : 22) กล่าวว่า ปัญหาที่น่าสนใจและควรให้ความสำคัญอย่างมากกว่านักเรียนในวัยอื่น เพราะนักเรียนในวัยนี้อยู่ในช่วงวัยรุ่น เป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ เป็นระยะของการเปลี่ยนแปลงทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา เป็นวัยแห่งปัญหาและการปรับตัว ธรรมชาติของเด็กวัยนี้ชอบเข้าหมู่เข้าพวก ไม่ชอบการบังคับตื้ออั้น อารมณ์วู่วาม เจ้าคิดเจ้าแค้น ตัดสินใจรวดเร็วและรุนแรง จึงพยายามหาทางฝ่าฝืนระเบียบวินัย ข้อบังคับของครอบครัวและโรงเรียน ทำให้เกิดปัญหาในด้านการปกครอง เด็กวัยรุ่นนี้คิดว่าผู้ใหญ่เข้มงวดเกินไปไม่ให้เสรีภาพ เหล่านี้จึงเกิดความขัดแย้งขึ้น

ระเบียบ วินัย เรามักจะนึกไปถึงการปฏิบัติตามคำสั่งหรือระเบียบข้อบังคับที่ใช้ควบคุมความประพฤติของนักเรียน นักศึกษาให้อยู่ในกรอบระเบียบตามที่ต้องการ และเมื่อมีการฝ่าฝืนก็ต้องมีการลงโทษ จึงกลายเป็นการบังคับให้เด็กเรียนนักศึกษากระทำในสิ่งที่ผู้ใหญ่หรือครูเห็นว่าเป็นผิด ชำรง บัวศรี ได้กล่าวถึงหลักเกณฑ์ในการกำหนดระเบียบวินัยที่ดีไว้ดังนี้ (ชำรง บัวศรี. 2531 : 137 - 162)

1. ต้องมุ่งหมายเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการ และบุคลิกภาพของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง
2. ต้องไม่ขัดต่อขนบธรรมเนียมประเพณี กฎหมายบ้านเมือง และข้อบังคับของกระทรวงศึกษาธิการ
3. ต้องไม่ก่อให้เกิดการแตกร้างความสามัคคี
4. ต้องเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นโดยการร่วมรู้ของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย
5. ต้องเป็นสิ่งที่ป้องกันมากกว่าแก้ไข
6. ต้องสามารถปฏิบัติได้

จะเห็นได้ว่าหลักการกำหนดระเบียบวินัย หรือกฎเกณฑ์ต่าง ๆ นั้นจะต้องเป็นไปในทางเสริมสร้าง และพัฒนาความเจริญในด้านต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้บ้านเมืองเจริญก้าวหน้า ปัญหาความประพฤติของเยาวชนและเยาวชนที่เป็นนักเรียนนักศึกษาหรือกล่าวสั้นๆ หนึ่งว่า ถ้าหากคนร้ายที่เป็นผู้ใหญ่ไม่มีคนร้ายรุ่นเด็กหรือเยาวชนเข้ามาแทนที่แล้ว ผู้ร้ายก็คงจะไม่มากมายอย่างนี้เพราะมีการถูกจับดำเนินคดีและถูกกักขังถูกทำร้ายถึงชีวิตแสดงว่าจำนวนอาชญากรย่อมหมดไปเรื่อย ๆ แต่เพราะมีทายาทหรือผู้ขึ้นมาสืบแทนอยู่เป็นจำนวนมาก คนร้ายและคดีต่าง ๆ ทางอาชญาวิทยา

จึงไม่เบาบางลง คำกล่าวนี้เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่ามีความจริงอยู่มาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง แสดงให้เห็นว่าความประพฤติของเยาวชนที่มีความโน้มเอียงไปในทางไม่ดีมีมากน้อยเพียงใดนั้น ถือว่าเป็นตัวบ่งชี้ถึงคุณภาพทางการศึกษาได้อย่างหนึ่ง ซึ่งก็น่าเป็นห่วงกันทั่วไปว่าขณะนี้เยาวชน นักเรียนนักศึกษาที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปในทางการกระทำผิดในกฎระเบียบวินัยและข้อบังคับ ตลอดจนการกระทำที่ผิดกฎหมายของบ้านเมืองประเภทต่าง ๆ ได้เพิ่มจำนวนขึ้นทุก ๆ ปี

ตาราง 10 แสดงสถิติเด็กและเยาวชนกระทำความผิดอาชญาสถานี่ตำรวจภูธรเมืองพิษณุโลก การปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาล กระทรวงมหาดไทยและกรมตำรวจเพื่อป้องกัน ความสงบเรียบร้อยในสังคมปี พ.ศ. 2537

คดีอาญา	อายุ 7-14 ปี	ร้อยละ	อายุ 15-20 ปี	ร้อยละ	รวม	ร้อยละ	หมายเหตุ
ประทุษร้ายเกี่ยวกับทรัพย์	70	9.19	157	20.60	227	29.80	*ยกเว้น
ทำร้ายร่างกาย	1	0.13	46	6.03	47	6.17	เด็กอายุ
การพนัน	11	1.44	163	21.40	174	22.83	ต่ำกว่า
ยาเสพติดให้โทษ	7	0.91	256	33.60	263	34.51	7 ปีและ
พหุพาและมีอาวุธปืน	1	0.13	23	3.01	24	3.14	เยาวชน
กรณีข่มขืนทางเพศ	3	0.40	24	3.14	27	3.54	หญิง
รวม	93	12.20	669	87.80	762	100	

แหล่งที่มา สถานีตำรวจภูธรเมืองพิษณุโลก

ตาราง 11 แสดงจำนวนเด็กและเยาวชนต้องคดีอาญาในเขตกองกำกับการตำรวจภาค 6 ปี พ.ศ. 2537 กองสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน กรมตำรวจ รายงานผลการปฏิบัติหน้าที่ร้อยเวรสอบสวนคดีเด็กและเยาวชนต้องคดีอาญากรณีส่งศาลเยาวชนและครอบครัว

คดี	อายุ 7-14 ปี				อายุ 15-20 ปี				ส่งศาลเยาวชนฯ			
	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ
ประทุษร้ายในทรัพย์สิน	2	1	3	2.23	12	6	18	13.43	14	7	21	15.68
ทำร้ายร่างกาย	2	-	2	1.50	18	14	32	23.89	20	14	34	25.38
การพนัน	-	-	-	-	12	6	18	13.43	12	6	18	13.43
สิ่งเสพติดให้โทษ	6	4	10	7.47	30	12	42	31.34	36	16	52	38.80
มีอาวุธไว้ในครอบครอง	-	-	-	-	2	-	2	1.50	2	-	2	1.50
กรณีเกี่ยวกับเพศ	-	-	-	-	7	-	7	5.22	7	-	7	5.22
รวม	10	5	15	11.20	81	38	119	88.80	91	43	134	100

หมายเหตุ ข้อมูลประมาณการในคดีเป้าหมายหลัก

แหล่งที่มา กองสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน กองกำกับการตำรวจภาค 6

ประกาศนํ อวยชัย (2528 : 78) ให้ความเห็นว่ตามวิธีการทางศาลคดีเด็กและเยาวชน (ปัจจุบันเปลี่ยนเป็นศาลเยาวชนและครอบครัว) เมื่อศาลได้ดำเนินการระบวนการพิจารณาคดีจนคดีเสร็จสำนวน และมีคำพิพากษาว่าจำเลยซึ่งเป็นเยาวชนนั้นได้กระทำความผิดตามที่โจทก์ฟ้องแล้ว ศาลอาจมีคำสั่งกำหนดเงื่อนไขคุมประพฤติแก่จำเลยซึ่งเป็นเยาวชนที่กระทำผิดนั้นได้ ซึ่งเป็นการลงโทษแทนการกักขัง การคุมประพฤติคือวิธีการแก้ไขเยาวชนผู้กระทำผิดโดยศาลมีคำสั่งปล่อยตัวไปด้วยความไว้วางใจว่าเยาวชนผู้นั้นจะได้ปรับปรุงความประพฤติที่ดีตามเงื่อนไขที่ศาลกำหนดและอยู่ในความสอดส่องดูแลของพนักงานคุมประพฤติ การคุมประพฤตินี้จึงนับว่ามีประโยชน์ต่อเยาวชนผู้กระทำผิดเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่ได้รับโอกาสให้แก้ตัว ไม่ต้องถูกลงโทษส่งตัวไปรับโทษจำคุกในเรือนจำหรือส่งตัวไปฝึกอบรมในสถานพินิจฯ อันเป็นการคุ้มครองทางด้านสวัสดิภาพและอนาคตของเยาวชนผู้กระทำผิดเป็นการคุ้มครองประชาชนและสังคมให้ได้รับความปลอดภัยไปในตัว

ดังนั้นผู้ต้องโทษคดีต่าง ๆ ที่เป็นเยาวชนอายุต่ำกว่า 20 ปี จึงเป็นคดีที่ผู้เกี่ยวข้องควรพินิจพิจารณาให้ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาสังคมให้ดีขึ้นในอนาคต

รายงานผลการปฏิบัติงานของศูนย์พัฒนาความประพฤตินักเรียนนักศึกษาจังหวัดพิษณุโลก

1 กรกฎาคม 2537 - 31 กรกฎาคม 2538

1. งานปฏิบัติการสายตรวจ ออกตรวจตรา ควบคุมดูแลความประพฤตินักเรียนนักศึกษาตามที่สาธารณสุขสถาน และสถานบริการ พบนักเรียนนักศึกษาที่ประพฤติตนไม่เหมาะสมกับสภาพและวัย จำนวน 303 คน เป็นชาย 249 คน เป็นหญิง 54 คน ดังตาราง 12

ตาราง 12 แสดงจำนวนนักเรียนนักศึกษาที่ประพฤติตนไม่เหมาะสมกับสภาพและวัย

สถานที่ตรวจ	ชาย	หญิง	รวม	การดำเนินการ			แก้ไข ความ ประพฤติ ศึกษา รายการนี้
				อบรม ตักเตือน	ส่ง สถานศึกษา	สอบสวน แนะแนว ที่ศูนย์	
สมาคมสีกเกอร์	50	-	50	13	12	25	-
ร้านวิดีโอเกมส์ ที่สาธารณะ	59	-	59	15	12	30	2
สถานบริการ	35	22	57	5	15	33	4
สวนสาธารณะ	24	12	36	7	2	26	1
ศูนย์การค้า	20	2	22	1	9	11	1
บ้านพัก หอพัก บ้านเช่า	17	1	18	8	5	5	-
โรงภาพยนตร์	22	17	39	1	2	22	14
	22	-	22	2	2	18	-
รวม	249	54	303	52	59	170	22

หมายเหตุ เป็นข้อมูลเฉพาะพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก

รายงานผลการปฏิบัติงานศูนย์พัฒนาความประพฤตินักเรียนนักศึกษาจังหวัดพิษณุโลก
ประจำปีงบประมาณ 2537

ตาราง 13 รายงานการตรวจดูแล คุ้มครองความประพฤตินักเรียนนักศึกษา

สถานที่	ตรวจ (ครั้ง)		จำนวนนักเรียนนักศึกษาที่ตรวจพบ						การดำเนินการ			
	ปกติ	พิเศษ	ชาย	ร้อยละ	หญิง	ร้อยละ	รวม	ร้อยละ	แนะนำ ตักเตือน	แจ้ง ร.ร.	ส่ง บ้าน	ส่ง แก้ไข
สไนเกอร์ ห้องเช่า	67	13	105	20.55	1	0.19	106	20.74	105	1	-	-
บ้านพัก สวน	42	11	60	11.74	32	6.26	92	18.00	70	20	-	2
สาธารณะ ร้านวิดีโอ	36	11	59	11.54	19	3.72	78	15.26	60	10	5	3
เกมส์ สถาน	36	9	49	9.59	-	-	49	9.59	49	-	-	-
เรียงรมย์ ที่สาธารณะ	21	3	28	5.48	16	3.13	44	8.61	28	4	12	-
ศูนย์การค้า ร้านอาหาร	16	4	25	4.89	15	2.94	40	7.83	30	5	3	2
สนามกีฬา กลาง	16	3	30	5.87	1	0.20	31	6.07	31	-	-	-
	10	2	28	5.48	2	0.30	30	5.87	22	6	2	-
	9	2	14	2.74	7	1.37	21	4.11	10	4	4	3

ตาราง 13 (ต่อ)

สถานที่	ตรวจ(ครั้ง)		จำนวนนักเรียนนักศึกษาที่ตรวจพบ						การดำเนินการ			
	ปกติ	พิเศษ	ชาย	ร้อยละ	หญิง	ร้อยละ	รวม	ร้อยละ	แนะนำ ตักเตือน	แจ้ง ร.ร.	ส่ง บ้าน	ส่ง แก้ไข
หน้า-หลัง												
โรงเรียน	5	1	15	2.94	-	-	15	2.94	15	-	-	-
โรงพยาบาล	1	1	3	0.39	2	0.39	5	0.98	5	-	-	-
รวม	259	60	416	81.41	95	18.59	511	100	425	50	26	10

หมายเหตุ เป็นข้อมูลเฉพาะพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก

จากตาราง 13 จะเห็นได้ว่าศูนย์ฯ พิษณุโลก ปฏิบัติงานตรวจดูแลคุ้มครองความปลอดภัยนักเรียนนักศึกษาประจำปีงบประมาณ 2537 รวมการตรวจทั้งสิ้น 319 ครั้ง ตรวจปกติ 259 ครั้ง ตรวจพิเศษ 60 ครั้ง พบนักเรียนนักศึกษาที่ประพฤติตนไม่เหมาะสมกับสภาพและวัยทั้งสิ้น 511 คน เป็นชาย 416 คน คิดเป็นร้อยละ 81.41 และหญิง 95 คน คิดเป็นร้อยละ 18.59 สถานที่ตรวจพบมากที่สุดคือ สถานประกอบการสุ้มไก่ 106 คน คิดเป็นร้อยละ 20.74 สำหรับการดำเนินการเป็นการแนะนำตักเตือนมากที่สุดคือ 425 คน

ตาราง 14 แสดงลักษณะความประพฤติของนักเรียนนักศึกษาศูนย์พัฒนาความประพฤติจังหวัด
พิษณุโลก

ลักษณะความประพฤติ	จำนวน				ระดับการศึกษา				สังกัดสถานศึกษา		
	รวม	ร้อยละ	ชาย	หญิง	ม. ต้น	ม. ปลาย	ปวช.	ปวส.	สามัญ	อาชีววะ	สช.
เข้าสถานบริการ	211	41.30	189	22	42	9	15	2	51	110	50
หลบหนีการเรียน	129	25.25	96	33	39	12	72	57	57	65	7
มั่วสุม	57	11.15	31	26	22	27	8	-	49	2	6
ดื่มสุรา	57	11.15	52	5	11	8	17	21	19	8	30
ใช้-มีสารเสพติด	25	4.90	23	2	15	2	6	2	17	2	60
เล่นการพนัน	18	3.52	16	2	8	4	6	-	12	-	6
ประพฤติตนทำนอง ชั่วสาว	6	1.17	3	3	6	-	-	-	6	-	-
พกอาวุธ	4	0.78	4	-	2	-	2	-	2	2	-
แต่งกายผิดระเบียบ	2	0.39	2	-	2	-	-	-	2	-	-
ทะเลาะวิวาท	2	0.39	-	2	2	-	-	-	2	-	-
รวม	511	100	410	95	149	68	269	25	217	189	105

หมายเหตุ เป็นข้อมูลเฉพาะพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก

จากตาราง 14 จะเห็นได้ว่าศูนย์ฯ พิชญโลก แยกลักษณะความประพฤติของนักเรียน นักศึกษาที่ประพฤติตนไม่เหมาะสมกับสภาพและวัยออกเป็น 10 ลักษณะ ลักษณะความประพฤติที่พบมากที่สุดคือ การเข้าไปในสถานบริการ (เล่นสล็อตเกอร์และ วีดีโอเกมส์) 211 คน คิดเป็น ร้อยละ 41.30 ส่วนระดับการศึกษาพบมากที่สุด คือ ระดับ ปวช. 2699 คน คิดเป็นร้อยละ 52.64 สำหรับสังกัดสถานศึกษาที่พบมากที่สุดคือ กรมสามัญศึกษา 217 คน คิดเป็นร้อยละ 42.47

ตาราง 15 แสดงจำนวนนักเรียนนักศึกษาที่ประพฤติตนไม่เหมาะสมกับสภาพและวัย เขตการศึกษา 7 ปีการศึกษา 2537 ศูนย์พัฒนาความประพฤตินักเรียนนักศึกษา กองสารวัตรนักเรียน กรมพลศึกษา

สถานที่ เป้าหมาย ในนโยบาย	ตรวจ (ครั้ง)		จำนวนนักเรียนนักศึกษาที่ตรวจพบ						การดำเนินการ		
	ปกติ	พิเศษ	ชาย	ร้อยละ	หญิง	ร้อยละ	รวม	ร้อยละ	อบรม ตักเตือน	ส่ง สถาน ศึกษา	ศึกษา ราย กรณี
สล็อตเกอร์	536	104	840	26.79	8	0.25	848	27.04	840	6	2
ส่วน สาธารณะ	280	88	472	15.05	152	4.84	624	19.90	480	140	4
สถาน เรีงรมย์	168	24	224	7.14	128	4.09	352	11.22	224	120	8
ศูนย์การค้า	136	32	240	7.65	136	4.33	376	11.99	248	116	12
โรง ภาพยนตร์	176	56	24	0.77	176	5.61	200	6.38	120	80	-

ตาราง 15 (ต่อ)

สถานที่ เป้าหมาย นโยบาย	ตรวจ(ครั้ง)		จำนวนนักเรียนนักศึกษาที่ตรวจพบ						การดำเนินการ		
	ปกติ	พิเศษ	ชาย	ร้อยละ	หญิง	ร้อยละ	รวม	ร้อยละ	อบรม ตักเตือน	ส่ง สถาน ศึกษา	ศึกษา ราย กรณี
บ้านเช่า, หอพัก	336	74	480	15.30	256	8.16	736	23.47	560	121	55
รวม	1,632	378	2,280	72.70	856	27.30	3,136	100	2,472	583	81

หมายเหตุ ข้อมูลรายงานประจำปีเขตการศึกษา 7

แหล่งที่มา กองสารวัตรนักเรียน กรมพลศึกษา

หนังสือ หน้าผาคินทร์ (2524 : 303) ได้กล่าวถึงวินัยกับสุขภาพจิตไว้ดังนี้ ความไม่ปกติสุขทางจิตเกิดขึ้นเมื่อคนเราพบกับอุปสรรคที่ขัดขวางความต้องการของเราตราบใดที่เรายังหาทางแก้ปัญหาไม่ได้ ตราบนั้นเราก็ม่อมจะขาดความสุขใจ เกิดความคับแค้นใจขึ้น สภาพการณ์เช่นนี้ย่อมเกิดความผิดปกติทางจิตขึ้นได้ ถ้าไม่ได้รับการแก้ไขทันที่ วินัยในโรงเรียนเป็นสิ่งที่นับได้ว่าเป็นเครื่องขัดขวางความต้องการของนักเรียน อันเป็นปัญหาอย่างหนึ่งที่นักเรียนจะต้องพบ ถ้านักเรียนปรับตัวให้เข้ากับวินัยได้ ความคับแค้นใจก็จะต้องเกิดขึ้นความเจริญทางจิตตามปกติของนักเรียนก็จะได้รับความกระทบกระเทือน

ทฤษฎีว่าด้วยอาชญากรโดยกานีนิค คริทรนอล และลอมโบโรโซ (สุชา จันท์เอม และ. สุรางค์ จันท์เอม. 2533 : 131 - 133 ; อ้างอิงมาจาก Criminal and Lombroso.

n.d. : unpagged) ได้ศึกษาจากกระโหลกศีรษะและอวัยวะต่าง ๆ ของอาชญากรที่ถึงแก่กรรมแล้ว อธิบายว่าพฤติกรรมของมนุษย์นั้นเป็นผลสืบเนื่องมาจากลักษณะทางชีวภาพของมนุษย์ โดยอาชญากรมักมีลักษณะรูปร่างทางกายผิดปกติไปจากบุคคลธรรมดาโดยทั่วไป รูปร่างกระโหลกศีรษะไม่ได้สัดส่วน ขากรรไกรล่างยาวกว่าขากรรไกรบน ใบหูไม่สมประกอบ ทฤษฎีนี้ถือว่าอาชญากรนั้นได้ถ่ายทอดทางพันธุกรรม

วัยรุ่นต้องพยายามปรับตนเองให้อยู่ในภาวะสมดุลในขณะที่กำลังสับสนวุ่นวายกับการหาเอกลักษณ์ของตนเอง ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นจะเริ่มตั้งแต่เขาเริ่มรู้จักที่จะหาความเป็นอิสระให้แก่ตนเองภายในครอบครัว เมื่อเด็กได้มีความสัมพันธ์กับบุคคลภายนอกกว้างออกไป ในขณะที่ต้องหาเอกลักษณ์ของตนเอง พยายามเข้าใจและเป็นตัวของตัวเองยิ่งขึ้น ความขัดแย้งก็มีมากขึ้นโดยเฉพาะความขัดแย้งที่เกิดขึ้นกับพ่อแม่ที่ยังมองลูกด้วยสายตาและความรู้สึกที่เคยมองเมื่อเขายังเป็นเด็กเล็ก ๆ

นอกจากทฤษฎีความขัดแย้งดังกล่าวข้างต้น ยังมีทฤษฎีที่เป็นแนวคิดของนักจิตวิทยากลุ่มจิตวิเคราะห์ ได้อธิบายถึงเหตุแห่งพฤติกรรมต่าง ๆ ของวัยรุ่นที่แสดงการต่อต้านหรือขัดแย้งกับพ่อแม่ คือ แอนนา ฟรอยด์ (โสภา ซปีลมันส์. 2536 : 113 ; อ้างอิงมาจากแอนนา ฟรอยด์. n.d. : unpagged) ได้อธิบายไว้ว่า วัยรุ่นจะอยู่ในช่วงเวลาที่อัตตาพัฒนาการ เห็นได้จากการที่เด็กเริ่มต้องการรู้ ต้องการเห็นหรือต้องการทดลองอะไร ๆ ใหม่ ๆ ด้วยการไม่ยอมรับขีดขวาง ต่อต้าน หรือด้วยการปรับตัวและการเลียนแบบในเรื่องที่เกี่ยวกับแรงขับทางเพศ วัยนี้จะมีบทบาททางเพศแสดงออกให้เห็นชัดซึ่งจะนำไปสู่การแยกตัวออกจากสิ่งเดิมซึ่งเด็กเคยมีความสัมพันธ์ด้วย คือบิดามารดา การแยกตัวของเด็กนี้ไม่ใช่เป็นความต้องการแยกทางด้านร่างกายเท่านั้น แต่เป็นการที่เด็กเริ่มมีความรู้สึกต่อพ่อแม่ว่าไม่ได้วิเศษไปจากพ่อแม่คนอื่น คือมีจุดดีในขณะเดียวกันก็มีจุดบกพร่อง การแสดงออกที่เด่นชัดในวัยรุ่นนี้ คือ การใช้วิธีแยกตนเองหรือวิธีต่อต้านสิ่งที่เด็กไม่ต้องการ เช่น เด็กวัยรุ่นหญิงจะมีการถกเถียงในเรื่องเสื้อผ้าที่ต้องการใส่ เพื่อนที่ต้องการคบ ความต้องการอิสระในความคิด ไม่ต้องการขึ้นอยู่กับพ่อแม่ อาจกลายเป็นข้อขัดแย้งที่รุนแรง หากไม่มีการปรับตัวของทั้งสองฝ่ายในที่สุด

อัลเดอร์ฟอนโซ (อนันต์ชัย เชื้อนธรรม และคนอื่น ๆ. ม.ป.ช. : 15 ; อ้างอิงมาจาก Elderfonso. 1977 : 94 - 95) ได้เสนอแนวความคิดทางสังคมวิทยาเกี่ยวกับการ

กระทำผิดของเยาวชนนั้นเกี่ยวข้องกับความรู้สึกขัดแย้งในอารมณ์ ความไม่สมปรารถนาเป็นพื้นฐาน ในการกระทำผิดของเยาวชน จิตวิทยาจะเน้นหนักลักษณะเฉพาะบุคคลมากกว่ากลุ่มบุคคล สำหรับความคิดทางจิตเวชศาสตร์จะกล่าวถึงความเจ็บป่วยทางจิต อย่างไรก็ตาม จิตแพทย์ก็ได้ให้ความสนใจในการวิเคราะห์บุคลิกภาพและพฤติกรรมธรรมชาติของบุคคลด้วยเหมือนกัน ส่วนความคิดในทางจิตวิเคราะห์นั้นจะพิจารณาเรื่องจิตใต้สำนึกที่มีส่วนผลักดันให้เกิดอาชญากรรม

ความคิดทางสังคมวิทยาได้เริ่มพัฒนามาตั้งแต่ ค.ศ. 1915 จนกระทั่งปัจจุบัน ความคิดในแนวทางนี้เจริญรุ่งเรืองมากในประเทศสหรัฐอเมริกา ต่อไปนี้จะได้กล่าวถึงความคิดของนักคิดคนสำคัญ ๆ ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการอธิบายสาเหตุของการกระทำผิดกฎหมายของเยาวชน

ความคิดที่ได้รับความเชื่อถือกันมากในวงวิชาการอาชญาวิทยา ก็คือ ความคิดของ ซัทเทอร์แลนด์ (Sutherland) นักอาชญาวิทยาชาวอเมริกัน ซึ่งได้เสนอทฤษฎีสาเหตุของการเกิดอาชญากรรมและการกระทำผิดกฎหมายของเยาวชนไว้เมื่อประมาณ 40 ปีล่วงมาแล้วว่า คนกระทำผิดเพราะเรียนรู้พฤติกรรมอาชญากรจากผู้ที่สนิทสนมคุ้นเคยกันเป็นเวลานาน ๆ จนผู้ที่ยังไม่รู้มองเห็นสิ่งผิดกฎหมายเป็นสิ่งที่ถูกต้อง เขาได้เรียนรู้ในเรื่องเทคนิคแรงจูงใจ กิเลส วิถีหาเหตุผลเข้าข้างตนเอง และทัศนคติต่าง ๆ ในการกระทำผิดกฎหมาย กล่าวโดยสรุปคนกระทำผิดก็เพราะการเรียนรู้แนวทางประพฤติดนที่ผิดกฎหมายของผู้อื่นนั่นเอง

เมอร์ตัน (ประเทิน มหาจันทร์ และคนอื่น ๆ. 2527 : 36 ; อ้างอิงมาจาก Merton. 1957 : unpagged) ได้เสนอทฤษฎีสภาพไร้กฎหมายในสังคม (Anomie Theory) และได้รับความนิยมน้อยกว่าสามารถอธิบายสาเหตุของการกระทำผิดกฎหมายได้ชัดเจนดีมาก โดยได้กล่าวไว้ว่าอาชญากรรมหรือการกระทำผิดกฎหมายของเยาวชนเกิดจากสภาพไร้กฎหมาย ในสังคมสภาพเช่นนี้คือสภาพของความสับสนในทางวัฒนธรรม จะปรากฏขึ้นเมื่อค่านิยมที่ดั้งเดิมในสังคมไม่เป็นที่ยอมรับของคนบางกลุ่มที่มุ่งประโยชน์ส่วนตัวเป็นที่ตั้ง ทำให้เกิดความต้องการที่จะปฏิบัติกิจให้บรรลุเป้าหมายอย่างเดียว โดยไม่คำนึงถึงวิธีการปฏิบัติอันถูกต้องตามกฎหมาย กล่าวง่าย ๆ ก็คือสภาพไร้กฎหมายจะเกิดขึ้นเมื่อคนยึดวิธีการที่ผิดกฎหมายเพื่อให้บรรลุเป้าหมายอันพึงประสงค์ เป้าหมายกลายเป็นตัวกำหนดพฤติกรรม จะใช้วิธีการอย่างไรไม่สำคัญขอให้ทำสำเร็จบรรลุ

เป้าหมายอันพึงประสงค์ เป้าหมายกลายเป็นตัวกำหนดพฤติกรรม การมีชีวิตที่หรูหราฟุ่มเฟือย การที่บุคคลในสังคมจะบรรลุเป้าหมายแห่งความฟุ่มเฟือยมิใช่สิ่งที่จะทำได้ง่ายดาย เพราะมีทางตันอยู่มากมาย จึงทำให้ผู้ประสบทางตันนี้เองแสวงหาทางที่ผิดกฎหมายเพื่อให้ได้มาในสิ่งที่ตนปรารถนา การประกอบอาชญากรรมหรือการกระทำผิดกฎหมายของเยาวชนจึงเกิดขึ้น เพราะถือว่าเป็นสิ่งที่ให้ผลประโยชน์ในบางสถานการณ์ การย่องเบา การปล้น การค้ายาเสพติด หรือการรวมตัวกันเป็นองค์การอาชญากรรม ล้วนทำให้เกิดรายได้มากมายสมใจปรารถนา นับเป็นความสำเร็จตามเป้าหมาย แม้จะเป็นการละเมิดกฎหมายที่ติงามของสังคมแต่ผู้กระทำก็ได้อุ่นใจหนักหนาแล้วว่า สิ่งของตนได้รับนั้นคุ้มค่า ทั้ง ๆ ที่กลัวถูกลงโทษ ความคิดของเมอร์ตันดูเหมือนจะนำมาอธิบายพฤติกรรมของคนบางกลุ่มในประเทศไทยในปัจจุบันนี้ได้ดีพอสมควร เพราะคนที่กระทำผิดกฎหมายในเมืองไทยบางพวกทำลงไปโดยไม่แยแสต่อค่านิยมอันดีงามของสังคมเลย ขอให้พวกเขาได้มั่งคั่งร่ำรวยก็เป็นอันใช้ได้

ขณะที่เมอร์ตัน (Merton) มองว่า การกระทำผิดกฎหมายของเยาวชนเกิดขึ้นเพราะวิถีทางที่จะให้บรรลุความสำเร็จอย่างถูกต้องตามกฎหมายมีอยู่อย่างจำกัด จึงต้องหันไปใช้วิถีทางที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย โคลวาร์ด (อนันต์ชัย เขื่อนธรรม และคนอื่น ๆ. ม.ป.ป. : 17 ; อ้างอิงมาจาก Cloward. n.d. : unpagged) กลับมองเห็นว่าคนเรามีโอกาสที่แตกต่างกัน ทั้งในแง่ของการกระทำผิดกฎหมายและการกระทำถูกต้องตามกฎหมาย ความแตกต่างอันนี้เองที่ทำให้เกิดอาชญากรรมนาชนิด อาชญากรรมจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อได้เรียนรู้ และโอกาสเอื้ออำนวยให้กระทำผิด

นอกจากความคิดในเรื่องสภาพไร้กฎหมาย และความคิดในเรื่องโอกาสที่แตกต่างกันแล้ว ยังมีความคิดที่คล้ายคลึงกันอีกอย่างหนึ่งคือความคิดในเรื่องวัฒนธรรมรอง ซึ่งในเรื่องนี้มีผู้อธิบายอยู่หลายท่าน แต่อาจจะสรุปได้ว่า วัฒนธรรมรองเกิดจากความขัดแย้งระหว่างความต้องการกับความสามารถและโอกาส คือจิตใจต้องการ แต่ความสามารถและโอกาสไม่อำนวย จึงหันไปใช้วิธีการที่ผิดกฎหมายเพื่อให้บรรลุความสำเร็จ วัฒนธรรมรองเช่นนี้มักจะเกิดขึ้นในหมู่ชนชั้นต่ำซึ่งไม่อาจจะยึดค่านิยมของชนชั้นสูงและชนชั้นกลางได้

อีกความคิดหนึ่งซึ่งไม่ค่อยมีคนเขียนถึงกันนัก เป็นความคิดของไฮร์ชชี (อนันต์ชัย

เชื้อธรรมชาติ และคนอื่น ๆ. ม.ป.ป. : 17 ; อ้างอิงมาจาก Hirschi. 1981 : 140 - 143) ซึ่งได้เสนอไว้เมื่อปี ค.ศ. 1969 เขาบอกว่า เขาว่าคนนั้นมีอิสระที่จะกระทำผิดได้ในกรณีที่ความผูกพันต่อระเบียบแบบแผนของสังคมจะลดลง การกระทำผิดนั้นมักจะกระทำในสิ่งที่ตื่นเต้นหรือสิ่งที่สะดักด้วย เพื่อให้บรรลุเป้าหมายอันพึงประสงค์ มีคนจำนวนมากที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับกิจกรรมเช่นนี้ หากไม่หาทางยับยั้งโดยการให้มีข้อผูกพันกับผู้อื่น

ปัจจัยสถาบันที่เกี่ยวเนื่องกับการกระทำผิดกฎหมายของเยาวชน ก็มีผู้แสดงความเห็นไว้มากมาย และสถาบันที่สำคัญซึ่งมีส่วนส่งเสริมการกระทำผิดก็ได้แก่ ครอบครัว โรงเรียน รัฐบาล และสื่อมวลชน

เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างครอบครัวกับการกระทำผิดของเยาวชน (อนันต์ชัย เชื้อธรรมชาติ และคนอื่น ๆ. ม.ป.ป. : 12 ; อ้างอิงมาจาก Sutherland and Cressey. 1974 : 50)

1. ครอบครัวซึ่งสมาชิกบางคนไม่มีศีลธรรม ติดสุรา ติดยาเสพติดให้โทษ หรือทำมาหาเลี้ยงชีพด้วยการประกอบอาชญากรรม
2. ครอบครัวที่ขาดพ่อขาดแม่ หรือขาดทั้งพ่อแม่อันเนื่องมาจากการตาย การหย่าร้าง หรือการจากกันไป
3. ครอบครัวที่พ่อแม่ไม่ควบคุมดูแลลูก เป็นเพราะความละเลยหรือความเจ็บไข้ได้ป่วย
4. ครอบครัวที่ไม่ค่อยลงรอยกัน ตัวอย่างเช่นมีคนใดคนหนึ่งทำตนเป็นคนแบ่งการหรือเจ้ากี้เจ้าการตลอดเวลา มีอคติโดยการให้ความรักที่ไม่เท่าเทียมกัน มีความเป็นทุกข์เป็นร้อนหรือวิตกกังวลใจจนเกินไป มีความรุนแรงจนเกินไป ขาดการเอาใจใส่ต่อกัน มีความอิจฉาริษยาอยู่กันเหนียวแน่นหลายตาเกินไป หรือมีญาติเข้ามาสอดแทรกเกี่ยวข้อง เป็นต้น
5. ครอบครัวซึ่งคนอยู่อาศัยต่างชาติต่างศาสนา กัน มีประเพณีนิยมและมาตรฐานในการดำรงชีพที่แตกต่างกัน เป็นครอบครัวที่อุปการะคนมาก ๆ หรือเคร่งครัดต่อระเบียบแบบแผนจนเกินไป
6. ครอบครัวที่เศรษฐกิจไม่ดีพอ หรือมีความกดดันทางเศรษฐกิจ เช่น การว่างงาน ความยากจน แม้ต้องออกไปทำงาน จนไม่มีเวลาอบรมสั่งสอนลูก

ครอบครัวที่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลาย ๆ อย่างประกอบกัน ดังได้กล่าวมานี้ย่อมมีปัจจัยให้เกิดการกระทำผิดกฎหมายได้ง่าย อนึ่ง มีการวิจัยมากมายที่สนับสนุนว่าหากครอบครัวหย่อนยานในการควบคุมและขาดความเข้มแข็ง ในการถ่ายทอดคุณค่าทางศีลธรรมแล้ว ก็ย่อมเป็นสาเหตุให้เด็กกระทำผิดได้

สำหรับโรงเรียนก็มีส่วนสัมพันธ์กับการกระทำผิดของเยาวชนอยู่มากทั้งในแง่ปัญหาที่โรงเรียนก่อขึ้นมาเอง และในแง่ที่เกิดขึ้นจากความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับโรงเรียน นอกจากนี้ นักอาชญาวิทยา 2 ท่าน คือ ซาฟเฟอร์ และโพลด์ (อนันต์ชัย เชื้อนครธรรม และคนอื่น ๆ.

ม.ป.ป. : 18 ; อ้างอิงมาจาก Schafer and Polk. 1967 ; 223 - 234) ได้สรุปข้อบกพร่องของโรงเรียนไว้ 4 ประการ ซึ่งมีส่วนส่งเสริมให้เด็กกระทำผิดกฎหมาย กล่าวคือ

1. โรงเรียนได้ทำให้เยาวชนเกิดความเครียดขึ้นจากการถ่ายทอดค่านิยมแบบชนชั้นกลางให้แก่ชนชั้นต่ำ
  2. โรงเรียนทำให้เยาวชนบางคนมีความรู้สึกว่าการสอบการณ์ในโรงเรียนไม่เหมือนกับประสบการณ์ที่จะได้รับต่อไปในภายภาคหน้า
  3. โรงเรียนไม่ได้อบรมสั่งสอนให้เยาวชนมีความรับผิดชอบต่อชุมชน
  4. โรงเรียนปฏิเสธที่จะช่วยเหลือแก้ไขเด็กที่ทำความเดือดร้อนแก่ชุมชน
- การประพฤติกเรของเยาวชน มีปัจจัยหลายด้านแต่ที่สรุปเป็นสาเหตุได้แก่ปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายใน

ปัจจัยภายนอกได้แก่ ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูในครอบครัวการปล่อยปละละเลย การควบคุมอย่างเข้มงวดเกินไป สภาพสังคมตลอดจนการคบค้าสมาคม เหล่านี้นับว่าเป็นความสำคัญที่ทำให้เยาวชนมีความประพฤติกเร

ปัจจัยภายใน ได้แก่ ปัจจัยเชิงจิตวิทยาอันประกอบด้วยลักษณะทางจิตภาพบางประการ เช่น ความรู้สึกไม่ตีต่อวงศ์ตระกูล ความรู้สึกไม่ชอบโรงเรียน ความรู้สึกว่าตนต่ำต้อย และความเชื่อในโชคชะตาราศีและสิ่งศักดิ์สิทธิ์

ปัจจัยเชิงจิตวิทยาที่สำคัญอย่างหนึ่งซึ่งส่งผลให้เยาวชนประพฤติกเรได้มากที่สุดได้แก่ความเชื่อถือในโชคชะตาราศีและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ (ประเทิน มหาจันทร์ และคนอื่น ๆ. 2527 :

2 - 3) การที่เยาวชนที่มีพฤติกรรมเกเรเป็นจำนวนมากมีความเชื่ออย่างจริงจังว่า สิ่งศักดิ์สิทธิ์นั้นสามารถบันดาลให้สิ่งที่ไม่น่าจะเป็นไปได้ให้เกิดขึ้นได้สามารถบันดาลให้ได้ผลตามที่ต้องการ เยาวชนที่มีพฤติกรรมเกเรมีความเชื่อว่า ชีวิตมนุษย์อยู่ภายใต้การกำหนดของโชคชะตา เป็นไปตามพรหมลิขิตผู้ที่โชคชะตากำหนดให้เป็นผู้ร้าย เป็นนักเลง ก็ต้องเป็นเช่นนั้นจะหลีกเลี่ยงไม่ได้ ผู้ที่เกิดในฤกษ์โจรก็ต้องเป็นโจร ความเชื่อเช่นที่กล่าวมานี้ เป็นปัจจัยให้เยาวชนประพฤติตนเป็นคนเกเรด้วยความเชื่อว่า ทำความดีไม่ขึ้น การที่เยาวชนมีความเชื่อมั่นในสิ่งศักดิ์สิทธิ์โชคชะตาราศีนั้นเป็นดาบสองคม กล่าวคือ เป็นการยับยั้งไม่ให้เยาวชนประพฤติผิดในระ เบียบวินัยข้อบังคับตลอดจนกฎหมายบ้านเมืองด้วยเชื่อว่าสิ่งศักดิ์สิทธิ์จะลงโทษผู้ที่ประพฤติเกเร เช่น เชื่อว่าคล่องพระหรือสักยันต์ทำให้หนังเหนียว ช่วยให้แคล้วคลาด คล่องพระขุนแผน ช่วยให้มิเบียดตามหานิยม เหล่านี้เป็นการสร้างเสริมกำลังใจของเยาวชนให้ยึดเหนี่ยวการใช้จ่ายกำลังในการต่อสู้ ด้วยเชื่อมั่นว่าตนมีของดี ที่สามารถให้ความคุ้มครองได้ จะเห็นได้ว่าเยาวชนเป็นจำนวนมากที่มีพฤติกรรมเกเรและกระทำความผิดกฎหมายมีความเชื่อในสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ตนเองนับถือ เช่น เครื่องรางของขลัง ผ้ายันต์ ตะกรุด ว่าน รอยสัก เป็นต้น

การเข้าใจพฤติกรรมการเกเรของเยาวชนในปัจจัยเชิงจิตวิทยาโดยอาศัยความเชื่อถือในโชคชะตาราศีและสิ่งศักดิ์สิทธิ์นี้จะนำไปสู่การแสวงหาแนวทางในการป้องกันพฤติกรรมเกเรของเยาวชนได้ถูกต้องและประสพผลสำเร็จได้ในแนวทางหนึ่ง ทั้งยังเป็นการป้องกันไม่ให้เยาวชนทั่วไปที่มีพฤติกรรมเป็นปกติหันมาประพฤติเกเรและยิ่งกว่านั้นยังเป็นการควบคุมไม่ให้เยาวชนที่ประพฤติเกเรอยู่แล้ว กลับกลายเป็นผู้ใหญ่ที่จะประพฤติผิดในโอกาสข้างหน้า ซึ่งสามารถควบคุมไม่ให้เกิดอาชญากรผู้ใหญ่ขึ้นในสังคมได้อีกด้วย การควบคุมพฤติกรรมเชิงจิตวิทยาดังกล่าวนี้นับเป็นการตัดไฟเสียแต่ต้นลม

พระยาอนุমানราชชน (ประเทิน มหาจันทร์ และคนอื่น ๆ. 2527 ; 71 ; อ้างอิงมาจากพระยาอนุমানราชชน. 2505 : ไม่มีเลขหน้า) กล่าวว่า ความเชื่อในไสยศาสตร์ เป็นความเชื่อโดยความรู้สึกเกรงกลัวต่อสรรพสิ่งทั้งหลาย ซึ่งอาจให้ทั้งผลดีและผลร้ายแก่ผู้ที่เชื่อจึงก่อเกิดจิตศรัทธาและเข้าใจว่าความศรัทธานั้นจะยังผลแก่ตน จะบันดาลให้เกิดขึ้นด้วยแรงอำนาจของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น บุญบันดาล พรหมลิขิต เรื่องนี้สอดคล้องกับคำกล่าวของ โคเบอร์ และจุง

(เอนก เพียรอนุกลยุทธ์. 2521 : 19 ; อ้างอิงมาจาก Kroeber and Jung. 1948 : nupaged) ที่ว่า มนุษย์เชื้ออินล้านางเวทมนต์คาถา เครื่องรางของขลัง วัตถุมงคล เพื่อสนองตอบความต้องการเมื่อรู้สึกตนเองว่าขาดความมั่นคง จึงแสวงหาสิ่งที่เป็นเครื่องยึดเหนี่ยว ทั้งนี้ เกิดได้กับคนทุกคนไม่ว่าจะเป็น เด็กและ เยาวชนหรือผู้ใหญ่

สาเหตุที่นักเรียนนักศึกษาตามสถาบันต่าง ๆ มีพฤติกรรมเกรงและก่อการทะเลาะวิวาท นั้น มีสาเหตุที่พึงวิเคราะห์ดังนี้ (วัลลภ ปิยะมโนธรรม. 2531 : 1 - 11)

1. เนื่องจากสถาบันครอบครัว ซึ่งมีปัญหาทางเศรษฐกิจพ่อแม่ทำงานนอกบ้าน ไม่มีเวลาสั่งสอนอบรมลูก ความเครียดของครอบครัว เมื่อลูกทำอะไรผิดพลาดก็มีแต่จะดูว่า สิ่งมากกว่าสอน เด็กจึงเกิดความเก็บกดทางอารมณ์มากขึ้น ก้าวร้าวหาทางออกไม่ได้ก็ต้องไประบายอารมณ์กับกลุ่มภายนอกจนเป็นกลุ่มของตนเป็นแก๊งที่ต้องการแสดงตนกับสังคม
2. เมื่อเยาวชนมีสุขภาพจิตของความก้าวร้าวอยู่แล้ว และถูกกระตุ้นผลักดันจากความก้าวร้าวภายนอก เช่น เห็นความก้าวร้าวผิดใจการของพ่อแม่ครูอาจารย์ที่มีต่อตนเองเป็นประจำและเก็บความรู้สึกว่าคนที่ก้าวร้าวผิดใจการนั้นเป็นฝ่ายได้เปรียบจึงเลียนแบบสื่อมวลชนเสนอกาแฟและข่าวที่มีแต่เรื่องของความก้าวร้าวรุนแรงก็มีส่วนกระตุ้นให้เยาวชนก้าวร้าวมากขึ้น
3. สังคมของเมืองไทยเรายกย่องคนเด่น คนดัง คนแต่งตัวโก้หรูหรา ว่าเป็นคนที่สังคมต้องการเป็นไฮโซ (High Sociable) เป็นสังคมที่ต้องการคนเก่ง จึงชิงกันเก่งโดยไม่ได้พูดถึงคำว่า "คนดี"
4. เป็นธรรมชาติในวัยรุ่นตอนปลาย (Later Adolescence) ที่เชื่อตัวเองมากกว่าคนอื่น อดทนต้องการแห่งตน (Self Needs) ต้องการให้คนสนใจ
5. สังคมเมืองใหญ่เช่น กรุงเทพฯ เครียดมากขึ้น ไม่มีธรรมชาติให้รื่นรมย์ผ่อนคลายอารมณ์ เยาวชนนักเรียนนักศึกษาจึงหันไประบายอารมณ์เครียดของตนในทางอื่น

นักเรียนยกพวกตีกันหรือก่อเหตุวิวาทในลักษณะต่าง ๆ จะได้ยินได้ฟังกันอยู่เนือง ๆ และในแต่ละครั้งก็มักจะมีคนสูญเสียหรือสูญหายในตำแหน่งทรัพย์สินและความรักในเพื่อนมนุษย์ด้วยกันเอง ตลอดจนบางครั้งก็รุนแรงจนเกินความสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สินของทางราชการและของผู้อื่นที่มีได้มีส่วนร่วมรู้เห็น แต่ต้องมาพอลอยฟ้าพอลอยฝนกับพฤติกรรมเกรงที่ขาดความรับผิดชอบของนักเรียนนักศึกษาที่ก่อเหตุนี้

กระทรวงศึกษาธิการ ในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบดูแลพฤติกรรมของเยาวชนในสถานศึกษาต่าง ๆ นั้น ก็ได้เพียรพยายามหาทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวตลอดมา ดังจะเห็นได้จากในปี พ.ศ. 2475 ได้มอบหมายให้กรมพลศึกษาจัดการแข่งขันกีฬานักเรียนเป็นประจำทุกปีการศึกษา โดยเน้นการมีน้ำใจเป็นนักกีฬา ในระยะแรกยังไม่บรรลุจุดประสงค์เท่าที่ควร เพราะนักเรียนที่เกรงในกลุ่มผู้แพ้การแข่งขันกีฬามักก่อเรื่องทะเลาะวิวาทกันหลังการแข่งขันเสร็จสิ้นลง

จากสถิติของฝ่ายงานวิจัยและประเมินผลของกองสารวัตรนักเรียน กรมพลศึกษาว่า ในช่วงปี 2521 - 2535 มีการทะเลาะวิวาทกันของนักเรียนเกิดขึ้นเกือบทุกเดือน ส่วนใหญ่มักเกิดขึ้นระหว่างเดือนมิถุนายน ถึงเดือนตุลาคม ไม่ว่าจะเป็นนักเรียนในสายสามัญหรือสายอาชีพ และมักจะเป็นคู่กรณีเก่า ๆ ที่เคยทะเลาะวิวาทกันมาก่อนแล้วทั้งสิ้น และความรุนแรงมักเกิดขึ้นกับนักเรียนที่เรียนทางสายอาชีพ ทั้งนี้ทางกรมอาชีวศึกษา ได้สรุปปัญหาการก่อเหตุไม่สงบของนักเรียนนักศึกษาโดยกล่าวว่า

นักเรียนนักศึกษามักจะรวมตัวกันเป็นกลุ่มเพื่อเรียกร้องให้ได้มาในสิ่งที่พวกตนต้องการ โดยไม่คำนึงถึงกฎหมายระเบียบแบบแผนใด ๆ หากไม่ได้สิ่งที่ต้องการก็มักแสดงออกในทางรุนแรง มีการรวมตัวขับไล่ผู้บริหารสถานศึกษา ขับไล่โจมตีครูอาจารย์ผู้สอนด้วยถ้อยคำที่หยาบคาย ดังในวันวันที่ 19 มิถุนายน 2523 กรมอาชีวศึกษาได้ตัดสินใจใช้มาตรการเด็ดขาดแก้ไขวิกฤตการณ์เพื่อยุติความรุนแรงโดยดำเนินการเป็น 2 ขั้นตอน คือ มาตรการแก้ไขปัญหาละยะหน้าและมาตรการแก้ไขปัญหาละยะยาว เช่น ให้สถานศึกษาสอดส่องดูแลการปฏิบัติราชการของครูอาจารย์เจ้าหน้าที่ของสถานศึกษา ให้ปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างเคร่งครัด โดยสอดส่องดูแลการเรียนการสอนของครูอาจารย์และของนักเรียนนักศึกษา กวดขันให้ได้ผลตามวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาอย่างจริงจัง ตลอดจนสอดส่องดูแลความประพฤติและกิจกรรมของนักเรียนนักศึกษา ให้อยู่ในกรอบของระเบียบวินัย จรรยาบรรณนิยมประเพณีของสังคมและสถานศึกษานั้น หากปรากฏว่าสถานศึกษาใดยังถูกก่อกวนจนไม่สามารถดำเนินการได้ในเวลาพอสมควรจนพิจารณาเห็นว่า การจัดตั้งสถานศึกษาแห่งนั้น อยู่ต่อไปก็คงไม่ก่อประโยชน์อันใด เป็นการสิ้นเปลืองงบประมาณแผ่นดินก็ให้ปิดสถานศึกษาแห่งนั้นเสีย ใช้วิธีตัดคะแนนเพื่อความคุ้มครองความประพฤติของนักเรียนนักศึกษา มีการทำสัญญาการเป็นนักเรียนนักศึกษา มีการจัดตารางสอน

ไม่ให้หนักเรียนหนักศึกษามีชั่วโมงว่างมาก ๆ จัดทำทะเบียนประวัตินักเรียนนักศึกษาทุกคนซึ่งเป็นประวัติที่มีข้อมูลละเอียดพร้อมรูปถ่ายมีอาจารย์ที่ปรึกษา แม้กระทั่งการจัดหน่วยความประจำสถานศึกษา เพื่อให้ความเป็นธรรมแก่นักเรียนนักศึกษา กรณีที่ถูกทำร้ายหรือถูกจับกุม เป็นต้น

จะเห็นได้ว่า แม้กระทรวงศึกษาธิการโดยกรมพลศึกษากีดี กรมอาชีวศึกษากีดี พยายามหามาตรการในการป้องกันแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษาวัยรุ่นที่มีความประพฤติเกเร แต่ก็ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ทั้งนี้เท่าที่ทำกันมานั้นเป็นเพียงการระงับเหตุ ตามไปแก้ไขสถานการณ์หลังจากเกิดเหตุ และสร้างกฎระเบียบวินัยมาบังคับเสียมากกว่าที่จะเป็นการแก้ไขปัญหาที่ต้นเหตุ หรือป้องกันมิให้เกิดเหตุการณ์ในทำนองเหล่านี้ซ้ำแล้วซ้ำเล่า

จึงน่าจะถึงเวลาแล้ว หรือยังที่ผู้เกี่ยวข้องต้องใคร่ครวญพิจารณาถึงวิธีการ แนวทางที่ได้กระทำมาแล้วนั้นว่าถูกต้องเหมาะสมหรือไม่อย่างไร และหากไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสมควรจะทำอย่างไร ใครจะรับผิดชอบหรือจะปล่อยให้อุบัติเหล่านี้เรื้อรังต่อไปจนทำให้สายเกินแก้ เพราะหากไม่ได้รับการป้องกัน แก้ไขเสียแต่เนิ่น ๆ พฤติกรรมการทะเลาะวิวาทนั้นก็จะเป็นพฤติกรรมที่ผิดกฎหมายร้ายแรงขึ้นได้ ซึ่งปัจจุบันนี้ก็มีเกิดขึ้นแล้ว เช่น ฆ่าคนตาย หรือทำร้ายผู้อื่นจนเสียชีวิต

ผู้เกี่ยวข้องในกิจกรรมของเยาวชนทุกหน่วยงาน น่าจะพิจารณาทบทวนถึงต้นเหตุที่ทำให้เกิดพฤติกรรมดังกล่าวขึ้น แล้วช่วยกันหาแนวทางแก้ไขปัญหา ซึ่งควรเป็นการแก้ไขปัญหาร่วมกัน และที่สำคัญต้องเป็นวิธีการที่ช่วยในการป้องกันมิให้เกิดเหตุการณ์หรือพฤติกรรมที่ผิดระเบียบวินัย เช่นนั้นอีก (ธีระ ชัยยุทธธรรม. 2537 : 11)

ประเด็นจึงมีอยู่ว่า วิธีการนั้นควรจะทำอย่างไรจึงจะช่วยป้องกันปัญหาพฤติกรรมความก้าวร้าวความรุนแรงในลักษณะดังกล่าว นี้ได้อย่างน้อยก็จะช่วยลดปริมาณการชกพวกตีกันหรือก่อเหตุวิวาทให้น้อยลงได้บ้างก็จะเป็นการดีกับสังคมในยุคสมัยนี้

สิ่งแรกที่น่าจะกระทำหรือควรกระทำเพื่อเป็นการป้องกัน แก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทกันของนักเรียนนักศึกษา ก็คือ ต้องวิเคราะห์ให้ได้ว่า พฤติกรรมการทะเลาะวิวาทนั้นเกิดจากสาเหตุอะไร ในที่นี้จะวิเคราะห์พฤติกรรมดังกล่าวโดยยึดหลักจากทฤษฎีต่าง ๆ ดังนี้

1. ทฤษฎีความก้าวร้าวที่เกี่ยวกับพันธุกรรม พรอยด์เชื่อว่ามนุษย์มีสัญชาตญาณ 2 อย่าง

คือ สัญชาตญาณแห่งการดำรงชีวิต และสัญชาตญาณแห่งการทำลาย โดยอ้างอิงเรื่องมาโซคิซึม (Masochism) และซาดีซึม (Sadism) ว่ามาโซคิซึมเป็นแนวโน้มที่จะเพิ่มความสุขจากการได้ทำลายตัวเอง ซึ่งเป็นผลมาจากความต้องการทำลายตัวเองหรือก้าวร้าวต่อตัวเอง ถือเป็นสัญชาตญาณแห่งการทำลายชีวิต ทั้งนี้อาจจะ เป็นเพราะว่าการก้าวร้าวคนอื่นไม่สามารถจะแสดงออกมาได้ง่าย จึงหันมาทำลายตนเอง ซึ่งพรอยด์เห็นว่าคนที่มีลักษณะนี้มีความรู้สึกผิดติดอยู่ในจิตไร้สำนึก เช่น ในช่วงวัยเด็กได้ถูกลงโทษจากพ่อแม่ที่มีอำนาจเหนือกว่าตนต้องการจะลงโทษหรือทำร้ายพ่อแม่ตบบ้างแต่ทำไม่ได้ จึงหันมาทำลายตัวเอง ส่วนซาดีซึมเป็นแนวโน้มของพวกที่มีสัญชาตญาณในการทำลาย หรือก้าวร้าว ที่ชอบแสดงออกต่อคนอื่น พรอยด์เห็นว่าคนเราไม่มีทางปลดปล่อยยอมทำให้เกิดความก้าวร้าวมากขึ้น ฉะนั้นอย่าให้บุคคลที่เกิดความกดดันแล้ว เก็บความก้าวร้าวไว้มาก ๆ ควรหาโอกาสให้ปลดปล่อยความก้าวร้าวออกมาในทางที่สังคมยอมรับ และไม่เป็นที่เดือดร้อนแก่ใคร ทฤษฎีนี้จึงเป็นทฤษฎีเน้นสาเหตุทางด้านอารมณ์ที่เกิดและสะสมมาตลอดชีวิต กับพฤติกรรมก้าวร้าวของบุคคลนั่นเอง

2. ทฤษฎีความก้าวร้าวที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม นักจิตวิทยาที่มีความเชื่อในทฤษฎีนี้มีความเห็นว่า สภาพแวดล้อมทำให้เกิดความคับข้องใจ ซึ่งก่อให้เกิดความก้าวร้าวได้ ซึ่งทฤษฎีนี้ได้แบ่งออกเป็น 2 แนว คือ

แนวแรก มีสมมติฐานที่ว่า ความก้าวร้าวที่เกิดมาจากความคับข้องใจ มิลเลอร์ และคอลลาร์ด (ธีระ ชัยยุทธบรรจง. 2537 : 14 ; อ้างอิงมาจาก Miller and Dillard. n.d. : unpagged) เชื่อว่ามนุษย์ที่มีความคับข้องใจนั้นเกิดจากความรู้สึกที่บุคคลถูกขัดขวางไม่ให้บรรลุความสำเร็จ จึงทำให้เกิดความก้าวร้าวได้และสภาวะความคับข้องใจจะถูกสะสมไว้ทีละเล็กละน้อยจนในที่สุดจะเกิดเป็นความก้าวร้าวได้ และคนที่ถูกก้าวร้าวคือผู้ที่ทำให้เกิดความคับข้องใจ

แนวที่สอง ทฤษฎีสัญชาตญาณความก้าวร้าวเบอร์โควิทซ์ (ธีระ ชัยยุทธบรรจง. 2537 : 14 ; อ้างอิงมาจาก Berkowitz. n.d. : unpagged) เห็นว่ารากฐานของคนที่เกิดก้าวร้าวขึ้นเกิดจากความคับข้องใจ แต่จะแสดงความก้าวร้าวออกมามากหรือน้อยหรือไม่แสดงเลย ขึ้นขึ้นอยู่กับสถานการณ์ที่มากระตุ้นทำให้เกิดความก้าวร้าว กล่าวคือ ถ้าบุคคลมีความคับข้องใจน้อย

เมื่อมาอยู่ในสถานการณ์ที่มีการกระตุ้นจะเกิดพฤติกรรมก้าวร้าวได้ หรือถ้าบุคคลมีความคับข้องใจมากแต่เมื่อมาอยู่ในสถานการณ์ที่มีการกระตุ้นน้อยก็จะไม่เกิดความก้าวร้าว

3. ทฤษฎีการเรียนรู้ความก้าวร้าว ทฤษฎีนี้เน้นความสำคัญของการเรียนรู้ โดยมีข้อตกลงเบื้องต้นว่า ความก้าวร้าวนี้เป็นสิ่งที่บุคคลเรียนรู้ได้ ไม่ใช่สิ่งที่เกิดขึ้นเอง แบบดูราและวอลเตอร์ (ธีระ ชัยยุทธยรรยง. 2537 : 14 – 15 ; อ้างอิงมาจาก Bandura and Walter. 1963 : unpagged) กล่าวว่า เมื่อบุคคลเห็นตัวอย่างการกระทำที่ก้าวร้าวและได้ทำพฤติกรรมนั้นบ้าง บราดภู่ว่าได้รับรางวัลคนเราจะแสดงพฤติกรรมนั้นซ้ำอีก

4. ทฤษฎีจิตลักษณะกับพฤติกรรมก้าวร้าว เป็นทฤษฎีที่ทำให้เห็นแนวทางที่จะพิจารณาถึงสาเหตุพฤติกรรมก้าวร้าวของนักศึกษาวัยรุ่นโดยพิจารณาสาเหตุภายในจิตใจของบุคคลในการเลือกที่จะกระทำหรือเลือกที่จะไม่กระทำพฤติกรรมดังกล่าวด้วยเหตุผลใด ซึ่งจะแสดงให้เห็นถึงแรงจูงใจที่อยู่เบื้องหลังการกระทำซึ่งอาจเกิดจากความอยากแสดงพลังอำนาจ ความกล้าหาญ เพื่อให้เพื่อนยอมรับเป็นพวกมากกว่าการก้าวร้าว เพื่อให้ได้มาซึ่งความยุติธรรมหรือหลักการที่สำคัญบางประการ ส่วนพวกที่ไม่ร่วมทะเลาะวิวาทอาจต้องข่มใจเพราะกลัวตนเองจะบาดเจ็บหรือไม่ต้องการทำลายกฎระเบียบหรือต้องการความสงบของสังคมเหตุผลหรือเจตนาของบุคคลเหล่านี้ อาจวัดได้โดยใช้หลักการวัดระดับเหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์ก (ธีระ ชัยยุทธยรรยง. 2537 : 14 ; อ้างอิงมาจาก Kohlberg. 1974 : unpagged) ซึ่งได้แบ่งเหตุผลเชิงจริยธรรมออกเป็น 6 ชั้น ใน 6 ชั้นนี้ได้แบ่งออกเป็น 3 ระดับใหญ่ ๆ ดังนี้

- 4.1 ระดับก่อนกฎเกณฑ์ (อายุ 2 - 10 ปี) แบ่งเป็น
  - ชั้นที่ 1 หลักการหลบหลีกการถูกลงโทษ (อายุ 2 - 7 ปี)
  - ชั้นที่ 2 หลักการแสวงหารางวัล (อายุ 7 - 10 ปี)
- 4.2 ระดับตามกฎเกณฑ์ (อายุ 10 - 16 ปี) แบ่งเป็น
  - ชั้นที่ 3 หลักการทำตามผู้อื่นเห็นชอบ (อายุ 10 - 13 ปี)
  - ชั้นที่ 4 หลักการทำตามหน้าที่ตามสังคม (อายุ 13 - 16 ปี)
- 4.3 ระดับเหนือกฎเกณฑ์ (อายุ 16 ปีขึ้นไป) แบ่งเป็น
  - ชั้นที่ 5 หลักการทำตามคำมั่นสัญญา (อายุ 16 ปีขึ้นไป)
  - ชั้นที่ 6 หลักการยึดอุดมคติสากล (ผู้ใหญ่)

ระดับก่อนกฎเกณฑ์ หมายถึง ระดับที่มีการตัดสินใจเลือกกระทำในสิ่งที่จะเป็นประโยชน์แก่ตนเอง โดยไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นแก่ผู้อื่น ในขั้นแรกสุดคือมุ่งที่จะหลบหลีกมิให้ตนเองถูกลงโทษทางกายเพราะกลัวความเจ็บปวดที่จะได้รับและยอมทำตามคำสั่งของผู้ใหญ่ซึ่งมีอำนาจทางกายเหนือตน ขั้นที่สอง คือการเลือกกระทำในสิ่งที่ทำให้ตนพอใจเท่านั้น เริ่มรู้จักแลกเปลี่ยนกันแบบเด็ก ๆ คือ เขามาทำฉัน ฉันต้องทำตอบกลับไป เขาให้ฉันมาฉันก็ให้เขาเช่นกัน เป็นต้น

ระดับตามกฎเกณฑ์ หมายถึง การกระทำตามกฎเกณฑ์ของกลุ่มย่อย ๆ ของตน หรือทำตามกฎหมายและศาสนา บุคคลที่มีจริยธรรมในระดับที่ 2 นี้ ยังต้องการการควบคุมจากภายนอก แต่ก็มีความสามารถในการเอาใจเขามาใส่ใจเรา และสามารถที่จะแสดงบทบาททางสังคมได้ ในขั้นที่ 3 บุคคลยังไม่เป็นตัวของตัวเองยังชอบคล้อยตามการชักจูงของผู้อื่น โดยเฉพาะเพื่อน ส่วนในขั้นที่ 4 บุคคลมีความรู้ถึงบทบาทหน้าที่ของตนในฐานะ เป็นหน่วยหนึ่งในสังคมของตน จึงถือว่าตนมีหน้าที่ตามกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่สังคมของตนกำหนดหรือคาดหวัง

ระดับเหนือกฎเกณฑ์ หมายถึง การตัดสินใจขัดแย้งต่าง ๆ ด้วยการนำมาคิดตรองตรงซึ้งใจโดยตนเอง แล้วตัดสินใจตามเพียงแต่ว่าจะเห็นความสำคัญในสิ่งใดมากกว่ากัน ขั้นที่ 5 คือ การเห็นความสำคัญตามคนหมู่มาก ไม่ทำตนให้ขัดต่อสิทธิอันพึงมีพึงได้ของผู้อื่น สามารถควบคุมบังคับใจตนเองได้ ส่วนขั้นที่ 6 ซึ่งเป็นขั้นสูงสุด แสดงถึงการมีความรู้สากล อยู่นอกเหนือจากกฎเกณฑ์ในสังคมของตน และมีความยืดหยุ่นทางจริยธรรม ทั้งนี้เพื่อจุดมุ่งหมายในอันปลายอันเป็นอุดมคติที่ยิ่งใหญ่ นอกจากนี้ยังมีหลักประจำใจซึ่งตรงกับหลักธรรมในพุทธศาสนาที่เรียกว่า หิริโอตตัปปะด้วย

นอกจากนี้การที่บุคคลจะมีพฤติกรรมก้าวร้าวหรือไม่นั้น จะต้องขึ้นอยู่กับการมองประโยชน์หรือโทษของการกระทำ โดยเฉพาะที่จะเกิดกับตนเองในอนาคตด้วย

5. ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรมสำหรับคนไทย เป็นทฤษฎีที่แสดงถึงสาเหตุของพฤติกรรมของคนดี และคนแค้นว่าพฤติกรรมเหล่านี้มีสาเหตุทางจิตใจอะไรบ้าง ซึ่งทฤษฎีนี้มี 3 ส่วนด้วยกันคือ ส่วนที่เป็นดอกไม้และผลไม้ของต้นไม้ ส่วนลำต้นและส่วนที่เป็นรากแก้ว (ดูภาพประกอบ 1) ในส่วนแรกคือ ดอกและผลไม้บนต้น แสดงถึงพฤติกรรมการทำดีละเว้นชั่ว และพฤติกรรมการทำงาน

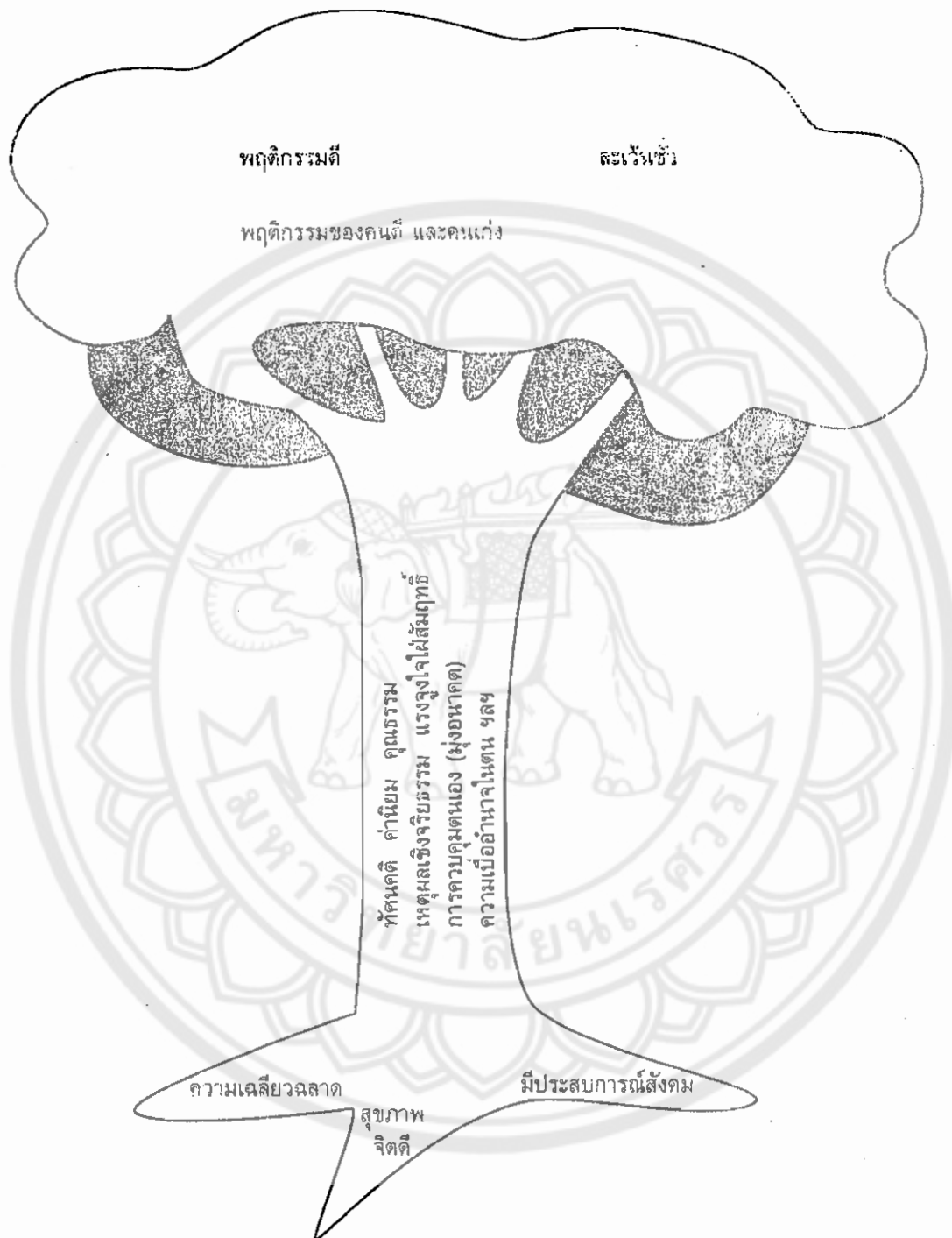
อย่างขยันขันแข็ง เพื่อส่วนรวมซึ่งส่วนแรกนี้เป็นพฤติกรรมประเภทต่าง ๆ ที่รวมกันเป็นพฤติกรรมของพลเมืองดี พฤติกรรมที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ และพฤติกรรมการทำงานอย่างขยันขันแข็ง ผลที่ออกมาเป็นพฤติกรรมต่าง ๆ ที่ปรารถนา มีสาเหตุ 2 กลุ่ม คือ สาเหตุทางจิตใจ ซึ่งเป็นส่วนที่ 2 ซึ่งเป็นจิตลักษณะได้แก่ กลุ่มที่หนึ่ง คือ ส่วนของลำต้นของต้นไม้ ประกอบด้วยจิตลักษณะ 5 ด้าน คือ

- (1) เหตุผลเชิงจริยธรรม
- (2) มุ่งอนาคตและการควบคุมตนเอง
- (3) ความเชื่ออำนาจในตน
- (4) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และ
- (5) ทักษะคิด

คุณธรรมและค่านิยม (ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมหรือสถานการณ์นั้น ๆ) ถ้าต้องการที่จะเข้าใจอธิบายทำนายและพัฒนาพฤติกรรมชนิดใด จะต้องใช้จิตลักษณะบางด้านหรือ 5 ด้านนี้ ประกอบกันจึงจะได้ผลดีที่สุด ส่วนที่ 3 คือส่วนรากแก้วของต้นไม้ ซึ่งเป็นจิตลักษณะกลุ่มที่สองมี 3 ด้าน คือ

- (1) สติปัญญา
- (2) ประสบการณ์ทางสังคม และ
- (3) สุขภาพจิต

จิตลักษณะทั้งสามนี้อาจใช้เป็นสาเหตุของการพัฒนาจิตลักษณะ 3 ประการที่ลำต้นของต้นไม้ โดยที่จิตลักษณะทั้ง 5 นี้ จะพัฒนาไปเองโดยอัตโนมัติ ถ้าบุคคลที่มีความพร้อมทางจิตใจทั้ง 3 ด้าน ดังกล่าวและอยู่ในสภาพแวดล้อมทางบ้าน ทางโรงเรียน และทางสังคมที่เหมาะสมนอกจากบุคคลยังมีความพร้อมที่จะรับการพัฒนาจิตลักษณะบางประการใน 5 ด้านนี้ ด้วยวิธีการอื่น ๆ ด้วย ฉะนั้นจิตลักษณะ พื้นฐานทั้ง 3 ประการที่รากแก้วนี้อาจเป็นสาเหตุร่วมกับจิตลักษณะ 5 ประการที่ลำต้น เพื่อใช้อธิบาย ทำนายและพัฒนาพฤติกรรมดังกล่าวมาแล้วด้วย

ภาพประกอบ 1 ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรมแสดงลักษณะพื้นฐานและองค์ประกอบทางจิตใจที่จะนำไปสู่พฤติกรรมทางจริยธรรม

6. ทฤษฎีการพิจารณาสร้างเสริมค่านิยมเป็นทฤษฎีของนักจิตวิทยาในกลุ่มพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Human resource development mental group) ซึ่งเป็นกระบวนการกลุ่มที่อาศัยทักษะการสัมภาษณ์ให้การปรึกษา (Counseling Interview) เพื่อพัฒนาทรัพยากรให้ตัวบุคคลหรือพัฒนาบุคลิกภาพในส่วนที่จำเป็นเพื่อใช้และพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในชั้นเรียนมี 2 ประเภท

ประเภทที่ 1 กิจกรรมกลุ่มประเภทการพิจารณาสร้างเสริมค่านิยม (V.C.-Values Clarification) เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตในเชิงจริยธรรมและวินัย โดยเฉพาะในเด็กวัยรุ่นสามารถนำกิจกรรมในกลุ่มนี้ไปจัดให้เด็กได้เรียนรู้ เข้าใจระบบหรือกระบวนการของการพิจารณาสร้างเสริมค่านิยมให้เด็กได้พิจารณาชีวิตอย่างมีเหตุผล เข้าใจคนเราทุกคนมีการตัดสินใจที่ดี ๆ ได้หลายวิถีทางด้วยกันในแต่ละปัญหา ให้รู้จักพิจารณาถึงผลที่ได้รับจากการตัดสินใจแต่ละอย่างแต่ละครั้งและให้รู้จักเลือกกระทำ หรือตัดสินใจเลือกโดยมีความสำนึกในหน้าที่และบทบาท ตลอดจนผลตอบสนองที่ได้รับจากการกระทำนั้น ๆ ให้เรียนรู้วิธีสำรวจวิถีการดำเนินชีวิตทุกแง่มุม เพื่อค้นคว้าตนได้ดำเนินชีวิตตามที่ตนเห็นว่า เป็นค่านิยมของตนหรือไม่ ให้เรียนรู้ที่จะดำเนินชีวิตให้เต็มที่ตามค่านิยมของตน ทั้งนี้ต้องไม่อยู่ใต้อิทธิพลความคิดของผู้อื่นทั้งสิ้น แต่ต้องใช้การพิจารณาอย่างอิสระเสรีด้วยตัวของตัวเอง

หลุยส์ แรธส์ แห่งมหาวิทยาลัยนิวยอร์ก ได้ทำการสังเกตการอบรมสั่งสอนจริยธรรมอยู่นานนับปี จนในที่สุดสามารถสรุปได้ว่า การที่คนเราเกิดความซาบซึ้งจนสามารถปฏิบัติค่านิยมใดได้นั้นย่อมต้องผ่านกระบวนการต่าง ๆ เป็นขั้น ๆ ไป ซึ่งได้แก่การเลือก โดยพิจารณาจากผลที่ได้รับในแต่ละทางเลือก การเกิดความซาบซึ้ง ภาคภูมิใจในสิ่งที่คัดเลือกไว้และลงมือปฏิบัติในสิ่งที่เลือกแล้วจึงจะถึงขั้นกระทำซ้ำแล้วซ้ำอีกจนเป็นนิสัย กระบวนการเหล่านี้แบ่งได้เป็นขั้นบันไดย่อย ๆ 7 ขั้น โดยให้เรียกชื่อว่าวิธีการพิจารณาสร้างเสริมค่านิยม

สำหรับค่านิยมที่จำเป็นสำหรับการดำเนินชีวิตของมนุษย์ทุกคน เป็นค่านิยมที่เป็นที่เข้าใจและเป็นที่ยอมรับแล้ว ซึ่งปฏิบัติแล้วเกิดความพอใจ เกิดความสุข ถือว่าเป็นค่านิยมที่สำคัญที่สุดที่ทำให้มนุษย์พัฒนาและเจริญขึ้นได้ก็คือค่านิยมพื้นฐานของฮอลล์ (ธีระ ชัยยุทธยธรรยง. 2537 : 18 ; อ้างอิงมาจาก Hall. n.d. : unpagged) ได้อธิบายไว้ว่ามี 2 ค่านิยม ได้แก่ ค่านิยมที่เกี่ยวกับตัวเอง (Self Values) และค่านิยมที่เกี่ยวกับคนอื่น (Values of Others)

ค่านิยมเกี่ยวกับตัวเอง หมายถึง "มีความสามารถที่จะยอมรับตนเอง ยอมรับว่าตนเป็นคนมีค่าสำหรับคนสำคัญอื่น ๆ" ส่วนค่านิยมที่เกี่ยวกับคนอื่นหมายถึง "คนอื่นเป็นคนที่มีความเท่าเทียมกับตัวเองด้วย" หรือพูดอีกนัยหนึ่งว่า ค่านิยมพื้นฐานของมนุษย์ก็คือ "ตนเห็นค่าของตนเองและเห็นค่าของผู้อื่นด้วย" ค่านิยมพื้นฐานนี้จะไม่เกิดขึ้นถ้ามนุษย์ไม่มีการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น จะเกิดขึ้นจากการสังคมนสัมพันธ์ระหว่างกันและกัน มนุษย์นอกนั้นจะต้องเห็นค่าและนับถือตนเองก่อน จึงจะสามารถให้การนับถือและมองเห็นค่าในคนอื่นได้ ความเข้าใจเช่นนี้ได้ถูกนำมาเป็นพื้นฐานความคิดในการดำเนินการพิจารณาสร้างเสริมค่านิยมด้วย โดยต้องพยายามพัฒนาและเสริมสร้างความนับถือกัน และกัน พัฒนาความเข้าใจและความสนใจในปัญหาทั้งของตนเองและของผู้อื่น

แรธส์, ฮาร์บิน และไซมอน (ธีระ ชัยยุทธบรรจง. 2537 : 17 - 18 ; อ้างอิงมาจาก Rath, Harbin and Simon. n.d. : unpagged) ค่านิยมนั้นย่อมเสริมสร้างเป็นค่านิยมของตนเองได้ โดยผ่านกระบวนการที่เกณฑ์มาตรฐานอยู่ 7 ขั้น การที่จะบอกว่าใครยึดค่านิยมใดหรือไม่ ก็สามารถบอกได้โดยใช้เครื่องมือวัดที่เป็นมาตรการ 7 ขั้น หากค่านิยมใดไม่ได้ถูกประเมินตามมาตรการ 7 ขั้นนี้ จะยังมีสภาพเป็นส่วนหนึ่งของค่านิยม หรือเป็นเพียงข้อบ่งชี้หรือทศนะในค่านิยมต่าง ๆ นั้นยังไม่สามารถบอกได้ว่าเป็นค่านิยมที่เสริมสร้างแล้ว (Fail Values) ของบุคคลนั้น สิ่งที่ยังชี้ค่านิยมได้แก่ ความเชื่อ เจตคติ ความคิดเห็น ความสนใจ หรือการแสดงออก มาตรการ 7 ขั้นได้ถูกนำมาใช้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาสร้างเสริมค่านิยม เพื่อพิจารณาว่าใครยึดค่านิยมใด แท้จริงเพียงใด มาตรการ 7 ขั้นนี้ ได้แบ่งไว้เป็น 3 ฐานใหญ่ ๆ แต่ละฐานยังแยกออกเป็นชั้นย่อย ๆ รวมเป็น 7 ขั้น ดังต่อไปนี้

ฐาน 1 การเลือก

ขั้นที่ 1 สืบรวจทางปฏิบัติ

ขั้นที่ 2 พิจารณาผลที่จะเกิดจากการปฏิบัติเหล่านั้น

ขั้นที่ 3 ตัดสินเลือกโดยเสรี

ฐาน 2 การนิยมและซาบซึ้ง

ขั้นที่ 4 เห็นชอบและเน้นทางบวก

ขั้นที่ 5 เต็มใจประกาศยืนยันให้เป็นที่รับรู้

ฐาน 3 การปฏิบัติ

ขั้นที่ 6 แสดงออกซึ่งค่านิยม

ขั้นที่ 7 ทำซ้ำ ๆ ให้เป็นกิจนิสัย

สำหรับแนวทางการดำเนินกิจกรรมการสร้างเสริมค่านิยม ได้จัดไว้อย่างเป็นระบบ และมีผลการวิจัยเสนอแนะให้ดำเนินกิจกรรมอย่างเป็นขั้นตอน โดยต้องเคลื่อนกิจกรรมหลาย ๆ กิจกรรมจากกลุ่มที่ 1 ซึ่งเป็นยุทธวิธีที่มีจุดมุ่งหมายให้เยาวชน เริ่มมองตัวเอง มองค่านิยมในตนเอง เมื่อบรรลุเป้าหมายในกลุ่มที่ 1 แล้วให้เคลื่อนเข้าสู่กิจกรรมในกลุ่มที่ 2 ซึ่งเป็นยุทธวิธีที่มีจุดมุ่งหมายให้เยาวชน รู้จักตนเอง รู้จักค่าของตนเองและศักดิ์ศรีซึ่งล้วนเป็นตัวแทนค่านิยมส่วนตัว เมื่อปฏิบัติการในกลุ่มที่ 2 แล้วให้เคลื่อนเข้าสู่กิจกรรมในกลุ่มที่ 3 ซึ่งมีจุดมุ่งหมายให้รักตนเอง และสามารถรักและเห็นค่าในบุคคลอื่นด้วย ซึ่งตามหลักทฤษฎีของมาสโลว์ผู้ผ่านกระบวนการในกลุ่ม รักตนเองจะเติมเต็มความรักและศักดิ์ศรีให้ทั้งตนเองและผู้อื่นได้ ซึ่งเป็นเสมือนการปูพื้นจิตใจด้วยค่านิยมพื้นฐาน ในฐานความต้องการขั้น 3 (ความรัก) และขั้น 4 (ศักดิ์ศรี) ของมาสโลว์ แล้วจึงเคลื่อนเข้าสู่กลุ่มที่สี่ ซึ่งเป็นกลุ่มสุดท้ายในกระบวนการกลุ่มนี้ ซึ่งจะช่วยให้เยาวชนมีวิธีสร้างค่านิยมและแสวงหาคุณธรรม จริยธรรมในชีวิตประจำวัน ซึ่งเป็นเป้าหมายสูงสุดของยุทธศาสตร์สร้างเสริมค่านิยม

ฉะนั้น หากเราฝึกเยาวชนให้เติมเต็มในความรัก ความมีค่า มีศักดิ์ศรี หรือมีค่านิยมพื้นฐาน เขาก็จะเห็นความมีค่า มีศักดิ์ศรีในตนเอง ก็จะสามารถวางแผนตัดสินใจเลือก แนวทางชีวิตได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ตลอดจนแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เป็นที่ยอมรับของสังคม และนำศักยภาพที่มีอยู่ในตนเองมาใช้อย่างเต็มที่

ประเภทที่ 2 กิจกรรมระบบพัฒนาประสิทธิภาพชีวิตและอาชีพ (Life - Career Development System - L.C.D.S.) เป็นกิจกรรมเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพประเภทที่สอง ซึ่งมีจุดมุ่งหมายที่นำทรัพยากรในตัวบุคคลออกมาใช้ให้เป็นประโยชน์เกิน 18 % เพื่อมุ่งพัฒนาประสิทธิภาพชีวิตและอาชีพ เริ่มตั้งแต่การสำรวจตนเอง เป็นการสำรวจความสนใจ จุดแข็ง ความต้องการ บุคลิกภาพ วิถีชีวิต และการครองชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ การพิจารณาค่านิยม เป็นการสำรวจค่านิยมส่วนตน การแลกเปลี่ยนค่านิยมกับผู้อื่น การจัดการกับค่านิยมขัดแย้งทั้ง

ส่วนตัวและผู้อื่นการเรียนรู้จะดำเนินชีวิตตามค่านิยมของตน การตั้งเป้าประสงค์ เป็นการสำรวจ ค่านิยมที่สัมพันธ์กับการเลือกงาน กระบวนการตั้งเป้าประสงค์อุปสรรค และเหตุผลเบื้องหลัง อุปสรรค วางแผนงาน และรวมพลังด้วยเป้าประสงค์ทั้งหมด การเผชิญงาน เป็นการทำให้เรียนรู้ ถึงบทบาทของอาชีพใหม่ ทำความเข้าใจกับงานอาชีพในปัจจุบัน ผลตอบแทนทางสังคม การดำรง อาชีพที่เลือกสรรไว้และการวางแผนในอนาคต การเอาชนะอุปสรรค เป็นการพิจารณาอุปสรรค ที่ต้นสร้างขึ้นก็คหวางความสำเร็จในการดำเนินชีวิตและอาชีพ การจัดอุปสรรคและเอาชนะใจ ตนเอง การใช้และแสวงหาข้อสนเทศด้วยตนเอง เป็นการให้เรียนรู้การใช้ข้อสนเทศ การประเมิน ข้อสนเทศ และการสร้างข้อสนเทศ การทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการพิจารณาการทำงาน ของตน เพื่อจัดสิ่งที่ได้รับประสิทธิภาพ และเปลี่ยนตนใหม่วิธีการทำงานที่มีประสิทธิภาพ การสร้าง มนุษย์สัมพันธ์ เป็นการให้เรียนรู้ถึงวิธีการสร้างมนุษย์สัมพันธ์ด้วยการสำรวจตรวจดูตนเองด้ว้ รัจักตัวตนจริงของตน รู้จักฟังและรู้จักสะท้อนหรือป้อนข้อมูลย้อนกลับเมื่อเกิดการขัดแย้ง การสร้าง อนาคต เป็นการให้เรียนรู้การวางแผนและมองอนาคตด้วยสายตาสดชื่น มีความคิดริเริ่มในการ สร้างอนาคตด้วยตนเอง

จากทฤษฎีดังกล่าวข้างต้น ผู้เขียนหวังอย่างยิ่งจะช่วยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันแก้ไข ปัญหาเด็กทะเลาะวิวาทกัน ได้มองเห็นสาเหตุที่ทำให้เด็กต้องทะเลาะวิวาทกันและได้แนวคิดไปใช้ ในการสร้างโปรแกรมการเรียนการสอนหรือการจัดกิจกรรมเพื่อป้องกัน แก้ไขปัญหาเด็กทะเลาะ วิวาทกันต่อไป

การพัฒนาาระบบการศึกษาในปัจจุบัน เน้นแต่การสร้างโรงเรียนขยายโรงเรียน ขยาย ปริมาณ ฯลฯ และเน้นทางวัตถุมากกว่าคุณภาพทางการศึกษาโดยเฉพาะเรื่องจิตใจของเยาวชน สถาบันครอบครัวเริ่มหดหายไปบิดามารดาตลอดจนครูอาจารย์ ซึ่งเป็นกลไกที่คอยทำหน้าที่ให้ ความคิดเห็น คอยยับยั้งหรือสอดส่องดูแล ทุกคนมุ่งการปรับตัวเองเพื่อผลทางเศรษฐกิจ และ การแข่งขันวัฒนธรรมสังคมไทยปัจจุบัน จึงเห็นแต่ความก้าวร้าว รุนแรง ขาดความผูกพันรักใคร่ และความเอื้ออาทรต่อกัน จนเป็นความเคยชินและเยาวชนจะเห็นตัวอย่างจากผู้ใหญ่ สังคมไม่เปิด ทางเลือกที่หลากหลายในคนในสังคมได้พัฒนาศักยภาพของตน จึงเกิดความเครียด ในเยาวชน ไม่ได้มีการสอนหรืออบรมจริยธรรมและคุณธรรมให้เห็นอย่างจริงจัง ไม่มีการสร้างบรรยากาศ

ความรู้สึกในการเข้าใจชีวิตและความจริง สังคมเมืองเต็มไปด้วยสภาพสิ่งแวดล้อมที่เป็นพิษเป็นภัยมากขึ้น สถานบันเทิงเรีงรมย์สิ่งยั่วยุต่าง ๆ ก้าวหน้าและพัฒนารวดเร็ว (แพร ศรีพลอย.

2537 : 49) ได้ให้ข้อมูลวิเคราะห์ว่า

นักเรียนนักศึกษาในฐานะผู้ร่วมในสถานการณ์ของการยกพวกตีกันได้ให้ข้อมูลวิเคราะห์ว่า

1. ตนและเพื่อน ๆ อยากรู้เป็นคนดีของสังคม แต่สังคมมักไม่ให้โอกาสแก่ผู้ที่ผิดพลาด มักจะซ้ำเติม ถูกเหยียดหยามและประทุษร้ายไว้ตลอดชีวิต จึงทำให้เกิดบมด้อย เกิดความกดดันที่พร้อมจะระบายความเครียดที่ได้รับนั้นไปในทางก้าวร้าวและความรุนแรง
  2. สังคมทั่วไปมองนักเรียนอาชีพด้วยสายตาที่ไม่ดีมักเหมาเอาว่านักเรียนอาชีพเป็นผู้ที่ชอบก่อเหตุวิวาทและเกรงสังคมจึงเป็นตัวผลักดัน บีบบังคับให้นักเรียนก้าวร้าว และก่อความรุนแรงขึ้นได้
  3. การปลุกฝังให้เกิดความรักในสถาบันและพวกพ้อง ทำให้เกิดการยอมไม่ได้ เมื่อคิดว่าถูกดูหมิ่นศักดิ์ศรีและเกียรติภูมิของตน
  4. แบบอย่างจากผู้ใหญ่และสื่อมวลชนต่าง ๆ ทีวี หนังสือพิมพ์ ฯลฯ ทำให้เกิดความคิดเลียนแบบ เช่น การเลียนแบบนักแสดงในภาพยนตร์ การได้เห็นจากหน้าหนังสือพิมพ์ ที่ผู้เป็นอาชญากรผู้ใหญ่มีสถานะที่ดี
  5. ครอบครัวขาดความรักและความอบอุ่น พ่อแม่ไม่เข้าใจไม่ใส่ใจพ่อแม่เป็นแบบอย่างในอบายมุข พฤติกรรมที่ได้รับได้เห็นกลายเป็นความเคยชินและก้าวร้าวโดยไม่รู้ตัว
- มิติใหม่ในช่วงระยะสิบปีที่ผ่านมาการให้คำปรึกษาในครอบครัว ได้ทวีความสำคัญและได้รับความสนใจเป็นอย่างยิ่งจากสถาบันการศึกษาที่มีการผลิตนักจิตวิทยา และผู้ให้คำปรึกษาออกสู่สังคม บางสถาบันถึงกับเน้นเป็นวิชาเอกเฉพาะ (นวลศิริ เปาโรหิตย์, 2537 : 34 - 40) สาเหตุที่ทำให้การให้คำปรึกษาในครอบครัว (Family counseling) ได้เป็นจุดเด่นเป็นอย่างมากก็เนื่องมาจากผลการศึกษาและการวิจัยได้สรุปออกมาเป็นแนวเดียวกันว่า ปัจจุบันปัญหาทางสังคมแทบจะทุกรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของยาเสพติด เด็กและเยาวชนที่เกรง โสเภณีวัยต่าง ๆ การตั้งครรภ์ของเยาวชนวัยรุ่น รวมไปถึงการทำร้ายร่างกายและความรุนแรงของยาอาชญากรและอาชญากรในสังคม ล้วนมาจากครอบครัวของเด็กและเยาวชนทั้งสิ้น

ดังนั้นการแก้ปัญหาครอบครัวไม่สามารถแก้หรือทำเฉพาะเด็กและเยาวชนที่เป็นปัญหาเท่านั้น แต่จะต้องทำร่วมกันทั้งครอบครัว สมาชิกทุกคนในครอบครัวที่เกี่ยวข้องจะต้องเข้ามา ร่วมกันในการแก้ไข้ปัญหา เพราะทุกคนไม่ว่าจะเป็นพ่อแม่และญาติพี่น้องในครอบครัวที่อยู่ร่วมกัน ล้วนมีส่วนทำให้เกิดปัญหาทั้งทางตรงและทางอ้อมทุก ๆ ชีวิตจึงต้องถือเป็นหน้าที่ที่จะต้องรับผิดชอบ ร่วมกัน พ่อแม่จะไม่สามารถโยนปัญหาหนีโรงเรียนของลูก ให้เป็นปัญหาของโรงเรียน ต้องแก้ไข พฤติกรรม พ่อแม่และทุกคนในครอบครัวจะไม่ยอมมีส่วนร่วมอีกต่อไปไม่ได้

ผู้เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาในครอบครัวจะต้องพร้อมที่จะทำความเข้าใจ รับมือกับ การให้คำปรึกษาในลักษณะของครอบครัวที่มีทั้งพ่อแม่ลูกหรือบุคคลอื่น ๆ ที่เข้ามาเกี่ยวข้อง ใน สิ่งแวดล้อมของเด็กและเยาวชน การเข้าใจรูปแบบที่ถูกต้องของนักจิตวิทยาการให้คำปรึกษาใน ครอบครัวจึงเท่ากับเป็นการให้ความรู้ให้รู้จักทั้งการป้องกันและการแก้ไข้ปัญหาเยาวชนในอนาคต ได้เป็นอย่างดี

รูปแบบการให้คำปรึกษาในครอบครัว (Family Counseling) และครอบครัวบำบัด (Family Therapy) มี 3 รูปแบบ คือ

1. การสื่อสารในครอบครัว (Communication Approach) เป็นวิธีการให้สมาชิก ในครอบครัวมีความตระหนักรู้และเข้าใจในความรู้สึกนึกคิดของสมาชิกว่าการกระทำในพฤติกรรม บางอย่างนั้นจะ เกิดผล เช่นไรกับจิตใจของผู้ถูกกระทำโดยเฉพาะในเด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นผู้ที่ อ่อนประสบการณ์ นักจิตวิทยาจะ เชื่อในหลักปรัชญาของมนุษยและ การสื่อจะ เกิดขึ้นเสมอ เมื่อบุคคล มาอยู่ต่อหน้าผู้อื่นแม้จะไม่ใช่ภาษาเขาก็จะสื่อสารด้วยภาษากาย (nonverbal) เช่น การแสดง ทางสีหน้าแววตาท่าทาง ล้วนเป็นการสื่อทั้งสิ้นในวัยรุ่นจะมีปฏิบัติการสื่อทางกายซึ่งผู้เป็นบิดา มารดาผู้เกี่ยวข้องต้องเข้าใจพฤติกรรมการสื่อสารในครอบครัว เพราะการเข้าใจการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพย่อมนำมาซึ่งความพึงพอใจแก่ผู้สื่อและผู้รับสร้างและพัฒนาความสัมพันธ์ให้องกวม การสื่อสารในครอบครัวหากไม่ได้รับผลและตอบสนองความเข้าใจจะเป็นการสื่อสารที่ล้มเหลว (Dysfunctional) เกิดความคับข้องใจในสถานภาพต่อกันเกิดความสับสน เมื่อการสื่อสารระหว่าง กันมีประสิทธิภาพก็จะ เกิดการแก้ปัญหาและความสัมพันธ์ที่ดีภายในครอบครัว

2. ครอบครัวบำบัดที่เน้นโครงสร้าง (Structural Family Therapy)

นักจิตวิทยา กล่าวว่า พฤติกรรมของสมาชิกทุก ๆ คนในครอบครัว เกิดจากโครงสร้างของความสัมพันธ์ที่สลับซับซ้อนในการมีชีวิตอยู่ด้วยกัน จึงควรมีการปรับปรุงบทบาท (Role) ความสัมพันธ์ และกฎเกณฑ์ นักทฤษฎีในกลุ่มนี้มีความเชื่อว่า ปัญหาในครอบครัวมักมีสาเหตุมาจากความล้มเหลวของวิธีการปฏิบัติตัวของพ่อแม่โยงโยมาจนถึงลูก ความไม่เหมาะสมของการใช้อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้ที่ทำหน้าที่เป็นผู้ปกครองเด็กและเยาวชนซึ่งอ่อนประสบการณ์ หากบิดามารดาขาดความชัดเจนในบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของตน ย่อมส่งผลเสียไปถึงวิธีการเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์ของทุกชีวิตในครอบครัวนั้น เด็ก ๆ และเยาวชนที่เติบโตในครอบครัวเหล่านี้ จะขาดความมั่นใจ สับสน ปฏิบัติตนไม่ถูก ก่อปัญหาให้กับครอบครัวและสังคม และบ่อยครั้งเด็กและเยาวชนจะถูกดึงเข้าไปอยู่ในความขัดแย้งและกลายเป็นเหยื่อให้กับมิจฉาชีพที่ต้องการหาแนวร่วมเพื่อประโยชน์ของตนเอง

3. การสร้างแนวร่วมให้ครอบครัว (Family Net Working) การสร้างแนวร่วมในครอบครัวนี้เกิดจากปรัชญาความคิดที่ว่า สิ่งแวดล้อมของสังคม ไม่ว่าจะเป็นโอกาสที่ดีที่มีในสังคม หรือการขาดโอกาส ย่อมส่งผลถึงครอบครัวของคนในสังคม กล่าวโดยรวมได้ว่าไม่มีครอบครัวใดเลยที่จะไม่ขึ้นอยู่กับทิศทางหนึ่งกับสังคมที่เขาสังกัดอยู่ เยาวชนในชนบทมีสติปัญญาไม่ต่างออกไปจากเยาวชนในเมืองใหญ่ แต่เผชิญการขาดความเท่าเทียมทางการศึกษา และปัจจัยทางเศรษฐกิจ สิ่งที่สังคมมีหรือไม่มีให้ใครในครอบครัวหนึ่ง ๆ ย่อมส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของเด็กและเยาวชน ในครอบครัวอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ นอกจากนี้จากการวิจัยทางด้านสังคมศาสตร์ พบความเกี่ยวพันกันระหว่างการแยกตัวของครอบครัวจากสังคมชุมชน กล่าวง่าย ๆ คือ ครอบครัวที่มีปัญหา อาทิ การติดสิ่งเสพติด ยาอาชญากร การทารุณและทอดทิ้งเด็ก มักจะเป็นครอบครัวที่ไม่พยายามเข้ารับการช่วยเหลือจากหน่วยงานของชุมชน ทำให้ปัญหาที่เกิดขึ้นไม่ได้รับการเหลียวแล และก่อปัญหาหนักต่อไปอีก

การสร้างแนวร่วมในครอบครัว กำเนิดจากแนวคิดที่จะลดช่องว่างระหว่างคนในครอบครัว ครอบครัวและชุมชน ชุมชนและสังคม เป็นการไม่ทอดทิ้งให้แต่ละครอบครัวดิ้นรนกันไปตามมีตามเกิด

สรุปก็คือ ปัญหาเด็กและเยาวชนที่ก่อขึ้นในสังคมส่วนใหญ่ มักจะมีพื้นฐานมาจากปัญหาภายในครอบครัวของบุคคลทุกคน เราคงปฏิเสธไม่ได้ว่า บุคคลในครอบครัวล้วนมีส่วนร่วมสร้างปัญหาไม่ทางตรงก็ทางอ้อม

สังคมประกอบด้วยสมาชิกจำนวนหนึ่งที่แตกต่างกันต้องมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ดังนั้นเพื่อความสงบสุขในการอยู่ร่วมกันและให้สมาชิกความสัมพันธ์ต่อกันอย่างแนบแน่น สังคมทุกสังคมจึงต้องมีวัฒนธรรมในการดำเนินชีวิตและวิถีปฏิบัติเป็นกติการ่วมกัน เรียกว่าบรรทัดฐานของสังคม (Social Norms) ซึ่งสัญญา สัญญาวิวัฒน์ได้อธิบายไว้ว่า บรรทัดฐานสังคมมีอยู่ 4 ประเภทด้วยกัน คือ

1. บรรทัดฐานทางเทคนิค (Technical Norms) ได้แก่ มาตรฐานในการประกอบกรงานต่าง ๆ เช่น ทำนา ทำไร่ การเป็นพนักงานพิมพ์ดีด ขับรถ นักบริหาร นักธุรกิจ อดสาหกรรม เป็นต้น ผู้ประพฤติตามบรรทัดฐานจะได้ชื่อว่าเป็นผู้มีประสิทธิภาพ
2. วิถีประชา (Folkways) ได้แก่ บรรทัดฐานสังคมเกี่ยวกับประพฤติดิปฏิบัติที่ถือว่าดีงามเหมาะสมในการอยู่ร่วมกันในสังคม เช่น เวลาเข้าโบสถ์ต้องถอดรองเท้า ไปงานศพต้องสวมชุดดำ หรือสีอื่น ต้องมีปลอกแขนดำ ไม่แต่งชุดดำไปในงานมงคล เป็นต้น ผู้ประพฤติตามบรรทัดฐานนี้ได้ชื่อว่าประพฤติถูกกาลเทศะ เหมาะสม ผู้ไม่ประพฤติตามก็จะถูกสังคมขูข่มขินเนทาว่ากล่าว
3. ประเพณี (Mores) ได้แก่ มาตรฐานทางสังคมที่มีความสำคัญยิ่งยวดต่อการอยู่รอดของสังคม ผู้กระทำการฝ่าฝืนจึงต้องถูกลงโทษรุนแรง เช่น เนรเทศออกไปจากกลุ่ม ไม่คบหาสมาคมด้วย ถูกรังเกียจ หรือบางกรณีในบางสังคมอาจถูกประชาทัณฑ์ก็ได้ ตัวอย่างการไม่ปฏิบัติตามบรรทัดฐานข้อนี้ เช่น การผิดลูกเมีย ฆาตกรรม การทารุณเด็กหรือผู้เยาว์ การไม่เลี้ยงดูพ่อแม่ผู้ชราภาพ เป็นต้น
4. บรรทัดฐานสังคมชนิดสุดท้าย ได้แก่ กฎหมาย ซึ่งได้แก่ บทบัญญัติที่รัฐหรือสังคกระทำขึ้น ส่วนใหญ่เป็นลายลักษณ์อักษร แต่อาจเป็นกฎเกณฑ์ตามประเพณีได้ การบังคับให้เป็นไปตามกฎหมายจะมีหน่วยงานและเจ้าหน้าที่โดยเฉพาะ เช่น ตำรวจและกรมตำรวจเป็นผู้รับผิดชอบ ดำเนินการผู้ฝ่าฝืน กรณีร้ายแรงจะถูกลงโทษหรือประหารชีวิตได้ (สัญญา สัญญาวิวัฒน์. 2523 : 233 - 234)

สมาชิกผู้ประพฤติปฏิบัติตนเป็นไปตามบรรทัดฐานของสังคม ย่อมถือได้ว่าเป็นบุคคลที่มีพฤติกรรมปกติ เป็นที่ยอมรับของสังคมสามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข แต่ถ้าสมาชิกคนใดประพฤติปฏิบัติตนแตกต่างไปจากบรรทัดฐาน กระทำการฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ของกลุ่มหรือสังคม ก็จะได้ว่าเป็นบุคคลที่มีพฤติกรรมผิดปกติสำหรับสังคมนั้น ซึ่งสัญญา สัญญาวิวัฒน์ กล่าวไว้ว่า "ผู้ไม่ประพฤติปฏิบัติในขอบเขตของบรรทัดฐานดังกล่าวได้ชื่อว่าเป็นผู้เบี่ยงเบน (Deviant) การกระทำนอกขอบเขตดังกล่าว เรียกว่า พฤติกรรมเบี่ยงเบน (Deviant behavior) หรือความเบี่ยงเบน (Deviance)"

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า การกระทำหรือพฤติกรรมของสมาชิกสังคมที่ผิดปกติ ไม่เป็นไปตามเกณฑ์หรือบรรทัดฐานสังคมที่ยึดถือร่วมกันไม่ว่าจะเป็นบรรทัดฐานทางเทคนิค วิธีประชาประเพณีหรือกฎหมาย ซึ่งรวมถึงกฎ ระเบียบต่าง ๆ ด้วยก็ตามถือเป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบนทั้งสิ้น ลักษณะการกระทำที่เรียกว่าพฤติกรรมเบี่ยงเบน

อย่างไรก็ตาม ใ้ชื่อว่าพฤติกรรมผิดปกติของสมาชิกสังคมที่เกิดขึ้นจะถือเป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบนเสียทั้งหมด ซึลดอน และกลูค (ประเทิน มหาจันทร์. 2521 : 53 ; อ้างอิงมาจาก (Sheldon and Glueck. 1950 : unpagged) ไว้ว่า "เด็กคนใดก็ตามถึงแม้จะกระทำผิดเล็ก ๆ น้อย ๆ เพียงครั้งเดียวก็เข้าลักษณะเด็กที่กระทำผิด แต่นักวิจัยไม่ถือว่าเป็นเด็กเกเร โดยให้ความหมายว่า เด็กเกเรจะต้องเป็นเด็กที่กระทำผิดอย่างเดียวกันหลาย ๆ คน เพราะการที่เด็กกระทำผิดเพียงครั้งเดียวหรือสองครั้ง อาจจะเนื่องมาจากการรู้เท่าไม่ถึงการณ์ หรือสภาพสิ่งแวดล้อมชั่ววูบ เมื่อเติบโตขึ้นอาจจะเลิกราไป ทั้ง ๆ ที่การกระทำนั้น ๆ เป็นการละเมิดกฎหมายก็ตาม" (สุชา จันทาเอม. 2533 : 2) ดังนั้น การที่จะระบุชี้ชัดลงไปว่าพฤติกรรมใดเป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบน จึงต้องนำลักษณะของการกระทำพฤติกรรมมาเป็นองค์ประกอบพิจารณาด้วย คือ

1. พฤติกรรมที่ผิดไปจากบรรทัดฐานของสังคมนั้นๆ จะต้องเป็นพฤติกรรมที่บุคคลสามารถตัดสินใจเลือกกระทำเองได้ พฤติกรรมที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติหรือเลือกไม่ได้ เช่น การเป็นเณรจีน ซ้ำอายุ หรือพิการ เป็นต้น ไม่ถือเป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบน
2. พฤติกรรมที่ผิดไปจากบรรทัดฐานนั้น จะต้องเกิดโดยความตั้งใจหรือเจตนาที่จะกระทำโดยตัวสมาชิก ไม่เป็นพฤติกรรมที่เกิดจากความสนุกคะนอง พลังเพลอ ประมาท หรือ

ขาดสติสัมปชัญญะ

3. พฤติกรรมที่ผิดไปจากบรรทัดฐานนั้น จะต้องเป็นการกระทำซ้ำหลาย ๆ ครั้ง จนเกิดเป็นนิสัย เป็นพฤติกรรมที่มีลักษณะค่อนข้างจะถาวร

4. พฤติกรรมที่ผิดไปจากบรรทัดฐานนั้น จะต้องเป็นพฤติกรรมของสมาชิกสังคมนั้น ๆ เอง พฤติกรรมของบุคคลที่มาจากสังคมอื่น ที่มีขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมเป็นของตนเอง ไม่ถือเป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบน

5. พฤติกรรมที่ผิดไปจากบรรทัดฐานนั้น จะต้องเป็นพฤติกรรมที่ผิดจากบรรทัดฐานสังคมที่สังคมยอมรับอยู่ในเวลานั้นเท่านั้น

หากบุคคลใดมีพฤติกรรมเข้าลักษณะดังกล่าว พฤติกรรมของบุคคลนั้นย่อมเป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบน

สาเหตุที่ทำให้เกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบนในเด็กและเยาวชน

พฤติกรรมเบี่ยงเบน ซึ่งเป็นการกระทำที่ผิดไปจากบรรทัดฐานที่สังคมยอมรับนั้น มักจะเห็นได้ในเด็กและเยาวชนเป็นส่วนใหญ่ ส่วนในวัยผู้ใหญ่และวัยรุ่นนั้นก็พอจะพบเห็นได้บ้าง ทั้งนี้เนื่องมาจาก

1. พฤติกรรมต่อต้านที่เด็กและเยาวชนมีต่อผู้ใหญ่ ทั้งนี้เนื่องจากเด็กส่วนใหญ่มักจะได้รับการชี้นำในเรื่องการประพฤติปฏิบัติในชีวิตมาโดยตลอด เมื่อเติบโตย่างเข้าสู่วัยรุ่น สภาพความเปลี่ยนแปลงทางร่างกายทำให้เด็กรู้สึกที่ตัวเองเป็นผู้ใหญ่แล้ว ควรมีอิสระในการคิดและการกระทำสำหรับตัวเอง เช่นเดียวกับผู้ใหญ่ การทำตามคำชี้นำของผู้ใหญ่แสดงถึงความเป็นเด็ก ดังนั้นพฤติกรรมของวัยรุ่นจึงมักตรงข้ามกับการชี้นำสั่งสอนของผู้ใหญ่ และเป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบน

2. การขาดตัวแบบทางพฤติกรรมที่ชัดเจนและความสับสนของบรรทัดฐานสังคม โดยเฉพาะในสังคมเมืองที่สมาชิกของสังคมมาจากสังคมนุ่มย่อยหลาย ๆ กลุ่ม และมีการนำเอาวัฒนธรรมดำเนินชีวิตอันเป็นบรรทัดฐานสังคมที่หลากหลายมาผสมผสานกัน จึงทำให้กำหนดบรรทัดฐานสังคมที่ชัดเจนไม่ได้ ตัวแบบพฤติกรรมในสังคมจึงมีให้เห็นหลากหลายจนไม่มีข้อยุติ บรรทัดฐานที่กล่าวอ้างกันว่าเป็นบรรทัดฐานที่แท้จริงของสังคม จึงเป็นเพียงบรรทัดฐานในอุดมคติ หาตัวแบบที่เป็นรูปธรรมที่แท้จริงไม่ได้ พฤติกรรมเด็กและเยาวชนตลอดจนผู้ใหญ่ในสังคมเมืองส่วนใหญ่จึง

มักมีลักษณะเป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบน เมื่อเทียบกับบรรทัดฐานในอุดมคติ

3. บทบาทการกระทำของสถาบันทางสังคม ซึ่งได้แก่ สถาบันครอบครัว สถาบัน

การศึกษา สถาบันศาสนา สถาบันเศรษฐกิจ สถาบันสื่อมวลชน ฯลฯ โดยเฉพาะสถาบันครอบครัว ซึ่งเป็นต้นกำเนิดของสถาบันทางสังคมทุกสถาบันและสถาบันแรกสำหรับทุกชีวิต นับว่ามีบทบาทสำคัญมากในการสร้างรูปแบบพฤติกรรมให้แก่เด็กและเยาวชน ความบกพร่องในการกระทำหน้าที่ของสถาบันดังกล่าวย่อมมีส่วนทำให้เกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบนในเด็กและเยาวชนและมีผลนำไปสู่พฤติกรรมเบี่ยงเบนในวัยผู้ใหญ่ด้วย

4. ความต้องการการใส่ใจและความสนใจจากสังคม อีริค เบอร์น (พุง จินะชิต.

2533 : 29 ; อ้างอิงมาจาก Eric Berne. n.d. : unpagged) นักจิตวิทยาชาวอเมริกา อธิบายว่า ร่างกายมนุษย์ย่อมต้องการอาหารสำหรับบำรุงเลี้ยงร่างกาย ขณะเดียวกันจิตใจก็ต้องการความสนใจ ความใส่ใจ เป็นอาหารบำรุงเลี้ยงเช่นเดียวกัน เมื่อร่างกายหิวโหยก็ต้องแสวงหาอาหาร จิตใจก็ต้องแสวงหาความสนใจและความใส่ใจเช่นเดียวกัน วิธีการแสวงหาก็คือ การสร้างเยื่อล่อ สร้างความสะอูดตา สะอูดใจ เรียกหาความสนใจให้ได้อาจจะด้วยการแต่งกาย พูดจา แสดงพฤติกรรมหรือกระทำการต่าง ๆ ให้ผู้อื่นสนใจ และใส่ใจให้ได้ ไม่ว่าจะเป็นทางบวกหรือทางลบก็ตาม การมีพฤติกรรมผิดแปลกไปจากบรรทัดฐานก็เป็น การเรียกร้องความสนใจ ความใส่ใจและการยอมรับด้วย

5. ความเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม เนื่องจากความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอยู่

ตลอดเวลาในทางสังคมและวัฒนธรรม ทำให้บรรทัดฐานของสังคมเปลี่ยนแปลงไปด้วย พฤติกรรมของบุคคลที่เคยเป็นพฤติกรรมปกติสอดคล้องกับบรรทัดฐานที่สังคมยอมรับในช่วงเวลาหนึ่ง แต่เมื่อกาลเวลาเปลี่ยนไป บรรทัดฐานเปลี่ยนไป แต่บุคคลยังยึดพฤติกรรมนั้นอยู่ไม่ยอมปรับตัว หรือปรับตัวไม่ได้ พฤติกรรมนั้นก็กลายเป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบน

สาเหตุที่ทำให้เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนนั้นอาจจะมีสาเหตุที่เล็กย่อยอีกมากมายหลายประการ ดังเช่น สาเหตุจากตัวเด็กและเยาวชนเอง ซึ่งอาจจะมีผลสืบเนื่องมาจากด้านพันธุกรรม ร่างกายผิดปกติ ปัญญาอ่อน จิตใจบกพร่อง หรือความผิดปกติระหว่างตั้งครรภ์ของมารดา หรือความเปลี่ยนแปลงทางจิตใจที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว หรือระดับสติปัญญาสาเหตุจากสภาพแวดล้อมภายในครอบครัวของเด็กและเยาวชน ซึ่งอาจจะเนื่องมาจากความไม่สม่ำเสมอ

ในการกวดขันพฤติกรรมและการลงโทษ ความแตกแยกของครอบครัว การขาดความอบอุ่นในครอบครัว การขาดความเอาใจใส่ ปล่อยปละละเลยหรือทอดทิ้งของบิดามารดาสาเหตุจากโรงเรียนหรือสถานศึกษาที่สร้างประสบการณ์ด้านลบให้แก่เด็กและเยาวชน สาเหตุจากสภาพชุมชนและสิ่งแวดล้อมที่เป็นแบบอย่างใหม่พึงประสงค์สำหรับสังคม และสาเหตุจากสื่อสารมวลชนที่ส่งเสริมและชักจูงให้เด็กและเยาวชนได้รู้ได้เห็นในสิ่งที่เป็นภาพลบและนำไปพฤติกรรมเหล่านั้นไปประพฤติปฏิบัติ เป็นต้น ซึ่งสุชา จันทน์เอม ได้กล่าวถึงสาเหตุที่ทำให้เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมเบี่ยงเบน โดยสรุปได้ดังนี้

"ความผิดที่กระทำมีตั้งแต่ลักทรัพย์ ช่องโจร ยาเสพติด มีอาวุธและวัตถุระเบิด ไปจนถึงทำร้ายร่างกาย สาเหตุที่เด็กทำผิดเท่าที่ได้วิจัยไว้มี

1. สาเหตุจากสภาพครอบครัว อาจเกิดจากเด็กไม่ได้รับการเลี้ยงดูอย่างอบอุ่น สภาพบ้านแตก ฯลฯ
2. สาเหตุทางเศรษฐกิจ คือ ความยากจน เช่น พ่อแม่ทำนาเพื่ออุปถัมภ์ ลูกเข้ากรุงเทพมหานคร อดอยากต้องเลี้ยงชีพด้วยการเป็นโจร หรือเกิดการลอกเลียนแบบผู้อื่น เช่น อดอยากแต่งตัวโก้ เป็นต้น
3. สาเหตุที่เกิดจากการคบเพื่อน คดีที่เกิดจากสาเหตุนี้ คือ คดียาเสพติด
4. สาเหตุจากความบกพร่องทางจิต เด็กมีแนวโน้มก้าวร้าว หรือเพราะการบ่มนิสัยทางครอบครัว
5. สาเหตุทางด้านกามารมณ์ สิ่งยั่วยุดต่าง ๆ ที่มีอยู่โดยทั่วไปในสังคม นอกจากนี้สิ่งแวดล้อมรอบด้าน การโฆษณาหรือสิ่งพิมพ์ หนังสืออ่านเล่น ภาพยนตร์ วิทยุ โทรทัศน์ ก็เป็นสาเหตุหนึ่งได้

สภาพพฤติกรรมเบี่ยงเบนของเด็กและเยาวชนในปัจจุบัน

สำหรับในปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีได้เข้ามามีส่วนผลักดันให้สภาพความเป็นอยู่ของคนในสังคมเปลี่ยนแปลงไป ระบบการศึกษาหาความรู้ที่ได้รับการส่งเสริมให้เกิดขึ้นในทุกสังคม ทำให้คนมีหูตากว้างขวางมากขึ้น ขณะเดียวกันระบบการสื่อสารมวลชนและการขนส่ง

ที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพก็ช่วยย่นโลกให้แคบเข้า ทำให้ขนาดของสังคมขยายตัว การปฏิสัมพันธ์กัน ในทางความรู้สึกนึกคิดของสมาชิกเป็นไปอย่างรวดเร็ว และขยายวงกว้างมากขึ้นมีการไหลบ่าเข้าผสมผสานกับทางวัฒนธรรม มีบรรทัดฐานสังคมที่เป็นสากลหรือสังคมโลก เกิดขึ้นตามลักษณะที่เรียกกันว่า โลกานุวัตร ในขณะที่สังคมเดิมของแต่ละชาติ แต่ละประเทศก็ยังมีอยู่พร้อมบรรทัดฐานของสังคมนั้น แต่ได้กลายเป็นสังคมย่อยไปแล้วคนส่วนหนึ่งได้เลือกยึดถือพฤติกรรมตามบรรทัดฐานสังคมสากล เพราะเข้าใจว่าเป็นสิ่งที่เจริญแล้ว ได้รับการยอมรับกว้างขวางกว่า แต่ก็ เป็นพฤติกรรมที่ขัดต่อบรรทัดฐานสังคมกลุ่มย่อยที่ตนอาศัยอยู่ พฤติกรรมลักษณะนี้จะเห็นได้อย่างชัดเจน ในเด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นวัยที่อยู่ในระหว่างศึกษาเล่าเรียน ทำให้ผู้ใหญ่ซึ่งคุ้นเคยอยู่กับบรรทัดฐานสังคมกลุ่มย่อยอันเป็นสังคมในระดับประเทศชาติ เห็นว่าพฤติกรรมเหล่านี้เป็นพฤติกรรม เบี่ยงเบนเป็นพฤติกรรมไม่สมควร

ในท่ามกลางความสับสนและขัดแย้งทางบรรทัดฐานสังคมก็ยังมีเด็กและเยาวชนอีกกลุ่มหนึ่งที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปจากบรรทัดฐานสังคมทุกระดับอย่างแท้จริง ทุกสังคมไม่อาจยอมรับพฤติกรรมของพวกเขาได้ ซึ่งมักจะเป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับศีลธรรมและความสงบสุขของสังคม ภาพพฤติกรรมเช่นนี้กำลังมีให้เห็นมากขึ้นในสังคมไทย ปัจจุบันสุชา จันทน์เอม ได้ชี้ให้เห็นสภาพพฤติกรรมเบี่ยงเบนของเด็กและเยาวชนในปัจจุบันไว้ดังนี้ "ในปัจจุบันนี้สังคมไทยเองก็มีเด็กวัยรุ่น จำนวนไม่น้อยที่ประพฤติตนเป็นนักเลงส่อไปในทางอันธพาล มีกิริยาท่าทางแข็งกระด้าง ก้าวร้าว วาจาสามหาวหยาบคาย บ้างก็แสดงออกด้วยการแต่งกายและอาภรณ์กิริยาอันเป็นที่สะอูดตาแก่ผู้พบเห็น ชอบมั่วสุมกันอยู่ตามที่ชุมชน โดยเฉพาะตามโรงภาพยนตร์ ร้านขายเครื่องดื่ม ร้านขายอาหาร นอกจากนี้ยังมีการจับกลุ่มพกอาวุธของมีคม ยกพวกตีกันทำร้ายกันเมื่อมีเรื่องไม่พอใจเกิดขึ้น มีการประพฤติผิดกฎหมาย มีการปล้นจี้ ลักขโมย ทำร้ายร่างกาย เป็นต้น และจากข้อมูล รายงานการปฏิบัติงานของสารวัตรนักเรียนและนักศึกษา ก็ได้พบว่า "ความประพฤติไม่เหมาะสมของนักเรียนนักศึกษามีสถิติสูงขึ้นทุกประเภทและมีลักษณะพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในลักษณะใหม่เกิดขึ้น ลักษณะพฤติกรรมเบี่ยงเบนปรากฏในที่สาธารณะมากขึ้นเท่าที่สารวัตรนักเรียนและนักศึกษาใน ส่วนกลางได้ทำการค้นพบตั้งรายงานจากตารางแสดงผลการปฏิบัติงานดังนี้

ตาราง 16 แสดงผลการปฏิบัติงานคุ้มครองความประพฤติของนักเรียนนักศึกษา
เขตกรุงเทพมหานคร ศูนย์พัฒนาความประพฤติ กองสารวัตรนักเรียน
กรมพลศึกษา

ความประพฤติ	พ.ศ. 2530	พ.ศ. 2531	พ.ศ. 2535
หลบหนีการเรียน	992 คน	1,165 คน	2,177 คน
เที่ยวเตร่ในที่สาธารณะสถานในเวลาเรียน	944 คน	1,039 คน	1,295 คน
ประพฤติดันทำนองชั่วสาว	71 คน	71 คน	97 คน

แหล่งที่มา กองสารวัตรนักเรียน กรมพลศึกษา

หมายเหตุ เฉพาะ เขตกรุงเทพมหานคร

เมื่อเทียบเป็นร้อยละและลำดับความสำคัญในเหตุเฉพาะกรณีที่เกิดขึ้นบ่อย ๆ ตามลำดับ
คือ

- ลำดับที่ 1 หลบหนีการเรียน
- ลำดับที่ 2 เที่ยวเตร่ในที่สาธารณะสถานในเวลาเรียน
- ลำดับที่ 3 เล่นการพนัน บิลเลียด สนีเกอร์
- ลำดับที่ 4 แต่งกายผิดระเบียบ
- ลำดับที่ 5 พกอาวุธ
- ลำดับที่ 6 ดื่มสุรา
- ลำดับที่ 7 ประพฤติดันทำนองชั่วสาว
- ลำดับที่ 8 ก่อเหตุทะเลาะวิวาท
- ลำดับที่ 9 จับกลุ่มมั่วสุม (กองสารวัตรนักเรียน. 2536)

จะเห็นได้ว่าสภาพพฤติกรรมเบี่ยงเบนในเด็กและเยาวชนไทยทั้งที่อยู่ในและนอกระบบโรงเรียนกำลังอยู่ในภาวะที่กำลังขยายวงกว้างออกไปมากขึ้น สมควรจะต้องดำเนินการแก้ไขพัฒนาให้เกิดความถูกต้องเหมาะสมต่อไป

ผลเสียของพฤติกรรมเบี่ยงเบน

การที่เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนผิดไปจากบรรทัดฐานของสังคม ย่อมจะก่อให้เกิดผลเสียทั้งต่อตัวเด็กและเยาวชนเอง และต่อสังคม กล่าวคือ

1. ผลเสียต่อตัวเด็กและเยาวชน เด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนย่อมไม่ได้รับการยอมรับจากสังคมและจะถูกลงโทษตามลักษณะของบรรทัดฐานที่ได้กระทำผิด นับตั้งแต่การถูกค่อนข้างอดนินทา มองด้วยสายตาเหยียดหยาม ไปจนถึงการลงโทษตามบทบัญญัติของกฎหมาย และหากไม่ได้รับการแก้ไขฟื้นฟูไปสู่สภาพพฤติกรรมปกติ กระทำจนติดเป็นนิสัยก็จะกลายเป็นบุคคลที่สังคมรังเกียจ ถูกตีตราว่าเป็นคนเลวของสังคมในที่สุด ดังที่โสภา ขปิลมันส์ ได้กล่าวไว้ว่า "การกระทำผิดในวัยเด็กมาก่อน จะมีความสัมพันธ์อย่างยิ่งกับการประกอบอาชญากรรมหรือพฤติกรรมเบี่ยงเบนในวัยผู้ใหญ่ รวมไปถึงการกระทำผิดกฎระเบียบด้านการทำงานในชีวิตส่วนตัว นำไปสู่การมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนหรือพฤติกรรมผิดปกติทั้งหลายนับรวมไปถึงการติดเหล้า ต้มสุรา การถูกจับ เป็นต้น พฤติกรรมต่อต้านสังคมที่เกิดขึ้นในวัยเด็กจะมีผลกระทบนำไปสู่ปัญหาเศรษฐกิจ ครอบครัว การศึกษา อาชีพ และหน้าที่การงาน เมื่อเติบโตเข้าสู่วัยรุ่นหรือวัยผู้ใหญ่ตอนต้นได้ (โสภา ขปิลมันส์. 2536 : 108)

2. ผลเสียต่อสังคม การที่เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนย่อมมีผลกระทบต่อสังคมและประเทศชาติโดยตรง ภาพของสังคมที่ปรากฏจะเป็นภาพของสังคมที่ไร้ระเบียบ ความสับสนวุ่นวายและการขาดความสงบสุขย่อมเกิดขึ้นในสังคม ความขัดแย้งกันในสังคมย่อมเกิดขึ้นและรุนแรงยิ่งขึ้น เมื่อเด็กและเยาวชนเหล่านั้นเติบโตเป็นผู้ใหญ่ หากพฤติกรรมยังเบี่ยงเบนอยู่ ก็จะเป็นผู้ใหญ่ที่ขาดคุณภาพ ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ความแน่นแฟ้นในสังคมก็จะไม่เกิดขึ้น ตัวแบบในสังคมก็จะมีแต่ตัวแบบที่เบี่ยงเบนสูญเสียวัฒนธรรมอันเป็นเอกลักษณ์ของสังคมของตนไปอย่างน่าเสียดาย เมื่อหาบรรทัดฐานสังคมยึดเหนี่ยวพฤติกรรมให้เป็นรูปแบบเดียวกันไม่ได้ โลกก็หาสันติสุขไม่ได้ ดังคำกล่าวของพุทธทาสภิกขุที่ว่า "ศีลธรรมของเยาวชนคือสันติภาพของโลก"

แนวทางแก้ไขพฤติกรรมเบี่ยงในเด็กและเยาวชน

เนื่องจากเด็กและเยาวชนยังอยู่ในวัยเริ่มต้นสำหรับชีวิต ดังนั้นการแก้ไขพฤติกรรมเบี่ยงเบนจึงต้องเริ่มต้นตั้งแต่ในวัยนี้ ทั้งนี้คงจะเป็นไปตามคำพังเพยที่ว่า "ไม้อ่อนดัดง่าย ไม้แก่ดัดยาก" จุดเริ่มต้นก็คือ จะต้องทำให้เด็กและเยาวชนรับรู้บรรทัดฐานสังคมที่สังคมยอมรับว่าถูกต้องและดีงามอย่างชัดเจน โดยเฉพาะจะต้องไม่ทำให้เด็กและเยาวชนสับสนในตัวแบบ ต้องมีแบบให้เห็นอย่างชัดเจนและเที่ยงตรง ไม่ใช่สอนให้กระทำอย่างหนึ่ง แต่ผู้สอนหรือตัวแบบที่ได้รับการยอมรับในสังคมกระทำอีกอย่างหนึ่ง กระบวนการในการแก้ไขพัฒนาพฤติกรรมที่น่าจะได้ผลที่สุดคือ การใช้กระบวนการทางสังคมเป็นเครื่องขัดเกลาหรือที่เรียกว่าสังคมประภิต (Socialization) และสังคมที่มีอิทธิพลต่อเด็กและเยาวชนมากที่สุด ก็คือสังคมกลุ่มเพื่อน การเข้าอยู่ในกลุ่มเพื่อนที่มีพฤติกรรมเป็นไปตามบรรทัดฐานของสังคมย่อมทำให้ต้องปรับตัวตามเพื่อนไปด้วย เหมือนดังสุภาษิตที่ว่า "คนคนเช่นใดย่อมเป็นคนเช่นนั้น" แต่กลุ่มเพื่อนทุกกลุ่มต่างก็มีบรรทัดฐานอันเป็นที่ยอมรับของกลุ่มเช่นกัน ซึ่งจะต้องมีส่วนที่แตกต่างไปจากบรรทัดฐานของสังคมใหญ่มาบ้างน้อยบ้าง ดังนั้น ผู้ใหญ่โดยเฉพาะพ่อแม่ ผู้ปกครองและครูอาจารย์ จึงต้องมีส่วนในการคัดเลือกกลุ่มเพื่อนให้กับเด็กและเยาวชนของตนด้วย ซึ่งสุชา จันทน์เอม ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า "การทำความรู้จักเพื่อน ๆ ของลูกโดยการอนุญาตให้มาร่วมสนุกเมื่อคราวมีงานหรือเฮฮาที่บ้านในวันหยุด จะทำให้ลูกได้รู้สึกถึงการยอมรับของพ่อแม่ และยังช่วยให้ผู้ใหญ่ได้มีโอกาสศึกษานิสัยใจคอของเพื่อนลูก เป็นการช่วยแนะนำการคบเพื่อนให้ลูกอีกทางหนึ่ง

นอกจากนี้แล้วการอบรมสั่งสอนโดยมีรางวัล การลงโทษและการวางเงื่อนไข รวมถึงการชี้ถูกผิด ผลดี ผลเสีย โดยมีตัวอย่างให้เห็นชัดเจนก็เป็นอีกแนวทางหนึ่งที่น่าจะใช้ได้ผลสำหรับการแก้ไขพัฒนาพฤติกรรมเบี่ยงเบนในเด็กและเยาวชนได้ ข้อสำคัญก็จะต้องทำให้เด็กและเยาวชนเหล่านั้นมีความเห็นคล้อยตามจนยอมรับเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปสู่ภาวะที่เหมาะสมให้ได้

สำหรับกองสารวัตรนักเรียน กรมพลศึกษา ได้กำหนดแนวทางในการดำเนินการแก้ไขพฤติกรรมเบี่ยงเบนในเด็กและเยาวชนไว้ดังนี้

1. ปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย ให้มีความสมบูรณ์ทันสมัยและครอบคลุมทั้งทางตรงและทางอ้อมในเรื่องที่จะทำให้เกิดปัญหาพฤติกรรมเบี่ยงเบนของเด็กและเยาวชน

2. ปลุกฝังคุณธรรมและระเบียบวินัยสำหรับเด็กและเยาวชนโดยทางโรงเรียน บ้าน และสถาบันทางสังคม ร่วมมือกันอย่างจริงจังโดยใช้กลไกสร้างภูมิทัศน์ด้านความประพฤติเบี่ยงเบน ในเด็กและเยาวชน

3. มีนักวิชาการและสารวัตรนักเรียนที่รับผิดชอบเรื่องนี้ โดยเฉพาะและทำหน้าที่ ศึกษาวิจัยนำผลการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมเบี่ยงเบนของเด็กและเยาวชนมาเผยแพร่ให้เกิด ประโยชน์

บทบาทในการแก้ไขพฤติกรรมเบี่ยงเบนในเด็กและเยาวชน

เด็กและเยาวชนถือได้ว่าเป็นทรัพยากรที่เป็นสมบัติล้ำค่ายิ่งของสังคม เป็นมรดกที่ทุกคน ในสังคมจะต้องร่วมกันสร้างให้เป็นของดีมีค่าและมอบไว้ให้แก่สังคมเป็นอนุสรณ์แทนตัวต่อไป การที่จะแก้ไขและพัฒนาพฤติกรรมเบี่ยงเบนในเด็กและเยาวชนให้คืนเข้าสู่พฤติกรรม ปกติเป็นพฤติกรรมที่ดีงามถูกต้องตามหลักคุณธรรม จริยธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม ของสังคม ทุกฝ่ายจะต้องร่วมมือกันอย่างใกล้ชิด จะทอดทิ้งให้เป็นภาระของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ได้ องค์การทางสังคมที่มีบทบาทสำคัญในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาพฤติกรรมเด็กและเยาวชนที่สำคัญ ดังนี้

1. ครอบครัว สุชา จันทน์เอม ได้ชี้ให้เห็นความสำคัญของครอบครัวที่มีต่อพฤติกรรม ของเด็กและเยาวชนไว้ว่า "ครอบครัวเป็นสถาบันที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของเยาวชนอย่างยิ่ง เพราะครอบครัวเป็นสถาบันปฐมนิเทศ ที่ได้ให้การอบรมทางด้านจิตใจแก่เยาวชนตลอดเวลา อุบนิสัย ส่วนตัวและอารมณ์มีจุดเริ่มต้นมาที่บ้าน" และ "ถ้ามีความผาสุกทุกคนมีความสามัคคีกลมเกลียว กันเป็นอย่างดี บิดามารดามีความรักห่วงใยในตัวลูก โดยเอาใจใส่อุปการะเลี้ยงดู และพยายาม อบรมบ่มนิสัยในทางที่ดีงามให้แก่บุตร ทำตนเป็นตัวอย่างที่ดีแก่บุตร ย่อมจะทำให้บุตรเกิดความรัก พ่อแม่ มีความอบอุ่นใจและมีความสุข รวมทั้งให้เยาวชนได้รับแต่สิ่งที่ดีงามเข้ามาในชีวิต ทำให้ เด็กเจริญเติบโตด้วยดีทั้งกาย วาจาและใจ ซึ่งจะเป็นกำลังของบ้านเมืองต่อไปพ่อแม่ ผู้ปกครอง และผู้ใหญ่ในครอบครัว จึงต้องเอาใจใส่เลี้ยงดูบุตรหลานหรือเด็กในความดูแลของตนอย่าง ใกล้ชิด

2. สถาบันการศึกษา โสภ ฆปัสมันส์ ได้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของสถานศึกษา ที่มีต่อพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนไว้ว่า "การศึกษามีส่วนสำคัญยิ่งในการที่จะเสริมสร้างลักษณะนิสัยและช่วยในการพัฒนาบุคลิกภาพของบุคคลให้สามารถปรับปรุงตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม และการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้ บุคคลที่ไม่มีโอกาสเข้าศึกษาหรือมีการศึกษาน้อย ย่อมมีผลต่อการดำเนินชีวิต นำไปสู่อุปสรรคต่าง ๆ ได้" และ "โรงเรียนก็มีส่วนคล้ายคลึงกับครอบครัวคือเป็นสถาบันที่มีส่วนอบรมสั่งสอนควบคุม เสริมสร้างบุคลิกภาพและพฤติกรรมต่าง ๆ รวมทั้งนันทนาการ" ดังนั้นครู อาจารย์ รวมทั้งผู้มีหน้าที่ในการจัดการศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาอื่น ๆ จึงต้องให้ความสนใจในการเสริมสร้างและพัฒนาให้เกิดรูปแบบพฤติกรรมที่พึงงามให้แก่นักเรียนนักศึกษา ซึ่งเป็นเด็กและเยาวชนด้วย ไม่มุ่งแต่สอนให้เกิดความรู้ ความจำอย่างเดียว

3. สังคมแวดล้อม สังคมแวดล้อมนับว่ามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาพฤติกรรมสมาชิก สังคมอย่างยิ่ง ทั้งนี้เพราะกระบวนการขัดเกลาทางสังคมจะเป็นกระบวนการที่ช่วยผลักดันและหล่อหลอมพฤติกรรมของสมาชิก และจะสามารถสะท้อนกลับให้เห็นได้ว่าสังคมนั้นเป็นอย่างไรก็ดูได้ที่พฤติกรรมของสมาชิก ดังนั้นการจัดระเบียบทางสังคมให้มีตัวแบบที่เป็นเอกลักษณ์ของสังคมที่ชัดเจนจึงเป็นสิ่งที่สำคัญ การยอมรับหรือไม่ยอมรับพฤติกรรมใด ควรจะต้องมีวิธีการบ่งชี้ให้ชัดเจนการข่มขู่และการขังขังที่จะนำไปสู่การกระทำที่เบี่ยงเบนจากบรรทัดฐานสังคม โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องรับผิดชอบดูแลอย่างใกล้ชิด ให้การยกย่องพฤติกรรมที่ถูกต้องตามบรรทัดฐาน และประณามพฤติกรรมที่เบี่ยงเบน โสภ ฆปัสมันส์ ได้เสนอแนะแนวทางที่สังคมจะเข้าไปมีบทบาทในการแก้ไขพฤติกรรมเด็กและเยาวชนไว้ว่า ควรจัดให้มีการส่งเสริมกิจกรรมเยาวชนด้วยการเผยแพร่เอาวิทยาการและความรู้ต่าง ๆ ถ่ายทอด พร้อมให้คำแนะนำอย่างทั่วถึง ต่อเนื่องและสม่ำเสมอ อาจใช้สื่อมวลชนและวิธีการอื่น ๆ เข้าช่วย โดยเฉพาะแหล่งที่มีปัญหาควรจัดให้มีกิจกรรมนันทนาการ มีห้องสมุดเคลื่อนที่ มีสถานที่เด็กจะมาเล่นกีฬาพักผ่อนหย่อนใจได้อาทิ เช่น สระว่ายน้ำ สนามกีฬา เป็นต้น เพื่อเด็กจะได้รู้จักใช้เวลาว่างและใช้เวลาว่างในทางที่ถูกเพื่อรองรับปัญหาในสภาพการณ์ปัจจุบันที่บิดา มารดาส่วนใหญ่ไม่มีเวลาว่างสำหรับให้เด็กได้เพียงพอ

อย่างไรก็ดีการมีบทบาทในการแก้ไขพฤติกรรมเบี่ยงเบนของเด็กและเยาวชนของทุก

ฝ่ายในสังคมควรจะได้ดำเนินการพร้อมเพรียง บูรณาการสอดคล้องประสานกันตามแนวทางที่
 ประภาศน์ อวยชัย ได้เสนอแนะไว้กับการที่บุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะได้นำไปเป็นแนวทาง
 การปฏิบัติดังนี้

1. ควรทำบ้านให้เป็นบ้าน บ้านหรือครอบครัวมีความสำคัญแก่ชีวิตและจิตใจของเด็ก
 และเยาวชนอย่างยิ่ง ฉะนั้นบิดามารดาหรือผู้ปกครองจึงควรพยายามทำบ้านให้เป็นบ้านอย่าง
 มีความสุขอย่าให้มีความแตกแยกทางครอบครัว และอย่าทำตัวอย่างที่เลวให้เด็กเห็น รวมทั้งควร
 จะช่วยกันให้ความรัก ความอบอุ่น และอบรมสั่งสอน ให้เด็กและเยาวชนประพฤติปฏิบัติแต่ในสิ่ง
 ที่ดีงามก็จะเป็นการช่วยมิให้เด็กหรือเยาวชนกระทำความผิดได้อย่างหนึ่ง

2. ควรจัดให้มีบริการสังคมสงเคราะห์ครอบครัว โดยเฉพาะในครอบครัวที่ได้รับ
 ความเดือดร้อน เนื่องจากสภาพบ้านแตกหรือยากจนโดยเน้นหนักในการช่วยอาชีพและมีบริการ
 ให้คำปรึกษาแนะแนวการแก้ไขปัญหาเรื่องเด็กและปัญหาในครอบครัว ในด้านอื่น ๆ จัดการ
 วางแผนครอบครัวสำหรับคนยากจนที่มีลูกมาก ส่งเสริมการจัดบริการเกี่ยวกับสวัสดิภาพของ
 ครอบครัวให้ดีขึ้น เช่น การตั้งหน่วยรับเลี้ยงเด็ก การจัดบริการเรื่องโภชนาการให้แก่เด็กที่
 ยากจนพึ่งตนเองไม่ได้ หรือมีการจ่ายเงินเพิ่มสำหรับผู้มีบุตรมาก ช่วยเด็กและเยาวชนที่
 ขาดแคลนให้มีโอกาสได้รับการบันเทิงพักผ่อนหย่อนใจ เป็นต้น

3. ควรขยายและปรับปรุงการศึกษาให้สูงและเหมาะสมยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการศึกษา
 ภาคบังคับควรขยายให้สูงขึ้น ตลอดทั่วราชอาณาจักร โดยรัฐบาลบริการให้เปล่าไม่ต้องเสียค่า
 ตอบแทน อันเป็นการป้องกันมิให้มีการใช้แรงงานเด็กหรือเยาวชนก่อนพ้นวัยที่อยู่ในเกณฑ์บังคับ
 และเป็นการส่งเสริมเยาวชนของชาติให้ได้รับการศึกษาโดยทั่วถึงและมีมาตรฐานการศึกษาสูง
 ขึ้น ทั้งมีการปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาให้เหมาะสมแก่การที่เด็กและเยาวชนจะออกไปประกอบ
 อาชีพตามที่ได้เรียนมาอย่างแท้จริง มีการส่งเสริมการศึกษาเพิ่มเติมนอกโรงเรียน โดยเน้น
 เป็นพิเศษที่จะให้เยาวชนที่จบการศึกษาภาคบังคับแล้วได้ศึกษาเพิ่มเติมต่อเนื่องกับการศึกษาใน
 โรงเรียน

4. ควรปลูกฝังเด็กและเยาวชนให้หนักในทางศีลธรรม การปลูกฝังอบรมทางศีลธรรม
 จรรยาอัน นอกจากจะมีส่วนช่วยยกระดับสังคมให้สูงขึ้นแล้ว ยังเป็นการช่วยแก้ปัญหาความประพฤติ

และจิตใจของเด็กและเยาวชนได้เป็นอย่างดี ฉะนั้นจึงจำต้องนำเด็กและเยาวชนให้ใกล้ชิดศาสนา โดยให้เด็กเกิดศรัทธาอันมั่นคงอันจะสามารถบังคับจิตใจโดยการระงับใจต่อสิ่งที่ชั่วร้ายต่าง ๆ ได้

5. ควรปรับปรุงสภาพถิ่นที่อยู่และที่อยู่อาศัยในบางแห่งโดยมีครอบครัวที่มีบ้านเรือนอยู่ในถิ่นที่อยู่ที่เรียกว่าแหล่งสลัมหรือแหล่งเสื่อมโทรมนั้น นอกจากจะอยู่กันอย่างแออัดและสกปรก เป็นอันตรายต่อสุขภาพและพลานามัยแก่ผู้อยู่แล้ว ยังเป็นแหล่งของพวกมิจฉาชีพและคนอันธพาล ทำให้คนอยู่อาศัยในแหล่งนั้นพลอยมีจิตใจเสื่อมทรามไปได้โดยง่าย และเยาวชนก็พลอยได้เห็นตัวอย่างจากสภาพแวดล้อมที่เลวร้าย หรือได้รับการสั่งสอนให้หันไปสู่อบายมุขและกลายเป็นผู้กระทำความผิดต่าง ๆ ได้สะดวกขึ้น ฉะนั้นจึงควรที่ทางการจะได้ยกระดับความเป็นอยู่ของคนในแหล่งเสื่อมโทรมให้ดีขึ้นด้วยการสงเคราะห์สร้างเคหสถานที่อยู่อาศัยใหม่ เพื่อให้ประชาชนที่ยากจนมีที่อยู่อาศัยโดยไม่แออัดและมีสุขภาพอนามัยดีขึ้น

6. ควรลดสถานเริงรมย์ที่เป็นอบายมุข และเพิ่มสถานที่ที่เป็นประโยชน์ให้มากขึ้น สถานที่เริงรมย์ที่เป็นอบายมุข เช่น บ่อนการพนัน สถานที่เที่ยวอบนวด โรงน้ำชา ไนต์คลับ บาร์ โม่เตล คอเฟ้ซ็อบ โรงโบว์ลิ่ง นับว่ามีส่วนที่ทำให้เด็กและเยาวชนเสียผู้เสียคนไปเป็นจำนวนมาก ฉะนั้นจึงควรลดจำนวนสถานอบายมุขที่เป็นทางเสื่อมแห่งสังคมนี้ เสียและพยายามเพิ่มสถานที่ที่เป็นประโยชน์แก่เด็กและเยาวชน และประชาชนให้มากขึ้น เช่น สนามเด็กเล่น สนามกีฬา สวนสาธารณะ สวนพฤกษชาติ ศูนย์เยาวชน ห้องสมุดสาธารณะ เป็นต้น เพื่อจัดแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เป็นพิษเป็นภัย และทำให้เด็กและเยาวชนรวมทั้งประชาชนทั่วไปมีความสุขกาย สบายใจยิ่งขึ้น

7. ควรระมัดระวังมิให้เด็กหรือเยาวชนคบเพื่อนชั่ว บิดามารดาหรือผู้ปกครองควรระมัดระวังสอดส่องดูว่า เพื่อนเล่นของเด็กและเยาวชนที่อยู่ในความดูแลของตนมีความประพฤติและอุปนิสัยใจคอเป็นอย่างไร ทั้งนี้เพราะการคบเพื่อนชั่วย่อมเป็นสาเหตุให้เด็กและเยาวชนกระทำความผิดได้อย่างหนึ่ง ฉะนั้นบิดามารดาหรือผู้ปกครองจึงควรทำความรู้จักกับเพื่อนของเด็กและเยาวชนของตนตามสมควร และพยายามส่งเสริมแนะนำให้คบแต่เพื่อนที่ดี บิดามารดาหรือผู้ปกครองควรจะระมัดระวังไม่ให้เด็ก หรือเยาวชนของตนเองมีโอกาสคบเพื่อนชั่วได้ โดยไม่ปล่อยให้เด็กหรือเยาวชนหนีโรงเรียนไปมั่วสุมในแหล่งอบายมุข หรือหนีออกจากบ้านไปเร่ร่อนเป็นเด็กจรจัด เป็นต้น โดยต้องพยายามทำบ้านให้เป็นบ้านและให้เด็กและเยาวชนได้รับความรัก ความอบอุ่น

จากบิดามารดา หรือผู้ปกครองและพยายามส่งเสริมและนำให้เด็กและเยาวชนของตนคบแต่เพื่อนที่ดีไว้เสมอ

8. ส่งเสริมและพัฒนาให้ประชาชนอยู่ดีกินดียิ่งขึ้น โดยจัดให้มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง ยั่งยืน บริหารและขยายบริการทางานให้แก่ผู้ไร้อาชีพหรือผู้ที่ต้องการจะเปลี่ยนไปประกอบอาชีพที่ตนถนัดหรือต้องการ จัดให้มีสถานฝึกอาชีพและการฝีมือ เพื่อให้เป็นการส่งเสริมให้ได้คนงานที่มีฝีมือ ซึ่งจะทำให้มีรายได้มากยิ่งขึ้น อันเป็นการแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจและปรับภาวะทางเศรษฐกิจของครอบครัวให้ดีขึ้น เมื่อความเป็นอยู่ในครอบครัวดีขึ้นสมาชิกในครอบครัวก็ย่อมจะมีปัญหาทางด้านสุขภาพจิตน้อยลง

9. ควรส่งเสริมให้อาสาสมัครเอกชนเข้าช่วยเหลืองานสังคมสงเคราะห์เพื่อช่วยแก้ไขอุปสรรคที่เป็นอันตรายต่อความมั่นคงในครอบครัว เพราะปัญหาที่กระทบกระเทือนต่อความผาสุกในครอบครัวมีอยู่มากมาย ได้แก่ ปัญหาเศรษฐกิจของครอบครัว ปัญหาการศึกษาของบุตร ปัญหาทางสุขภาพอนามัย ปัญหาทางสังคมของครอบครัว และปัญหาทางอารมณ์และจิตใจ ปัญหาเหล่านี้ควรได้รับการแก้ไขอย่างรีบด่วน โดยมีการช่วยเหลือสงเคราะห์จากสถาบันหรือองค์การอาสาสมัครเอกชน เพราะการที่จะแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้หมดไปนั้นลำพังแต่ทางราชการฝ่ายเดียวย่อมดำเนินการให้สำเร็จสมบูรณ์ได้ยาก จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือร่วมใจจากสถาบัน หรือองค์การอาสาสมัครสังคมสงเคราะห์จากประชาชนเข้ามาช่วยดำเนินงานด้วย

10. ควรควบคุมสื่อสารมวลชนที่เป็นภัยแก่จิตใจของเด็กและเยาวชน เช่น หนังสือลามกอนาจาร หนังสือที่ส่งเสริมให้บุคคลประกอบการกระทำผิดแทนที่จะชักจูงให้ประพฤติตนอยู่ในขอบเขตแห่งกฎหมาย หรือศีลธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดีงาม หนังสืออ่านเล่นที่ยกย่องผู้กระทำผิดเสมือนเป็นวีรบุรุษหรือภาพยนตร์วิทยุและโทรทัศน์ ที่แพร่ข่าวหรือมีการแสดงในทางที่ไม่ดีงามหรือเป็นที่แผลงแก่จิตใจของเด็กและเยาวชน เป็นต้น ซึ่งเป็นสาเหตุให้เด็กหรือเยาวชนที่ยังหย่อนต่อสติปัญญา และความรู้สึกผิดชอบ จำไปเป็นตัวอย่างในการกระทำอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิดได้ง่าย รัฐบาลจึงควรควบคุมสื่อมวลชนเหล่านี้ได้อย่างเคร่งครัด สร้างสรรค์ในด้านวัฒนธรรมและสารคดีต่าง ๆ ซึ่งจะเป็นการช่วยฟื้นฟูศีลธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดีงามของชาติไปในตัวด้วย

11. ควรเร่งป้องกันและปราบปรามยาเสพติด โดยที่ยาเสพติดมีอันตรายแก่สุขภาพร่างกาย และจิตใจแก่ผู้เสพเป็นอย่างยิ่ง เป็นการทำลายกำลังแห่งชาติ และปัจจุบันได้แพร่หลายไปอย่างกว้างขวาง แม้กระทั่งในโรงเรียน ทำให้เด็กและเยาวชนติดยาเสพติดกันมาก จึงนับว่าเป็นอันตรายต่อประเทศชาติอย่างใหญ่หลวง จึงควรที่ทุกคนจะต้องร่วมมือกันกำจัดให้สิ้นซาก โดยการร่วมมือกันโฆษณาและชี้แจงให้ประชาชนและเด็กนักเรียนเห็นโทษของยาเสพติดให้แพร่หลาย รวมทั้งการแสดงนิทรรศการ หาทางป้องกันและควบคุมมิให้นักเรียนและนิสิตนักศึกษาใช้ยาเสพติดและกวดขันปราบปรามอย่างจริงจังและต่อเนื่องกันไป

12. ควรควบคุมและปลูกฝังวัฒนธรรมแห่งชาติในจิตใจของเด็กและเยาวชนจนเป็นนิสัย โดยที่วัฒนธรรมเป็นสิ่งกลมกลืนจิตใจมนุษย์ให้อยู่ร่วมกันโดยปกติสุขสังคมประกอบด้วยบุคคลที่มีวัฒนธรรมดี สังคมนั้นจะอยู่กันโดยสงบสุข ง่ายต่อการปกครอง ชาติก็เจริญ คนไทยนั้นได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้ที่มีวัฒนธรรมสูงมาแต่โบราณกาลแล้ว แต่ปัจจุบันวัฒนธรรมต่างชาติได้แพร่เข้ามาหลายทาง โดยเฉพาะอารยธรรมตะวันตกที่ขัดต่อขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของไทย และมีบทบาทสำคัญทำให้คนไทยโดยเฉพาะเด็กและเยาวชนเปลี่ยนแปลงไปมากในการรับเอาอารยธรรมที่ไม่เหมาะสมเหล่านั้นมาประพฤติปฏิบัติ ฉะนั้นจึงควรจะได้มีการกวดขันในการอบรมทางด้านวัฒนธรรมไทยในโรงเรียน และสถาบันการศึกษาทุกแห่ง และให้มีการปรับปรุงตัดแปลงวัฒนธรรมที่ดีงามของต่างชาติที่เหมาะสมให้เข้ากับวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีไทยด้วย

13. ควรส่งเสริมให้มีการจัดตั้งศูนย์เยาวชนขึ้นทุกตำบลหรืออำเภอ โดยมีโครงการในการให้คำแนะนำในการแก้ไขและให้การคุ้มครองเด็ก เป็นศูนย์รวมให้เด็กและเยาวชนได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ในด้านดนตรีและกีฬา รวมทั้งเป็นแหล่งแสวงหาความรู้โดยมีห้องสมุดและหนังสือพร้อมและมีนักสังคมสงเคราะห์ประจำคอยช่วยให้คำแนะนำแก้ปัญหาแก่เด็กและเยาวชนที่มีปัญหาทางครอบครัว หรือปัญหาในการดำเนินชีวิต และแนวทางแก้ไขปัญหาแบบสงเคราะห์เฉพาะราย อบรมให้เด็กและเยาวชนรู้จักพัฒนาจิตใจของตน โดยยึดหลักธรรมทางศาสนา เป็นเครื่องยึดเหนี่ยว

14. ควรส่งเสริมให้มีความสามัคคีในชาติ ด้วยการสร้างสามัคคีในชาติ คือความเป็น

น้ำหนึ่งใจเดียวกันทั้งผู้ใหญ่และเด็ก เพราะเป็นคุณธรรมที่สำคัญที่สุด

คำว่า "เด็ก" ตามกฎหมายคือ บุคคลอายุเกินกว่า 7 ปีบริบูรณ์ แต่ไม่เกิน 14 ปีบริบูรณ์ "เยาวชน" คือ บุคคลอายุเกินกว่า 14 ปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่ถึง 18 ปีบริบูรณ์ ส่วน "ผู้ใหญ่" คือ บุคคลอายุ 18 ปีขึ้นไป หากพิจารณาจากระดับความคิดอ่าน ความสามารถจะเห็นว่า เด็กและ เยาวชนย่อมหย่อนสติปัญญา หย่อนต่อความรู้สึกรับผิดชอบ หย่อนต่อการศึกษาอบรมและหย่อนต่อ ประสบการณ์ชีวิต ซึ่งเป็นเหตุให้ถูกบังคับหรือจูงใจให้กระทำผิดได้ง่ายกว่าผู้ใหญ่

จากสถิติที่ผ่านมาพบว่า เด็กและ เยาวชนที่กระทำความผิดขึ้นมามีสาเหตุจากการหลงผิด ครอบครัวยากแค้น ความยากจน ความอดอยากหิวโหย การถูกชักจูงจากบุคคลอื่น ตลอดจน สิ่งแวดล้อมผลักดัน ซึ่งมีได้กระทำผิดเพราะมีสันดานเป็นผู้ร้าย การแก้ไขให้กลับตัวเป็นคนดี ย่อมกระทำได้ง่ายกว่าผู้ใหญ่ และจำเป็นที่ต้องค้นหามูลเหตุของการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน เพื่อแก้ไขเป็นรายคนไป

อาเล็ก จรรยาทรัพย์กิจ (จินดา อินทรศักดิ์. 2538 : 31 ; อ้างอิงมาจากอาเล็ก จรรยาทรัพย์กิจ. ม.ป.ป. : ไม่มีเลขหน้า) ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัว จังหวัดนครสวรรค์ กล่าวว่า นโยบายของศาลเยาวชนและครอบครัวมุ่งเน้นให้โอกาสแก่เด็กและ เยาวชนที่กระทำความผิดได้กลับตัวเป็นคนดี โดยใช้วิธีการที่เหมาะสมในการแก้ไขแต่ละรายไป ทั้งนี้ จะมีการพิจารณาจากสภาพแวดล้อมและพฤติการณ์หรือลักษณะแห่งการกระทำความผิด

ซึ่งศาลจะได้ข้อมูลจากการซักถามผู้กระทำความผิด ตลอดจนบิดามารดาและผู้ปกครองและ จากรายงานการสืบเสาะและพินิจ เด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องตกเป็นผู้ต้องหาว่ากระทำความผิด โดยสถาน พินิจเด็กและเยาวชน จะเป็นผู้จัดทำขึ้นเสนอต่อศาลเยาวชนฯ โดยจะมีรายละเอียดเกี่ยวกับ อายุ ประวัติ ความประพฤติ สติปัญญา การศึกษาอบรม สุขภาพ ภาวะแห่งจิต นิสัย อาชีพและ ฐานะของเด็กและเยาวชนที่ต้องตกเป็นผู้กระทำความผิด ตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ โดยข้อมูลเหล่านี้ จะหาได้จากบิดามารดาและผู้ปกครอง รวมทั้งบุคคลที่เด็กหรือเยาวชนนั้นอาศัยอยู่ ตลอดจนดูสภาพ แวดล้อมทั้งปวงเกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชนนั้น เพื่อค้นหาสาเหตุของการกระทำความผิด เพื่อที่ศาล เยาวชนฯ จะสามารถพิจารณาพิพากษาคดีได้อย่างถูกต้อง และเป็นประโยชน์โดยคำนึงถึงสวัสดิภาพ และอนาคตของเด็กเป็นสำคัญ

การให้โอกาสเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด ได้กลับไปสู่อ้อมอกของบิดามารดาหรือ

ผู้ปกครองที่จะได้ควบคุมดูแลบุตรหลานของตนอีกครั้ง แทนที่ศาลจะส่งเด็กหรือเยาวชนไปควบคุมที่สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน เป็นข้อที่ศาลเยาวชนและครอบครัวคำนึงถึงมาตลอด ซึ่งต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด การรอกการกำหนดโทษต่อเด็กและเยาวชนเป็นมาตรการหนึ่งที่จะควบคุมให้เด็กและเยาวชนเกิดความเกรงกลัวไม่ให้ประพฤติตัวเสียหาย หรือการห้ามมั่วสุมคบหาสมาคมกับคนไม่ดี การกำชับให้เด็กและเยาวชนตั้งใจเรียน ภายใต้การควบคุมและสอดส่องของพนักงานคุมประพฤติ ที่จะคอยรายงานให้ศาลทราบยอมทำให้ผู้ที่กระทำผิดได้สำนึกอยู่เสมอว่า ในระยะเวลาที่กำหนดเขาต้องไม่กระทำความผิดซ้ำอีก

วิธีการในการให้โอกาสแก่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ย่อมทำให้ได้รับความอบอุ่นจากผู้ใกล้ชิดกับตัวเขามากที่สุด และสามารถทำให้เด็กและเยาวชนกลับตัวเป็นคนดีของสังคมได้มากที่สุดเช่นกัน ส่วนในกรณีที่ศาลพิจารณาแล้วเห็นว่า เด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิดร้ายแรง และสาเหตุมาจากสภาพแวดล้อมไม่ดี ขาดผู้ปกครองดูแลอย่างใกล้ชิด เช่น เป็นเด็กเร่รอน เด็กจรจัด ศาลอาจจะมึคำสั่งให้เด็กและเยาวชนคนนั้น ไปรับการฝึกอบรมในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน เพื่อเป็นการเปิดให้โอกาสได้รับการศึกษาและฝึกวิชาชีพ เพื่อมีความรู้หรือมีวิชาชีพติดตัวในการหาเลี้ยงตนเองและครอบครัวในอนาคต

การแก้ไขปัญหาคเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดให้กลับตัวเป็นคนดีได้นั้น ถึงแม้ว่าจะเป็นหน้าที่ของทางราชการที่ได้จัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัว ตลอดจนสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน เพื่อแก้ไขฝึกอบรมและสงเคราะห์เด็กและเยาวชนแล้วก็ตาม แต่คนในสังคมทุกคนไม่ว่าจะเป็นบิดามารดา ญาติพี่น้องของเด็กและเยาวชนเอง จะต้องมีส่วนในการช่วยเหลือให้ความรัก ความเข้าใจ และให้โอกาสแก่เด็กและเยาวชนที่หลงผิดเหล่านั้นได้กลับตัวเป็นคนดีด้วย มิฉะนั้นแม้เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด จะได้รับการแก้ไขจากทางราชการไปแล้ว แต่เมื่อกลับเข้าไปสู่ในสภาพสังคมโดยปราศจากความเอื้ออารีของคนในสังคม โดยเฉพาะสังคมของครอบครัว เด็กและเยาวชนเหล่านั้นย่อมยากที่จะกลับตัวได้ดังที่ตั้งใจไว้

ดังนั้นหากทุกคนในสังคมได้ให้โอกาสผู้ที่กระทำผิด โดยไม่คิดว่าเป็นความเลวร้ายหรือไม่คิดว่าเด็กและเยาวชนดังกล่าวเคยถูกควบคุมในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนมาแล้ว ก็นับเป็นการให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนให้เด็กและเยาวชนกลับตัวเป็นคนดีคนหนึ่ง ในสังคมได้อีก

ทางเช่นกัน (จินดา อินทรศักดิ์. 2538 : 31)

การประพटीเกเรของเด็กและเยาวชนมีสาเหตุหลายสาเหตุร่วมกัน การแก้ปัญหาจึงต้องศึกษาสาเหตุต่าง ๆ ให้รอบคอบ นักสังคมวิทยาปัจจุบันเรียกปัญหาการประพटीเกเรของเด็กและเยาวชนว่า "ปัญหาพหุปัจจัย" ซึ่งเป็นปัญหาที่ต้องเอาใจใส่รอบด้าน อย่างไรก็ตามเพื่อความเข้าใจในสาเหตุของพฤติกรรมการประพटीเกเรของเด็กและเยาวชน งานวิจัยครั้งนี้งเสนอทฤษฎีจิตวิทยาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุของการเกิดแห่งยูอาชญากรไว้โดยสังเขปต่อไปนี้

ไอเซนค (ประเทิน มหาจันทร์. 2527 : 34 ; อ้างอิงมาจาก Eysenck. 1964 : 198) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมของยูอาชญากรกับพฤติกรรมที่เบี่ยงเบน ผลของการศึกษาพบว่า พฤติกรรมที่เบี่ยงเบนเหล่านั้น ได้แก่ การเป็นผู้เอาแต่ใจตัวเองเป็นใหญ่ไม่สนใจการตำหนิตติเตียนของผู้อื่น เป็นบุคคลชอบก่อความยุ่งยากอยู่เสมอ มีใจคอโหดร้ายไร้มนุษยธรรม ขาดความรู้สึกรู้จักคิดเป็นคนเฉยเมยต่อชีวิต ชอบแสวงหาสิ่งเร้าที่รุนแรง ก้าวร้าว มีนิสัยบ้าบิ่นไม่เกรงกลัวอันตราย ไอเซนคได้นำทฤษฎีชีวมานุษยวิทยาว่าด้วยการทำงานของต่อมไร้ท่อ (Endocrine Glands) ซึ่งเชื่อว่ากระบวนการควบคุมการทำหน้าที่ของต่อมต่าง ๆ ควบคุมไปได้โดยสารเคมีที่เรียกว่า ฮอร์โมนส์ (Hormone) ซึ่งหมายถึงการเร่งให้เกิดปฏิกิริยาซึ่งผลิตจากต่อมไร้ท่อ สภาพความผิดปกติของร่างกาย มีส่วนในการควบคุมอารมณ์ สติปัญญา พลังงาน แรงขับทางเพศ การตอบสนองและบุคลิกภาพด้านอื่น ๆ เหตุนี้ทฤษฎีนี้จึงเชื่อว่าการมีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนมีการกระทำผิดในทัสถานของเยาวชนกิติ หรือการก่ออาชญากรรมกิติ มีสาเหตุมาจากการทำงานที่ผิดปกติของต่อมไร้ท่อ (ศรีโรจน์ ปวนฤทธิ์ และคนอื่น ๆ. 2523 : 193 - 210)

ได้มีการศึกษากันอย่างกว้างขวางถึงความสัมพันธ์ระหว่างสภาพทางจิตวิทยากับการกระทำผิดของมนุษย์ ทฤษฎีที่สำคัญได้แก่ ทฤษฎีสัญชาติญาณจิตวิเคราะห์ ซึ่งเชื่อว่าโดยธรรมชาติแล้วมนุษย์มีพฤติกรรมก้าวร้าว ชอบทำลายและมีแรงขับเกี่ยวกับการต่อต้านสังคมการที่มนุษย์กระทำหรือไม่กระทำอาชญากรรมนั้นเป็นเพราะการควบคุมภายใน ซึ่งก็มีสภาพแตกต่างกันออกไปในแต่ละบุคคล

เจนคินส์ (ประเทิน มหาจันทร์. 2527 : 35 - 36 ; อ้างอิงมาจาก Jenkins. n.d. : unpagged) ได้กำหนดลักษณะของการปรับตัวไม่ได้ในพฤติกรรมของเยาวชนไว้

3 ลักษณะดังนี้

ลักษณะที่ 1 ลักษณะที่แสดงปฏิกิริยาต่อความขัดแย้งภายในลักษณะหลบเร้น ซึ่งแสดงออกโดยการวิตกกังวล

ลักษณะที่ 2 ลักษณะการแสดงความก้าวร้าวที่เกิดขึ้นเอง เกิดจากแรงขับอย่างป่าเถื่อนไร้สติควบคุม

ลักษณะที่ 3 ลักษณะพฤติกรรมความเกรที่เรียนรู้มาจากสังคมสิ่งแวดล้อม เฮวิดต์และเจนคินส์ พยายามจะจำแนกพฤติกรรมวัยรุ่นที่มีปัญหาออกมาตามลักษณะของการปรับตัว ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นสาเหตุแห่งการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

ทฤษฎีสังคมวิทยาอีกทฤษฎีหนึ่งได้แก่ ทฤษฎีแก๊งเด็กเกเร (Delinquent Gang) ผู้ก่อตั้งทฤษฎีนี้คือ ยาลอมบาร์โด (Giallombardo. 1972 : 269 - 278 ; citing Yablonsky. n.d. : unpagged) ทฤษฎีนี้เชื่อว่าการประพฤติกเรของเด็กและเยาวชนเกิดจากการรวมตัวกันเข้าเป็นกลุ่มพวก ซึ่งกลุ่มดังกล่าวมีวัตถุประสงค์ไม่แน่นอน พฤติกรรมของสมาชิกในกลุ่มก็ไม่แน่นอนเปลี่ยนแปลงไปตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการบรรลุ เช่น การทำร้ายร่างกายก็จะแสดงกิจกรรมในวัตถุประสงค์นั้นเมื่อเสร็จสิ้นแล้วก็หยุด หรือการก้าวร้าวเพศตรงข้ามเมื่อบรรลุวัตถุประสงค์ก็จะหยุด คุณสมบัติของการเป็นสมาชิกในการรวมกลุ่มไม่แน่นอน การดำเนินกิจกรรมของกลุ่มขึ้นอยู่กับหัวหน้ากลุ่มเป็นผู้ชักนำกิจกรรมส่วนใหญ่ จึงเป็นกิจกรรมที่จะส่งเสริมอำนาจหรือเกียรติภูมิศักดิ์ศรีของกลุ่มเป็นสิ่งสำคัญ อย่างไรก็ตามเยาวชนที่รวมกลุ่มเหล่านี้มักมีพฤติกรรมที่โหดร้าย ทารุณ และเป็นการกระทำที่ผิดที่สถานระเบียนวินัยตลอดจนกฎหมาย

การใช้ระเบียบวินัยและกฎหมายเป็นมาตรการอย่างหนึ่งที่สังคมใช้ในการควบคุมพฤติกรรมของบุคคลในสังคมให้เป็นไปตามที่สถาน เพื่อมิให้บุคคลแสดงพฤติกรรมที่เป็นภัยต่อสังคมหรือแสดงพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนให้ปรากฏ

การใช้กฎหมายและระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ เป็นเพียงการควบคุมแต่ภายนอก การควบคุมที่มีประสิทธิภาพต้องเป็นการควบคุมภายใน การใช้กฎระเบียบข้อบังคับเป็นเครื่องมือในการควบคุมพฤติกรรมนั้นหากจะให้ได้ผล ผู้ที่ถูกใช้จะต้องเป็นผู้ที่มีความเคารพในกฎระเบียบข้อบังคับนั้นด้วย หากผู้ที่ใช้กฎระเบียบข้อบังคับและกฎหมายไม่มีความเคารพไม่ยอมปฏิบัติตามระเบียบวินัยและ

ข้อบังคับตลอดจนกฎหมายก็จะไร้ผล

การปลูกฝังให้เยาวชนมีความเคารพต่อกฎระเบียบวินัยข้อบังคับในสถานภาพต่าง ๆ นั้น จะต้องอบรมกันตั้งแต่ในครอบครัวจนถึงโรงเรียน

สถาบันเบื้องต้นที่สำคัญยิ่ง ได้แก่ ครอบครัว ซึ่งครอบครัวจัดว่าเป็นสถาบันทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนตั้งแต่เกิด มีความสำคัญต่อการสร้างกระบวนการของสังคมและเยาวชนในหลายด้าน การอบรมเลี้ยงดูการสร้างอุปนิสัยและแนวการประพฤติปฏิบัติไปในทิศทางที่ต้องการย่อมมีการขัดแย้งกันในบางโอกาส ความขัดแย้งนี้บิดามารดาจึงเสมือนหนึ่งที่อยู่อาศัยในการควบคุม การขาดความคงเส้นคงวาย่อมส่งผลกระทบต่อสภาพจิต การควบคุมจึงเป็นบทบาทสำคัญในการสร้างกระบวนการของความประพฤติในการปฏิบัติตนของเด็กและเยาวชนไม่ให้ออกนอกกลุ่มนอกรทาง การเชื่อฟังที่ดี การมีอำนาจควบคุมที่ดี สองประการนี้จะเกิดขึ้นได้ก็ด้วยศักดิ์ศรีของบิดามารดา ศักดิ์ศรีนั้นเกิดขึ้นได้โดยการปฏิบัติตนของบิดามารดาที่หมายถึงว่าบิดามารดาต้องเป็นแบบอย่างที่ดีของครอบครัวและของสังคม

การป้องกันการทำผิดในระเบียบวินัยและกฎหมายของเด็กและเยาวชนวิธีหนึ่ง ได้แก่ การควบคุมพฤติกรรม เรื่องนี้มีทฤษฎีการควบคุม (Containment Theory) เป็นทฤษฎีที่อธิบายถึงพฤติกรรมที่เป็นไปตามแบบแผนและพฤติกรรมที่เบี่ยงเบน เจ้าของทฤษฎีนี้เป็นชาวอเมริกันชื่อ เรคเลส (ประเทิน มหาจันทร์, 2527 : 77 - 78 ; อ้างอิงมาจาก Reckless, 1962 : 131 - 134) เขาได้อธิบายว่าทฤษฎีการควบคุมพฤติกรรมของบุคคลมี 2 ลักษณะ คือ

1. การควบคุมภายใน
2. การควบคุมภายนอก

การควบคุมภายใน ได้แก่ การควบคุมที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคลไม่ให้เห็นแสดงพฤติกรรมที่ไม่สมควร มีความคิดรวบยอดที่ดี มีพลังอีโก้ (Ego) การมีซูเปอร์อีโก้ (Super Ego) ที่พัฒนาแล้วการมีความรับผิดชอบ การมีความอดทนต่อความคับข้องใจ และต้านทานต่อความเบี่ยงเบน การมีความมุ่งมั่น ความสามารถหาสิ่งทดแทนที่เบี่ยงเบนที่ของสังคม ฯลฯ คุณสมบัติดังกล่าวนี้หากมีในบุคคลจะเป็นเครื่องป้องกันมิให้กระทำผิดต่อกฎระเบียบของสังคมได้

การควบคุมภายนอก ได้แก่ คุณสมบัติสิ่งแวดล้อมภายนอกที่มีส่วนผลักดันมิให้บุคคลมี

พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม คุณสมบัติที่ควรต้องมีในบุคคลได้แก่ จริยธรรม การเคารพต่อกฎระเบียบ วินัยตลอดจนทัศนคติของสังคม การแสดงเหตุผลต่อความมุ่งหวัง การเป็นตัวของตัวเอง

การควบคุมพฤติกรรมของบุคคลนั้นหากเป็นการควบคุมภายในจะก่อประโยชน์ที่สุด นาย (ประเทิน มหาจันทร์ และคนอื่น ๆ. 2527 : 78 ; อ้างอิงมาจาก Nye. 1958 : 43 - 50) กล่าวว่าการควบคุมการกระทำความคิดในกฎระเบียบข้อบังคับตลอดจนกฎหมายของเด็กและเยาวชนนี้มีอยู่ 4 ลักษณะได้แก่

1. การควบคุมโดยตรง ได้แก่ การใช้กฎข้อบังคับ การสร้างระเบียบวินัย การใช้กฎหมาย และการลงโทษ
2. การควบคุมภายใน ได้แก่ การมีจิตสำนึก ความรู้สึกในสิ่งผิดชอบชั่วดี การมีคุณธรรม
3. การควบคุมทางอ้อม ได้แก่ การไม่คิดไม่ยอมทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน การไม่ทำร้ายผู้อื่น การไม่ขัดขวางความปรารถนาของบุคคลอื่นที่เป็นแบบอย่างที่ดี
4. การมีทางเลือก ได้แก่ การบรรลุจุดหมายปลายทางที่ตนปรารถนา

ทฤษฎีการควบคุมนี้เป็นทฤษฎีที่อธิบายถึงการใช้ทัศนคติของสังคมของพฤติกรรมในการต่อต้านพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนในเด็กและเยาวชน ได้มีการศึกษาพบว่า ผู้กระทำผิดระเบียบวินัยและกฎหมายส่วนมากเป็นบุคคลที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนมาก่อน ดังนั้นในการที่จะป้องกันมิให้เด็กและเยาวชนกระทำผิดจึงจำเป็นต้องควบคุมพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนเสียแต่ต้น

ความสำเร็จในโรงเรียนนี้มีหลายด้านที่โรงเรียนต้องปลูกฝัง เช่น ความสำเร็จทางด้านวิชาการ ความสำเร็จทางด้านสังคม เป็นต้น อย่างไรก็ตามโรงเรียนส่วนมากมักมุ่งแต่ความสำเร็จทางด้านวิชาการของเด็กเป็นสำคัญ อันที่จริงโรงเรียนต้องพัฒนาเด็กในหลาย ๆ ด้าน โรงเรียนนอกจากจะเป็นแหล่งปลูกฝังทัศนคติ สร้างค่านิยม สร้างความคิดรวบยอดที่ถูกต้อง สร้างนิสัยที่ดีให้เกิดขึ้นแก่เด็กและเยาวชนแล้ว โรงเรียนเป็นสถานที่ให้ความรู้ทางวิชาการนับว่าเป็นภารกิจที่โรงเรียนเน้นและให้ความสำคัญมากกว่ากิจกรรมด้านอื่น ๆ จึงเกิดปัญหาเด็กที่ประสบความล้มเหลวทางด้านวิชาการ มีแนวโน้มที่จะกระทำผิดในระเบียบวินัยข้อบังคับตลอดจนกฎหมายและกลายเป็นเด็กเกเรได้มากกว่าเด็กที่ได้รับการสำเร็จทางวิชาการ

ความล้มเหลวในโรงเรียนเป็นเรื่องที่ศึกษากันมาก ซึ่งเรื่องดังกล่าวส่งผลกระทบต่อ

ถึงคุณลักษณะอื่น ๆ ในเด็กและเยาวชน เช่น ความรู้สึกต่อตน ความมุ่งหวังต่อความสำเร็จและทัศนคติต่อความเบี่ยงเบน ความล้มเหลวที่เด็กได้รับจากโรงเรียน ไม่ว่าจะ เป็นผลมาจากวัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษา คุณภาพประสิทธิภาพหรือการขาดความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูกับนักเรียนหรือระหว่างนักเรียนกับนักเรียนด้วยกันก็ตาม จะส่งผลให้เกิดพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนในเด็ก เรื่องนี้ฟิลิปส์ (สุชา จันทน์เอม. 2533 : 224 ; อ้างอิงมาจาก Philips. 1975 : 5545) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความล้มเหลวในโรงเรียนกับพฤติกรรมที่เบี่ยงเบน ทั้งนี้ตามทฤษฎีวิวัฒนาการของแอลเบิร์ต ไทลเลอร์ ได้แบ่งตัวแปรออกเป็น 4 ตัวแปร ได้แก่ สถานภาพทางโรงเรียน (ความสำเร็จหรือความล้มเหลวในโรงเรียน) ความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อโรงเรียน (ความชอบหรือไม่ชอบโรงเรียน) การเข้าไปเกี่ยวข้องกับกลุ่มย่อยที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน (การคบค้าสมาคม ความสัมพันธ์กับเพื่อนที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน) และพฤติกรรมการกระทำผิดต่อระเบียบวินัยในสถานศึกษา (การหนีเรียน การถูกให้ออกจากห้องเรียน การเสพยาเสพติด ความก้าวร้าว) ฟิลิปส์ พบว่า สถานภาพโรงเรียน ความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อโรงเรียน ส่งผลเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับการเข้าไปเกี่ยวข้องกับกลุ่มย่อยที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน อันจะนำ เด็กและเยาวชนไปสู่การกระทำผิดระเบียบวินัยและข้อบังคับมากที่สุด พฤติกรรมการกระทำผิดต่อระเบียบวินัยในสถานศึกษาอันเป็นบัพทสถานสังคมเกี่ยวพันกับพฤติกรรมเกเรน้อยอันเป็นผลสืบเนื่องเท่านั้น

การอบรมเลี้ยงดูแบบต่าง ๆ นั้นสำหรับในประเทศไทย (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2528 : 89 - 98) กล่าวว่าระดับการศึกษาของบิดามารดามีความสัมพันธ์กับการให้การอบรมเลี้ยงดูในลักษณะทางสังคมและวิธีการ สำหรับวิธีการอบรมเลี้ยงดูนั้นจำแนกเป็น 4 ลักษณะคือ

1. การอบรมเลี้ยงดูแบบรัก วิธีการนี้สัมพันธ์กับหลักจริยธรรมของเด็กและเยาวชน การเลี้ยงดูแบบนี้เด็กและเยาวชนจะมีบุคลิกลักษณะ เป็นคนที่มีความรับผิดชอบ มีวินัยในตนเอง มีวินัยในตนเอง มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่สูง ในเรื่องเดียวกันนี้ฮอฟแมน (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจักษ์จันติก. 2520 : 23 - 24 ; อ้างอิงมาจาก Hoffman. n.d. : unpagged)) ได้กล่าวว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบรักเด็กและเยาวชน จะเป็นผู้มีจริยธรรมทางด้านการยึดหลักภายในตนเองเป็นที่มั่น มีความรู้สึกในความดีความถูกต้องมาก การดำเนินจิตต่อสิ่งยั่วชวนใจสูงกว่าเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักน้อย

2. การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม วิธีการนี้หมายถึง การควบคุมอย่างเข้มงวด ไม่ปล่อยให้เด็กและเยาวชนเมื่ออิสระ บังคับให้เด็กและเยาวชนทำตามผู้ที่มีอำนาจดูแล การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมเข้มส่งผลถึงพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนอย่างมากเมื่อเข้าสู่วัยรุ่น เด็กและเยาวชนจะมีความรู้สึกว่าตนไม่ได้รับความยุติธรรม จึงเกิดการต่อต้านและแสดงตนเป็นผู้มีพฤติกรรมก้าวร้าวและมุ่งร้ายต่อผู้อื่น จากการศึกษาของเบคเกอร์ (ดวงเดือน พัทธมนาวิน และเพ็ญแข ประจวบัจจณี. 2520 : 26 - 27 ; อ้างอิงมาจาก Becker. n.d. : unpagged) พบว่า เด็กเหล่านี้จะไม่เป็นตัวของตัวเองชอบพึ่งพาคนอื่น ไม่เป็นมิตรต่อบุคคล มีความคิดสร้างสรรค์ต่ำ มีความเพ้อฝันแบบมุ่งร้ายมีความขัดแย้งในตนเอง เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมากหรือน้อยเกินไปจะมีความก้าวร้าวสูง ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวจะนำไปสู่การเป็นปรักภัยกับระเบียบวินัย ข้อบังคับและปทัสถานของสังคมที่สำคัญคือ มีลักษณะเป็นยูอาชฎากร เยาวชนที่กระทำผิดกฎหมาย ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบมากเกินไปและน้อยเกินไป

3. การอบรมเลี้ยงดูแบบไม่ใช้เหตุผล ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูโดยให้เด็กฟังและวิเคราะห์เหตุผลร้ายด้วยตนเอง เป็นการให้การศึกษาเกี่ยวกับกฎเกณฑ์ขนบธรรมเนียมทางสังคม อันเป็นแนวทางแห่งการปฏิบัติตนของเด็ก นอกจากนั้นผู้ดูแลยังแสดงแบบอย่างที่ดีให้ปรากฏแก่เด็ก การอบรมเลี้ยงดูโดยไม่ใช้เหตุผลหรือมีอารมณ์กับเด็กจะทำให้เด็กเกิดความคับข้องใจในเรื่องนี้ วอลเทอร์ และปาร์ค (ดวงเดือน พัทธมนาวิน และเพ็ญแข ประจวบัจจณี. 2520 : 29 ; อ้างอิงมาจาก Walter and Parke. n.d. : unpagged) พบว่า การอบรมเลี้ยงดูดังกล่าว เด็กจะไม่เป็นผู้ก้าวร้าว รู้ผิดชอบชั่วดีมีการพัฒนาการทางความคิดความรู้สึกละเอียด

4. การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ คือการลงโทษให้เกิดความเจ็บปวดทางร่างกาย การลงโทษให้เกิดความเสียใจ การลงโทษให้เกิดความไม่พอใจ การอบรมเลี้ยงดูแบบนี้สามารถยับยั้งพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในเด็กได้ เบคเกอร์ และฮอฟแมน (ดวงเดือน พัทธมนาวิน และเพ็ญแข ประจวบัจจณี. 2520 : 31 - 32 ; อ้างอิงมาจาก Becker and Hoffman. n.d. : unpagged) กล่าวว่า วิธีการลงโทษทางกายนั้นยิ่งใช้มากเท่าใด ก็ยิ่งทำให้เด็กขาดลักษณะต่าง ๆ ทางจริยธรรมมากขึ้นเท่านั้นเพราะผู้ลงโทษจะเป็นผู้แสดงพฤติกรรมก้าวร้าวทางกาย เช่น การตบ การตี การหยิก การเขกศีรษะ ฯลฯ การแสดงพฤติกรรมดังกล่าวอยู่เป็น

ประจำเด็กจะเห็นและมีโอกาสเปลี่ยนแปลง การลงโทษทางจิตใจเป็นการก้าวร้าวทางวาจาเด็กก็
จะจำเช่นกัน พฤติกรรมดังกล่าวนำไปสู่การกระทำความคิดทางกฎหมายได้

เรื่องการอบรมเลี้ยงดูแบบต่าง ๆ นี้สอดคล้องกับงานวิจัยของไอเซนค์ (ประเทิน
มหาพันธ์ และคนอื่น ๆ. 2527 : 97 ; อ้างอิงมาจาก Eysenck. 1970 : unpagged)
พบว่า เยาวชนที่กระทำผิดกฎหมายและปทัสถานของสังคมเสมอ นั้น ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีการแสดงออก
ทางอารมณ์รุนแรงและเป็นผู้มีนิสัยก้าวร้าวในเรื่องเดียวกันนี้ ไอเซนค์ ยังได้อ้างงานวิจัยของ
ไซเอด (Syed) ซึ่งได้ศึกษาพฤติกรรมของผู้ต้องโทษที่เป็นหญิงในกรุงลอนดอน พบว่า ผู้ต้องโทษ
หญิงส่วนใหญ่อารมณ์รุนแรงก้าวร้าว หยาบคาย คิดมากและชอบแสดงตัวต่อสถานการณต่าง ๆ

การศึกษา หมายถึง การศึกษาทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน ตลอดจน
วิธีการที่ช่วยให้นักเป็นคนที่มีความดีมีศีลธรรม เป็นที่ตระหนักดีอยู่แล้วว่า สถาบันที่ให้การศึกษาก่อน คือ
บ้าน โรงเรียน และสังคม สถาบันทั้งสามนี้จะทำหน้าที่ให้การศึกษาก่อน คือ ให้ความรอบรู้
ปลูกฝังทัศนคติ ค่านิยม ทักษะ ตลอดจนอุปนิสัยที่ต้องการ ครอบครัวดี โรงเรียนที่ดี สังคมที่ดี
จึงเป็นแหล่งที่สำคัญเพื่อให้คนมีคุณสมบัติตามความต้องการโดยรวม

โรงเรียนเป็นสถาบันสำคัญนอกเหนือไปจากครอบครัว โรงเรียนเมื่อมีอิทธิพลอย่างยิ่งใน
การให้ความรู้ ทักษะ ทัศนคติ ตลอดจนอุปนิสัยอันจะส่งผลต่อพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนเป็น
สำคัญ โรงเรียนจึงมีบทบาทอย่างยิ่งต่อชีวิตมนุษย์ โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนอย่างไรก็ตามมี
ผู้เห็นว่า โรงเรียนเป็นแหล่งที่ได้ทั้งคุณและโทษ เป็นทั้งแหล่งที่ป้องกันการกระทำผิดและ
ส่งเสริมให้กระทำผิด ดังนั้นการชักนำให้เด็กและเยาวชนเข้ามาอยู่ในบรรยากาศที่อบอุ่น
ของโรงเรียนจึงเป็นสิ่งจำเป็น การที่เด็กและเยาวชนเกิดความเบื่อหน่ายโรงเรียนนั้นเป็น
เพราะเขาเหล่านั้นไม่สามารถทนต่อสภาพบางสิ่งบางอย่างได้ จึงมีปฏิกิริยาตอบโต้โดยการแสดง
พฤติกรรมต่าง ๆ ที่ไม่เหมาะสม เช่น การก้าวร้าวครูอาจารย์ และเพื่อน การฝ่าฝืนระเบียบ
ข้อบังคับของโรงเรียน การทำลายทรัพย์สินของโรงเรียน เป็นต้น เมื่อเด็กได้แสดงออกสิ่งที่
ตามมาคือ การหนีโรงเรียน

การหนีโรงเรียนที่ดี การหนีออกจากบ้านที่ดี ตลอดจนการหลบหน้าหลบตาบุคคลเป็น
ปฏิกิริยาของเด็กและเยาวชนที่ไม่อยากพบปะบุคคลที่มีหน้าที่ให้การศึกษอบรม อันได้แก่ ครู

อาจารย์ บิดามารดา ญาติพี่น้อง ย่อมทำให้เด็กและเยาวชนผู้นั้นหมดโอกาสที่จะได้รับการอบรมสั่งสอน การปลูกฝังอุปนิสัยที่ดีงาม เช่นนี้โอกาสที่จะถูกชักนำไปให้กระทำความผิดต่อระเบียนข้อบังคับตลอดจนกฎหมายจึงมีได้ง่าย

การสร้างบรรยากาศในโรงเรียนไม่ให้เด็กและเยาวชนเกิดความเบื่อหน่ายขึ้นอยู่กับพฤติกรรมกรรมการอบรมสั่งสอนของครูอาจารย์เกี่ยวกับความล้มเหลวที่เด็กและเยาวชนได้รับจากโรงเรียนไม่ว่าจะมีผลมาจากการสื่อสารของครูอาจารย์ที่ขาดประสิทธิภาพหรือการขาดความสัมพันธ์อันดีระหว่างศิษย์กับครู หรือระหว่างนักเรียนกับนักเรียนด้วยกัน ย่อมส่งผลให้เกิดพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนในเด็กและเยาวชน ฟิลิปส์ (ประเทิน มหาจันทร์. 2527 : 78 ; อ้างอิงมาจาก Philips. 1975 : 5545) กล่าวว่า ความล้มเหลวในโรงเรียนกับพฤติกรรมเบี่ยงเบน เกิดขึ้นเพราะสภาพในโรงเรียนเด็กเกิดความเบื่อหน่าย การคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนอยู่แล้ว มีความสัมพันธ์กันอย่างยิ่งต่อการหนีโรงเรียนและการแสดงพฤติกรรมเกเรก้าวร้าว อย่างไรก็ตามเด็กที่ประสบความล้มเหลวทางด้านวิชาการ ก็มีแนวโน้มที่จะกระทำผิดและกลายเป็นเด็กเกเรจนก่อปัญหาอาชญากรได้

ลักษณะโรงเรียนและสถานศึกษา ปรากฏว่าเยาวชนที่กระทำความผิดในสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก ส่วนหนึ่งมาจากโรงเรียนและสถานศึกษาที่มีครูอาจารย์ชอบใช้วิธีเผด็จการและมีแต่মনใจริตไม่ยอมรับเด็กที่มีปัญหาขับไล่ไล่ออก เด็กนักเรียนจึงอยู่ในลักษณะและความรู้สึกว่าตนเองนั้นถูกทอดทิ้ง ครูอาจารย์บางคนชอบพูดจาถากถางทำให้เด็กเกิดการเบื่อโรงเรียนในที่สุด

บทความของมานพ ถนอมศรี (2532 : 5) กล่าวว่า การประพาศติผิดระเบียบวินัยของโรงเรียน และการลงโทษนักเรียนนั้น ต้องคำนึงถึงสถานะของบุคคลคือ สถานะของคำว่า "ครู" และคำว่า "ศิษย์" ครูคือผู้สร้างให้นักเรียนซึ่งเป็นลูกศิษย์เป็นคนที่มีความรู้ เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของประเทศ ครูเป็นผู้สร้างไม่ใช่ผู้ทำลาย จึงไม่เห็นด้วยกับระเบียบวินัยการลงโทษด้วยวิธีต่าง ๆ โดยเฉพาะการไล่ออก ถ้าเด็กที่มาโรงเรียนเป็นเด็กที่เกเรเพียงใด หน้าที่ของผู้เป็นครูอาจารย์จะต้องคิดเสมอว่า จะทำอย่างไรให้คนที่มีพฤติกรรมต่าง ๆ นั้นกลายเป็นพฤติกรรมที่ดี นั่นคือหน้าที่ของโรงเรียนที่จะทำหน้าที่ของตนอย่างสมบูรณ์ การผลักไล่ไล่ออกเด็กเกเรและชอบสร้างปัญหาออกไปจากโรงเรียนจึงเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง

ดังนั้นถ้าโรงเรียนใดสถาบันใดมีเด็กที่ถูกไล่ออกจากโรงเรียนเพราะความผิดร้ายแรง ในกรณีระเบียบวินัยในสถานศึกษา ซึ่งไม่ใช่ความผิดทางกฎหมายของบ้านเมือง คนที่ปวดร้าวมากที่สุดน่าจะเป็น "ครู"

ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับความมีวินัยในตนเองของบุคคลทุกคนที่อยู่ในสังคมปฏิมา พุทธทรัพย์ และคนอื่น ๆ (2527 : 14) มีความคิดเห็นว่า วินัยในตนเองมีความสำคัญและจำเป็นมาก เพราะผู้ใดก็ตามสามารถบังคับจิตใจตนเองได้ ทำในสิ่งที่ตนเองกำหนดในทางที่ถูกที่ควรแล้ว ผู้นั้นก็จะเป็นสมาชิกที่ดีคนหนึ่งของสังคมและประเทศชาติ ถ้าพลเมืองไม่มีระเบียบวินัยในตนเองแล้ว ก็ยากจะให้สังคมนั้นสงบสุขขึ้นมาได้ โรงเรียนในระดับต่าง ๆ มีความจำเป็นที่จะต้องมีการฝึกหัดและอบรมให้นักเรียนมีระเบียบวินัยในตนเอง มีความรับผิดชอบในตนเองอยู่ภายใต้ระเบียบวินัย ข้อบังคับกฎเกณฑ์ของโรงเรียน ซึ่งทางโรงเรียนได้วางขอบเขตกำหนดไว้ โรงเรียนแต่ละโรงเรียนย่อมมีการวางระเบียบวินัยข้อบังคับและกฎเกณฑ์ของแต่ละโรงเรียนไม่เหมือนกัน ตลอดทั้งกระบวนการวิธีการลงโทษ

สาเหตุของการประพฤติดีระเบียบวินัยของนักเรียนนักศึกษาอันเนื่องมาจากสถานศึกษา ชาวนันท์ มณีวงศ์ (ม.ป.ป. : 169 - 174) ได้กล่าวว่า

1. เพราะครูอาจารย์ไม่ให้ความรักความอบอุ่น ครูอาจารย์กระทำตนเสมือนนายปกครองบ่าว แทนที่จะเป็นพ่อแม่คนที่สองให้ความรักเมตตาเหมือนลูกเหมือนเครือญาติครูกลายเป็นศัตรูทางความคิดกับนักเรียนนักศึกษา
2. สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ทั้งอาคารเรียนและสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ไม่ทำให้เกิดความภาคภูมิใจ ไม่น่าอยู่มีแต่คนเกเร ซึ่งมีผลกระทบต่อจิตใจของนักเรียนนักศึกษา จึงเป็นแนวโน้มทางจิตใจให้เกิดการหนีออกจากโรงเรียน เหมือนการหนีออกจากบ้าน
3. จำนวนนักเรียนนักศึกษามากเกินกว่าที่ครูอาจารย์จะควบคุมดูแลและให้ความสนใจ เหมือนพ่อแม่ที่มีลูกมากย่อมขาดความยุติธรรม ขาดการสนใจในลูกที่ตนไม่รัก เป็นสาเหตุหนึ่งของการประพฤติดีระเบียบวินัยและกฎเกณฑ์
4. บริการสถานศึกษาครูอาจารย์ใช้ระบบบริหารไม่เป็นอาจเคร่งครัดเกินไปหรือหย่อนยานเกินไป อันเป็นเหตุให้นักเรียนนักศึกษาปรับตัวไม่ทัน หรือมีพฤติกรรมเสรีที่ขาดความเหมาะสม

5. ระเบียบวินัยทั้งของสถาบันและของราชการกระทรวงศึกษาธิการไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน ก่อให้เกิดความขัดแย้งกับระเบียบที่ชราภาพ

สาเหตุของการกระทำผิดของเยาวชน

1. สาเหตุจากตัวผู้กระทำผิดเอง ได้แก่

1.1 พันธกรรมที่ถ่ายทอดจากพ่อแม่ เช่น บัญญาอ่อน บุคลิกภาพบกพร่อง ความแปรปรวนทางจิต

1.2 โรคภัยไข้เจ็บที่ส่งผลต่อร่างกาย เช่น ประสาทพิการ ไม่สมประกอบ มีบมด้อยอยากแสดงพฤติกรรมบางอย่างชัดเจน

1.3 ภาวะแห่งจิต เยาวชนมักจะมีอารมณ์รุนแรง ฉุนเฉียว คนองเพราะกำลังอยู่ในสภาพเปลี่ยนแปลงทางร่างกายและฮอร์โมน ความวิตกกังวล การไม่ยอมเข้าสังคมหรือการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว

1.4 สัญชาตญาณ คือ พฤติกรรมที่เกิดขึ้นโดยไม่มีใครสั่งสอนหรืออบรม เช่น ความอยากรู้อยากเห็น อยากรู้อยากเห็น การแสดงทางกามารมณ์

1.5 สติปัญญา ตามหลักจิตวิทยาบุคคลย่อมแตกต่างกันทางสติปัญญา มีไ้ทั้งมากไ้้น้อย ฉลาดมากฉลาดน้อย เหล่านี้เป็นเหตุแห่งการเชื่อเมื่อถูกชักจูงหรือตกเป็นเหยื่อของความชั่วร้าย

1.6 การศึกษา จากสถิติทั่ว ๆ ไป พบว่า ผู้กระทำผิดปรากฎว่าส่วนใหญ่เป็นเยาวชนที่มีการศึกษาต่ำ และเยาวชนที่มีการศึกษาค่อนข้างเรียนไม่เก่ง

2. สาเหตุทางครอบครัว ไม่มีใครปฏิเสธว่าครอบครัวไม่มีอิทธิพลต่อการสร้างบุคลิกภาพและอุปนิสัยให้กับเยาวชน ครอบครัวเป็นสถาบันทางสังคมขั้นพื้นฐาน บิดามารดาหรือผู้ปกครองย่อมเป็นทุกสิ่งทุกอย่างให้แก่บุตร สาเหตุจากครอบครัวที่ทำให้เยาวชนกระทำความผิด เช่น

2.1 ความไม่ปรองดองในครอบครัว พ่อแม่ทะเลาะวิวาททำให้เยาวชนเกิดความเบื่อหน่ายจะมีการพัฒนานิสัยก้าวร้าว พุดจาหยาบคายและในที่สุดก็ชอบการทะเลาะวิวาทเหมือนต้นแบบ

2.2 ความไม่มั่นคงทางอารมณ์ เพราะพ่อแม่จู้จี้จุกจิก เขวachsenจึงหนีออกจากบ้าน
เที่ยวเตร่ตัดความรำคาญจนเคยชิน

2.3 ขาดความอบอุ่นในครอบครัว พ่อแม่ติดการพนัน ติดยาเสพติด ไม่มีเวลา
ให้ลูกและไม่เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ลูก ๆ

2.4 ครอบครัวแตกแยกหรือหย่าร้าง (Broken Home) ทำให้เขวachsenขาด
คนหนึ่งคนใดไปจึงพยายามหาสิ่งทดแทนจึงก่อปัญหาการก่ออาชญากรรม และมั่วสุมกับเพื่อนเป็น
ช่องทางใจ

2.5 ครอบครัวเข้มงวดเกินไป จนเขวachsenกระดิกตัวไม่ได้ ผู้ใหญ่ใช้ความคิด
ของตนคาดการณ์ คาดหวังเด็กในปกครองต้องเป็นอย่างนั้นต้องเป็นอย่างนี้ นิยมในภาพเอาเอง
กลายเป็นแรงผลักดันทำให้เขวachsenเกลียดบ้าน และหนีออกไปเผชิญชีวิตข้างนอก

2.6 ครอบครัวขาดระเบียบวินัยคือ ตามใจจนเกินไป เป็นการส่งเสริมพฤติกรรม
ที่ผิดแผกไปจากมาตรฐานของสังคม ใช้จ่ายเงินเกินตัว บ้านเป็นเพียงที่พักชั่วคราว นี้ก็จะมากี่มา
นี้ก็จะไปก็ไป

2.7 ครอบครัวมีลูกมากเกินไปและยากจน พ่อแม่หากินไปวัน ๆ ดูแลลูกไม่ทั่วถึง
จะทำให้เด็กเสียสุขภาพได้

3. สาเหตุทางด้านเศรษฐกิจ นโยบายของรัฐที่มุ่งพัฒนาเศรษฐกิจทำให้รายได้ไม่พอ
กับรายจ่าย รัฐก็ไม่สามารถจัดสรรสวัสดิการอะไรได้ ทำให้เกิดความอึดอัดขัดสน เขวachsenต้อง
ดิ้นรนหารายได้เลี้ยงชีพ ความเหลื่อมล้ำระหว่างคนมีเงินกับคนจนมีมาก ทำให้เขวachsenมองเห็น
ความไม่เป็นธรรม จึงก่อทัศนคติที่ไม่ดี เป็นมูลเหตุสู่การประกอบอาชญากรรมเพื่อจะหาทางอยู่รอด
ครอบครัวที่ยากจนความต้องการพื้นฐานไม่เคยได้รับการตอบสนอง ทุกคนมีแต่ความหวีโหยต้องช่วย
ตัวเองด้วยวิธีการต่าง ๆ เมื่อกระทำบ่อย ๆ เข้าก็กลายเป็นความเคยชินเป็นนิสัย

4. สาเหตุจากปัญหาสังคมและสิ่งแวดล้อม คำว่า สังคมและสิ่งแวดล้อมเป็นคำที่มี
ขอบเขตกว้างขวางมาก ซึ่งหมายถึง ประเทศชาติ ศาสนา วัฒนธรรม อันเป็นที่อยู่อาศัย ซึ่ง
สรุปมูลเหตุการกระทำผิดของเขวachsenได้ดังนี้

4.1 การเพิ่มของประชากรอย่างรวดเร็ว เมื่อประชากรเพิ่มปัญหาต่าง ๆ ก็

ตามมา เช่น การหางานทำ ที่อยู่อาศัย การศึกษา การสาธารณสุข รัฐไม่สามารถบริการได้ทั่วถึง จึงทำให้เยาวชนส่วนหนึ่งไม่มีงานทำ ไม่มีที่อยู่อาศัย ไม่มีการศึกษา และไม่มีสาธารณสุขที่ดี ในที่สุดเยาวชนก็หันเข้าหาอบายมุข

4.2 การศึกษาอบรม สถานศึกษาขาดแคลนมีไม่เพียงพอ ขาดบุคลากรที่มีความสามารถ สถานศึกษาปล่อยปละละเลยเหล่านี้ทำให้เยาวชนเบื่อหน่ายโรงเรียน

4.3 สภาพถิ่นที่อยู่อาศัย ครอบครัวที่ตั้งอยู่ในชุมชนแออัดไม่ถูกสุขลักษณะอนามัย และอยู่ในแหล่งมั่วสุมทางด้านมิถุนาซีฟสิ่งเสพติดเยาวชนได้พบเห็นทุกวัน ย่อมนำไปปฏิบัติตามได้

4.4 สถานเริงรมย์แหล่งอบายมุข บ่อนการพนัน ซ่อมโสเภณี สถานอาบอบนวด โรงน้ำชา คาราโอเกะ เมื่อเยาวชนเข้าไปก็เกิดความสุขสนาน เมื่อไม่มีเงินก็อาจจะประกอบอาชญากรรมได้

4.5 การคบเพื่อน ซึ่งถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตเยาวชน ที่ขาดไม่ได้ไม่ว่าจะในโรงเรียนหรือนอกโรงเรียน เพราะเป็นวัยที่บุคคลเหล่านี้ต้องการแสวงหาเอกลักษณ์ของตนเอง ถ้าได้เพื่อนดีก็จะชักจูงไปทางที่ดี ถ้าได้เพื่อนไม่ดีก็พากันกระทำความผิดได้ง่าย

4.6 สื่อมวลชน อันได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ การเสนอข่าวแก่ประชาชนควรมีความรับผิดชอบมากกว่านี้ เพราะในบางคอลัมน์เสนอแต่ผลลบต่อประชาชนและเยาวชนเช่น สื่อลามก ภาพยนตร์ต้องห้าม มิวสิคเพลงสื่อเรื่องเพศ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สาโรจน์ คำรัตน์ และอารยา พัฒนพิพิธไพศาล (ม.ป.ป.) ได้วิจัยเรื่อง สุขภาพจิตของเยาวชนในวัยเรียน พบว่า ผู้อยู่ในวัยดังกล่าว 35% มีแนวโน้มเป็นคน Neuroticism คือสภาพจิตที่อ่อนไหวง่าย คิดมาก และมีความวิตกกังวลสูง เมื่อมีปัญหาสะท้อนอารมณ์จะพบลักษณะทางจิตคือการคิดฆ่าตัวตาย ปัญหาที่พบมากที่สุดคือปัญหาที่บิดามารดาไม่เข้าใจซึ่งกันและกัน และการใช้อารมณ์กับลูก ๆ ปัญหาในโรงเรียน การเรียนไม่เข้าใจ เป็นเรื่องที่มีความวิตกกังวลมากที่สุด และเป็นต้นเหตุของพฤติกรรมการหนีโรงเรียน

เสงี่ยม อินภิรมย์ (สุนทร แสงรุ่ง. 2530 : 12 - 16 ; อ้างอิงมาจากเสงี่ยม อินภิรมย์. 2505 : 30 - 35) ได้วิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัญหาทางพฤติกรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนราษฎร์และโรงเรียนรัฐบาลปรากฏว่า ปัญหาที่ นักเรียนกระทำผิดและควบคุมยากคือนักเรียนจากโรงเรียนของรัฐบาล ซึ่งได้แก่การหนีโรงเรียน การลักขโมยและการทะเลาะวิวาท ส่วนในกรณีของนักเรียนโรงเรียนราษฎร์นั้นมีปัญหาไม่แตกต่างกัน ส่วนของนักเรียนหญิงทั้งของโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ซึ่งก็มีปัญหาที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งได้แก่การพูดโกหกชอบสาบาน และการหนีโรงเรียนไปเที่ยวตามห้างสรรพสินค้า

วรรณวรรณ ศิลป์ประกอบ (2508 : 31) ได้วิจัยเรื่อง การสำรวจลักษณะสภาพ ของการทำความผิดของเยาวชนประเภทการทำร้ายร่างกาย โดยการศึกษาข้อมูลจากศาล คดีเด็กและเยาวชนกลาง พ.ศ. 2506 พบว่าเยาวชนที่ทำความผิดต่อกฎหมายบ้านเมืองนั้น มีการศึกษาเพียงชั้น ป. 4 ถึงร้อยละ 80 และผู้กระทำผิดที่ศาลได้พิจารณาตัดสินแล้วอยู่ใน ช่วงอายุ 15-25 ปี เป็นส่วนใหญ่ เป็นที่น่าสังเกตได้ว่าบุคคลดังกล่าวอยู่ในวัยที่ควรจะได้รับ การศึกษา

ส่วนสาเหตุของการทำความผิดของเยาวชนพบว่าสภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัว ส่วนมากจะเป็นผู้ที่มาจากฐานะยากจน

พิสมัย วิบูลย์สวัสดิ์ (อนันต์ชัย เชื้อนธรรม และคนอื่น ๆ. ม.ป.ป. : 20 ; อ้างอิง มาจากพิสมัย วิบูลย์สวัสดิ์. 2510 : 40) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ในครอบครัว ตามทัศนะของเยาวชนที่กระทำผิดกฎหมาย พบว่า เด็กที่กระทำผิดบิดามารดาไม่เข้มงวดกับ กฎเกณฑ์ในบ้านตรงกันข้ามกับเด็กที่ไม่กระทำผิด เด็กที่กระทำผิดจะเป็นเด็กที่ถูกกลั่นแกล้งอย่าง รุนแรงจากบิดามารดาและถูกกลั่นแกล้งบ่อย เด็กที่กระทำผิดจะมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และทำกิจกรรมร่วมกับครอบครัวน้อย

ดวงเดือน ไชยคำ (2512) ได้วิจัยเรื่อง บุคลิกภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลายที่มีเพื่อนมากที่สุดและไม่มีเพื่อน พบว่านักเรียนชายที่มีเพื่อนมากที่สุด ชอบแสดงลักษณะ เป็นตัวของตัวเองและมีแนวโน้มที่จะไม่เชื่อในเรื่องศาสนา เครื่องรางของขลัง ไชคชะตาราசி ส่วนนักเรียนหญิงที่ไม่มีเพื่อนชอบแสดงลักษณะ เป็นตัวของตัวเอง และมีแนวโน้มที่จะไม่เชื่อใน เรื่องศาสนา เครื่องรางของขลัง ไชคชะตาราசி มากกว่านักเรียนหญิงที่มีเพื่อนมากที่สุด

อรุณศรี อนันตรศิริชัย (2513 : 45) ได้วิจัยเรื่อง ภูมิหลังของครอบครัวของเด็กที่มีปัญหาและเด็กที่ไม่มีปัญหาในชั้นมัธยมปลาย พบว่า เด็กที่มีปัญหาครอบครัวมีความเกี่ยวข้องกับภูมิหลังทางครอบครัวได้แก่ อายุบิดามารดาที่มากเกินไป อายุพี่น้องที่ห่างเกินไป เด็กที่มีปัญหา มาจากการมีบิดาเลี้ยง มารดาเลี้ยง (พ่อใหม่แม่ใหม่) มากที่สุด และเด็กที่มีปัญหาเกี่ยวข้องกับครอบครัวโดยมากเป็นบุตรคนโต (หัวปี)

อดุลย์ คนยัง (2513 : 60 -61) ทำการสำรวจความคิดเห็นของครูอาจารย์เกี่ยวกับการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาแบบสหศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า การจัดการศึกษาแบบสหศึกษามีปัญหามากในเรื่องการปกครอง เพราะไม่สามารถจะนำระเบียบข้อใดอย่างหนึ่งมาใช้โดยเฉพาะเจาะจง จึงเกิดความคลุมเครือ การแยกกันระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิง จะมีการปกครองที่ดีกว่าเป็นผลในทางจิตวิทยา เรื่องการจัดพฤติกรรมเบี่ยงเบนออกไป

ราศรี เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2515 : 32) ได้วิจัยเรื่อง ความทะเยอทะยานของวัยรุ่นที่มาจากครอบครัวชนชั้นกลางและชนชั้นต่ำ พบว่า วัยรุ่นที่มาจากชนชั้นกลางมีความใฝ่ฝันทะเยอทะยานสนใจตนเองและอนาคตมากกว่าวัยรุ่นที่มาจากชนชั้นต่ำ และวัยรุ่นที่มาจากชนชั้นกลางต้องการสร้างสรรค์สังคมและต้องการมีส่วนร่วมในสังคมมากกว่าวัยรุ่นที่มาจากชนชั้นต่ำ

อัญชลี ต้นศิริ (2518 : 64 - 72) ได้ศึกษาพฤติกรรมการจัดเลี้ยงระหว่างพ่อแม่กับความต้องการทางจิตของเด็กวัยรุ่นช่วงอายุ 13 - 20 ปี สรุปผลการวิจัยพบว่า วัยรุ่นทั้งหญิงและชายมีความขัดแย้งกับแม่มากกว่าพ่อ วัยรุ่นทั้งหญิงและชายที่มีพ่อแม่อายุมากก็มีพ่อแม่อายุน้อยมีความขัดแย้งพอ ๆ กัน ระดับการศึกษาของพ่อแม่ที่มีการศึกษาสูงมีความขัดแย้งกับเด็กวัยรุ่นน้อยกว่าพ่อแม่ที่มีการศึกษาน้อย พฤติกรรมกรณีดังกล่าวทั้งวัยรุ่นชายและวัยรุ่นหญิงมีลักษณะไม่แตกต่างกัน

วรรณसार วรภิจ (2523 : 113) ได้วิจัยเรื่อง พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในทัศนะของครูและผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ในจังหวัดฉะเชิงเทรา กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาจำนวนนักเรียน 367 คน ครู 286 คน และผู้บริหาร 80 คน โดยได้ศึกษาพฤติกรรมที่นักเรียนประพฤติปฏิบัติ 2 ลักษณะคือ พฤติกรรมที่นักเรียนปฏิบัติแล้ว เป็นภัยต่อตัวนักเรียนเอง และพฤติกรรมที่นักเรียนปฏิบัติแล้ว เป็นภัยต่อสังคม ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนและครูอาจารย์ตลอดทั้งผู้บริหารมีทัศนคติที่ไม่พึงประสงค์ต่อการกระทำผิดระเบียบวินัย และกฎเกณฑ์ข้อบังคับแตกต่างกัน

2. พฤติกรรมอันนำมาซึ่ง เป็นข้อบ่งชี้ว่าหากกระทำแล้วจะไม่เกิดผลดีต่อนักเรียน นักเรียนชายไม่สามารถคาดหวังได้ นักเรียนหญิงคาดหวังได้ว่า จะไม่ประพฤติปฏิบัติอยู่ในระดับสูงกว่านักเรียนชาย

3. พฤติกรรมอันนำมาซึ่ง เป็นข้อบ่งชี้ว่าหากกระทำแล้วจะไม่เกิดผลและเป็นภัยต่อสังคม นักเรียนชาย นักเรียนหญิง ครูอาจารย์และผู้บริหารมีทัศนคติปานกลางใกล้เคียงกัน

วงศ์กร เจียมเฝ้า (พยุ่ง จินะชิต. 2533 : 39 ; อ้างอิงมาจากวงศ์กร เจียมเฝ้า. 2529 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง บทบาทของสงฆ์ในพุทธศาสนาที่มีต่อการอบรมเยาวชน จากการวิจัยพบว่า ปัจจุบันเยาวชนไม่สนใจในการอบรมเพื่อการปลูกฝังจริยธรรม เยาวชนไม่สนใจศาสนา เห็นว่าศาสนาพุทธเป็นเรื่องของพระสงฆ์มากกว่าและเห็นว่าเรื่องของศาสนาพุทธเป็นเรื่องเกี่ยวกับเครื่องรางของขลัง เรื่องโบราณวัตถุ โบราณสถาน และศิลปะ ในการวิจัยได้เสนอแนะไว้ว่าควรมีการปรับปรุงในด้านจริยธรรม ให้เห็นผลเป็นรูปธรรมในตัวเยาวชนให้มากขึ้น โดยการร่วมมือของทุกฝ่ายก่อนที่เยาวชนจะไม่รู้จักศาสนาในทางที่ถูกต้องกว่านี้

การวิจัยเรื่อง การกระทำผิดของเยาวชนในประเทศไทยและแนวทางควบคุม ผลจากการวิจัย (อนันต์ชัย เชื้อนธรรม และคนอื่น ๆ. ม.ป.ป. : บทคัดย่อ) พบว่า

1. เยาวชนชายกระทำผิดในความผิดทุกประเภทมากกว่าเยาวชนหญิง ยกเว้นความผิดเกี่ยวกับการค้าประเวณี

2. เยาวชนที่มีอายุ 19 - 25 ปี ทำความผิดทุกประเภทมากกว่าเยาวชนที่มีอายุ 14 - 18 ปี ยกเว้น การกระทำผิดเกี่ยวกับการค้าประเวณี

3. เยาวชนที่กระทำผิดส่วนใหญ่มีบ้านเรือน ในเขตแหล่งเสื่อมโทรม (สลัม) และเขตการค้า (ตลาด)

4. การดื่มสุราติดยาเสพติด การเที่ยวเตร่ตามสถานเริงรมย์และแหล่งบันเทิง การเล่นการพนันและการมีอาวุธ เป็นปัจจัยที่นำเยาวชนไปสู่การกระทำผิดมากที่สุด

5. เยาวชนที่กระทำผิดส่วนมากมักมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมหลายประการ เช่น คบ

เพื่อนไม่ดี ชอบดื่มสุรา ชอบเล่นการพนัน ชอบเที่ยว ขาดความเชื่อมั่นในตนเองและชอบแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว

6. เยาวชนที่กระทำผิดส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อย มีบุตรหลายคน บิดามารดา หรือผู้ปกครองมีการศึกษาต่ำหรือไร้การศึกษาสมาชิกบางคนในครอบครัวชอบดื่มสุรา ติดยาเสพติดและเคยต้องโทษมาก่อน

7. เยาวชนที่มีรายได้น้อยหรือไม่มีรายได้ มีการศึกษาต่ำหรือขาดการศึกษา มีแนวโน้มกระทำผิดมากกว่าเยาวชนกลุ่มอื่น

8. เยาวชนที่ไม่มีอาชีพและเยาวชนที่เที่ยวเร่ร่อนกระทำผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินมากที่สุด

9. เยาวชนที่มีบิดามารดาได้รับราชการมีแนวโน้มที่จะกระทำผิดมากกว่าเยาวชนที่มีบิดามารดาประกอบอาชีพอื่น ๆ

นอกจากที่กล่าวมาแล้ว ผลการวิจัยยังพบอีกว่า มูลเหตุจูงใจในการกระทำผิดของเยาวชนนั้น แตกต่างกันไปตามประเภทความผิด ดังนี้

1. การกระทำผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน มีมูลเหตุมาจากการชักจูงจากเพื่อนและความต้องการสิ่งฟุ่มเฟือย

2. การกระทำผิดเกี่ยวกับอาวุธ มีมูลเหตุมาจากการป้องกันตนเองหรือไม่ก็ชอบเล่นอาวุธ

3. การกระทำผิดเกี่ยวกับการทำร้ายร่างกาย มูลเหตุส่วนใหญ่มาจากความโกรธจนขาดความยับยั้งคิด หรือไม่ก็ต้องการแก้แค้น หรือมันเมามาขาดสติ

4. การกระทำผิดเกี่ยวกับฆ่าคนตาย มีมูลเหตุมาจากความกลัวที่จะถูกทำร้าย ถูกดูหมิ่นศักดิ์ศรี และเกิดจากความประมาท

5. การกระทำผิดเกี่ยวกับข่มขืนกระทำชำเรา มีมูลเหตุมาจากเพื่อนฝูงชักจูงและเห็นตัวอย่างจากสื่อมวลชน

เสาวภา วัชรกิตติ (2521 : 58) รายงานการวิจัยเรื่อง สาเหตุของปัญหาเด็กและเยาวชนกระทำผิดในกรุงเทพมหานคร และในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง โดยการสุ่ม

ตัวอย่างเด็กและเยาวชนที่ถูกพิจารณาความผิดในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง จำนวน 300 คน พบว่า มีเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดอันมีสาเหตุสูงสุดมาจากความยากจนของครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 37 ของจำนวนเด็กและเยาวชนทั้งหมด และพบว่าเด็กและเยาวชนที่มาจากความยากจนของครอบครัวในเขตเมืองใหญ่จะอาศัยอยู่ในแหล่งเสื่อมโทรม การมีถิ่นที่อยู่ในแหล่งเสื่อมโทรม เด็กและเยาวชนมีการกระทำผิดในด้านต่าง ๆ เช่น ฉกชิงวิ่งราว ลักขโมย การพนัน และยาเสพติด สาเหตุเพราะเด็กและเยาวชนในแหล่งเสื่อมโทรมมีพฤติกรรมของการเอาอย่างมาใช้ในการแสดงออกของพฤติกรรมและพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจึงทำให้เยาวชนขาดวินัย อันเกิดจากสภาพทางวัฒนธรรมทฤษฎีไร้ระเบียบ (Anomic Theory : Merton. 1957 : 131 - 160) เมอร์ตัน ได้อธิบาย ถึงสังคมบางอย่างก่อให้เกิดความกดดันและขัดแย้งต่อบุคคล จนทำให้พฤติกรรมไม่เป็นไปตามบทสถานของสังคมซึ่งเป็นผลให้เกิดความไม่เป็นระเบียบในสังคมสถานะเช่นนี้เรียกว่า Anomie เป็นโครงสร้างทางสังคมที่มีอิทธิพลเหนือบุคคล โดยเน้นความขัดแย้งระหว่างโครงสร้างทางสังคมและวัฒนธรรมซึ่งเป็นเป้าหมายปลายทางในรูปคุณค่าทางวัฒนธรรม เมอร์ตัน ชี้ให้เห็นว่าสังคมมีองค์ประกอบสำคัญ 2 ประการคือ

1. ความสัมพันธ์ของวัตถุประสงค์ของวัฒนธรรมอันเป็นคุณค่าของรากฐานต่อความเป็นกลุ่มของมวลมนุษยชาติที่อยู่ร่วมกัน
2. บทสถานวิธีการที่สังคมกำหนดให้กลุ่มของมวลมนุษยชนนั้น ปฏิบัติตามถือเป็นกฎเกณฑ์ระเบียบวินัย ศีลธรรม จรรยาบรรณ

พฤติกรรมในสังคมเกิดขึ้นเนื่องจากขาดความสมดุลเกิดการขัดแย้งระหว่างองค์ประกอบทั้ง 2 ประการ วัฒนธรรมในสังคมสลายตัวไม่สามารถควบคุมบังคับบุคคลผู้เป็นสมาชิกในกลุ่มได้ จึงเกิดสภาพไร้ระเบียบ (Anomie) สถานะการณ์เช่นนี้เป็นจุดนำของการประกอบอาชญากรรม

กรณีการติดเฮโรอีนของเยาวชน วันเพ็ญ เริ่มรักษ์ (2520 : 68) ได้วิจัยเรื่องสาเหตุการติดเฮโรอีนของวัยรุ่น ข้อมูลที่ได้รับจากโรงพยาบาลรัตนารักษ์ ปทุมธานีและโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า เยาวชนวัยรุ่นที่ติดเฮโรอีนจะเป็นเยาวชนในกลุ่มอายุ 15 - 24 ปี พบว่า เยาวชนดังกล่าวมีบิดาครอบครัวที่มีสมาชิกในบ้านมากตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป ถึงร้อยละ 80 และหากบิดามารดายังมีชีวิตอยู่ก็จะพบว่าส่วนใหญ่บิดามารดาเป็นคนเจ้าอารมณ์โมโหร้ายและ

เป็นคนหยาบคาย เยาวชนดังกล่าวจะขาดการเอาใจใส่และการเอาใจใส่จากบิดามารดาในอัตราใกล้เคียงกัน

สาเหตุที่เยาวชนติดเฮโรอีนก็เพราะมีเพื่อนเป็นผู้คอยชักชวนและอยากทดลอง เมื่อมีความกลัวใจในปัญหาครอบครัวจึงอาศัยเฮโรอีนเป็นเครื่องช่วยบรรเทาความเครียดและพบว่าติดเฮโรอีนเพราะความสนุกสนานและเพราะความว่าเหวในอัตราส่วนใกล้เคียงกัน บิดามารดาหรือผู้ปกครองชอบดื่มสุรามีส่วนให้เยาวชนดื่มสุราเป็นและเป็นการนำไปสู่การเสพเฮโรอีน

พล.ต.ต.เอก สารสิน (2528 : 11) เอกสารสัมมนาเรื่อง ใครจักเป็นพลังของชาติ หากเยาวชนเป็นทาสยาเสพติด เอกสารดังกล่าวปรากฏข้อมูลดังนี้

1. ผู้ใช้ยาเสพติดให้โทษที่เป็นนักเรียนในกลุ่มอายุ 12 - 16 ปี อยู่ในระดับชั้น ม.1 - ม.5 มีประสบการณ์ในเรื่องสิ่งเสพติดร้อยละ 25.30
2. ผู้ใช้ยาเสพติดให้โทษที่เป็นนักศึกษาในกลุ่มอายุ 17 - 19 ปี อยู่ในระดับชั้น ม.6 - อนุปริญญา มีประสบการณ์ในเรื่องสิ่งเสพติดร้อยละ 34.51
3. ผู้ใช้ยาเสพติดให้โทษที่เป็นนิสิตนักศึกษาในกลุ่มอายุ 20 - 25 ปี อยู่ในระดับชั้นปริญญาตรี มีประสบการณ์ในเรื่องสิ่งเสพติดร้อยละ 26.41
4. ผู้ใช้ยาเสพติดให้โทษที่เป็นชาวบ้านโดยทั่วไป ไม่ได้เรียนหนังสือและอยู่ในกลุ่มอายุ 15 - 20 ปี มีประสบการณ์ในเรื่องสิ่งเสพติดร้อยละ 17.41

ดังนั้นจึงเป็นข้อชี้ปัญหาได้ว่ากลุ่มเยาวชนอายุ 17 - 19 ปี เป็นกลุ่มที่รู้จักเรื่องยาเสพติดในลักษณะคลุกคลีและมีโอกาสเสพได้มากกว่ากลุ่มอื่น

ปรีชา ชรรมา และถาวร เกิดเกียรติพงศ์ (2526 : 50 - 59) ได้สรุปบันทึกการงาน การวิจัยหัวข้อเรื่อง การศึกษาทัศนคติของนักเรียนและครูอาจารย์ที่เกี่ยวกับพฤติกรรมของเด็กไทยวัยรุ่นที่ขัดแย้งกับสังคม ผลของการวิจัยพบว่า โดยทั่วไปครูอาจารย์มีความเห็นสอดคล้องกันในเรื่องการมีวินัยและข้อบังคับในโรงเรียน แต่ข้อมูลรายด้านพบว่า ทัศนคติบางเรื่องขัดแย้งกันระหว่างครูอาจารย์กับนักเรียน อาทิ ระเบียบวินัยเรื่องการแต่งกายนักเรียนจะแต่งกายไม่เป็นระเบียบมากที่สุด คือ นักเรียนชาย การหนีเรียนในรายชั่วโมงนักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีระดับปานกลาง และใกล้เคียงกันในพฤติกรรมดังกล่าว นักเรียนชายมีพฤติกรรมก้าวร้าวมากกว่า

นักเรียนหญิง แต่นักเรียนหญิงมีการปฏิบัติอยู่ในกรอบของระเบียบวินัยมากกว่านักเรียนชาย
ในเรื่องเดียวกันนี้สภาพสังคมที่เยาวชนได้รับในปัจจุบันอันเป็นวัฒนธรรมต่างชาติที่มี
อิทธิพลอย่างยิ่ง

ทฤษฎีความขัดแย้งทางวัฒนธรรม (Culture Conflict Theory : Taft. 1956 : 136 - 137) ทาฟท์อธิบายว่า การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมและสังคมอย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสัมพันธภาพของบุคคลในสังคมอย่างมาก ทำให้บุคคลในสังคมต้องดิ้นรน แข่งขันกันในการดำรงชีวิตมากขึ้น มีคนจำนวนมากที่ไม่ประสบความสำเร็จในด้านการสร้าง สถานภาพทางเศรษฐกิจ จึงต้องอาศัยอยู่ในแหล่งเสื่อมโทรม (Slum) คนเหล่านี้จะมีพฤติกรรม ที่แตกต่างไปจากคนอื่น ๆ ในสังคม โดยทั่วไปคนที่อาศัยในแหล่งเสื่อมโทรม ครอบครัวของเขา จะมีลักษณะครอบครัวบ้านแตกเป็นจำนวนมาก เยาวชนที่อาศัยอยู่ในครอบครัวบ้านแตกเหล่านี้จะมี อัตราการกระทำความผิดมากกว่า เยาวชนที่อาศัยอยู่ในครอบครัวปกติและนอกแหล่งเสื่อมโทรม นอกจากนี้จะมีสถานภาพทางเศรษฐกิจที่ยากจนแล้วยังพบว่า การอบรมสั่งสอนคุณธรรมและ จริยธรรมยังอยู่ในเกณฑ์ต่ำอีกด้วย

ในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวทางวินัยภายในสถานศึกษานั้นจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจาก บุคคลหลาย ๆ ฝ่าย ไปลาร์ค และรุทสแตรง (ทวีป ปรีชา. 2519 : 3 ; อ้างอิงมาจาก Bailard and RuthStrang. 1964 : บทนำ) โดยเฉพาะความร่วมมือระหว่างผู้ปกครอง กับโรงเรียน ในปัจจุบันนี้สมาคมครูผู้ปกครองได้รับและมีบทบาทมากขึ้นแทบจะเป็นองค์หนึ่งใน สถาบัน โดยเฉพาะการส่งเสริมกิจกรรมภายในสถาบัน ตลอดจนการร่วมกันแก้ปัญหาดังกล่าวซึ่ง ครูและผู้ปกครองได้พบปะหารือกันเสมอถึงเรื่องความก้าวหน้าของนักเรียน การพยายามเข้าใจ ในพฤติกรรมในตัวเด็ก ตลอดจนการจัดสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ภายในโรงเรียน การร่วมมือกัน ระหว่างโรงเรียนกับสมาคมผู้ปกครอง การร่วมมือกันระหว่างครูอาจารย์กับผู้ปกครอง จึงมีความ จำเป็นมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแนะแนว

จึงอาจกล่าวได้ว่า ปัญหาการประพฤติผิดระเบียบวินัยในสถานศึกษานั้นเป็นเรื่องที่น่า สนใจควรจะได้มีการศึกษาข้อมูลเพื่อจะได้หาสาเหตุอย่างรีบด่วนก่อนที่เด็กและ เยาวชนเหล่านี้ จะหันไปจากโรงเรียน

ทฤษฎีจิตลักษณะพัฒนาการรู้คิดของเปียเจท์ (สุรพงษ์ ชูเดช. 2534 : 4 - 6 ; อ้างอิงมาจาก Piaget. 1962 : unpagged) การทำให้เยาวชนเห็นความสำคัญของอนาคต ทั้งของตนเองและประเทศชาตินั้น จะต้องเป็นเยาวชนที่มีความรู้และสามารถคาดการณ์ไกลถึง ผลดีผลเสียในอนาคต การจัดสภาพแวดล้อมให้ถูกต้องจะทำให้พฤติกรรมตามที่ตนตั้งใจไว้สามารถ วางแผนปฏิบัติได้ผลดี บุคคลที่มีลักษณะดังกล่าวถือว่าเป็นผู้มีจิตลักษณะมุ่งอนาคต ยิ่งบุคคลมีความ สามารถด้านการรู้การคิดสูงย่อมจะง่ายต่อการพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตให้สูงขึ้นด้วย

เปียเจท์ นักจิตวิทยาพัฒนาการได้ศึกษาการคิดของเด็กในเรื่องการคิดหาเหตุผลเชิง ตรรกวิทยาพบว่า พัฒนาการทางการรู้คิดจะพัฒนาตามช่วงอายุเด็กจะสามารถเข้าใจปัญหาทั้งใน ลักษณะที่เป็นรูปธรรมและนามธรรมได้ด้วยวิธีการปฏิบัติเชิงระบบ การปฏิบัติเชิงระบบคือ การนำ เหตุผลทางตรรกศาสตร์มาแก้ปัญหาทั้งปัญหาอุปสรรคและปัญหานามธรรม ผู้ที่มีความคล่องในการใช้ เหตุผลมีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในสภาพแวดล้อมรอบตัว โดยมีขั้นการพัฒนาการรู้คิดดังนี้

1. ช่วงอายุแรกเกิด - 2 ปี เป็นขั้นเรียนรู้ด้วยประสาทสัมผัสและการเคลื่อนไหว (The period of Sensory motor Intelligence)
2. ช่วงอายุ 3 - 7 ปี เป็นขั้นการคิดก่อนปฏิบัติการ (The Period of Preoperational Thought)
3. ช่วงอายุ 8 - 12 ปี เป็นขั้นการคิดแบบรูปธรรม (The Period of Concrete operation)
4. ช่วงอายุ 13 ปีขึ้นไป เป็นขั้นปฏิบัติการเชิงระบบที่เป็นนามธรรมมากยิ่งขึ้น (The Formal operation)

ซึ่งจิตลักษณะอันเป็นพฤติกรรมที่แสดงของบุคคลจะมุ่งอนาคตอย่างไร จึงอยู่ที่การรู้คิด ในเหตุผลเชิงตรรกศาสตร์

ปัญญา สดสง่า (2531 : 97) ได้วิจัยเรื่อง วินัยของนักเรียน การประพฤติผิดวินัย การป้องกันและการแก้ไขตามที่เสนอของผู้บริหารและครูอาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด กรมสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานคร พบว่า การกระทำผิดในด้านความประพฤติอันเป็นพฤติกรรม ก้าวร้าวอยู่ในระดับปานกลาง การหนีเรียนอยู่ในระดับปานกลาง สาเหตุของการหนีเรียนเพราะ

เพื่อการเรียนอยู่ในระดับสูง ในการป้องกันและแก้ไข ตามทัศนะของผู้บริหารและครูอาจารย์ มีความคิดเห็นขัดแย้งกันอยู่ในระดับสูง เฉพาะกลุ่มคณาจารย์มีความคิดหลากหลายที่จะดำเนินการ ในระเบียบวินัยที่จะสร้างขึ้นในสถาบันการศึกษา เพราะตัวแปรแต่ละสถาบันไม่เหมือนกัน เช่น บางสถาบันอยู่ในแหล่งเจริญ การลงโทษนักเรียนจึงใช้ระบบเด็ดขาดคือให้ออก แต่สถาบันที่อยู่ รอบนอกที่คณะครูอาจารย์ใช้ระบบและวิธีการที่ไม่เด็ดขาด แต่เห็นด้วยที่จะใช้ระเบียบของทาง ราชการคือกฎกระทรวงอยู่ในระดับสูง

สำนักงานพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เขตการศึกษา 7 จังหวัดพิษณุโลก รายงานการวิจัยศึกษารูปแบบการติดตามประเมินผล (2536) กล่าวว่า ความตระหนักถึงความ สำคัญของการติดตามประเมินผล พบว่า พฤติกรรมทางวัฒนธรรมของเยาวชนไทยในปัจจุบัน เป็น อุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตหลาย ๆ ประการ กระบวนการ ติดตามพฤติกรรมมีการเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมมากมายหลายรูปแบบในทุกสถานการณ์ วัฒนธรรมของประเทศชาติถูกจัดให้ผันเปลี่ยนไปจนเกือบเป็นปัญหาที่น่าวิตกอย่างยิ่ง ส่งผลกระทบต่อ การจัดการศึกษาและพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างไม่เต็มศักยภาพ สิ่งที่น่าหวังดังกล่าวจำเป็นต้อง เร่งพัฒนาคุณภาพในตัวเยาวชนก่อน ก่อนการพัฒนาวัตถุในอันจะก่อให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผลสูงสุด การศึกษาวิจัยของหน่วยงานครั้งนี้เพื่อนำผลไปปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ใน ระดับเขตการศึกษา รวมทั้งเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อการเร่งรัดปรับ กระบวนการสร้างวัฒนธรรมของชาติแก่เยาวชนให้เข้าใจพื้นฐานทางสังคมในรูปแบบไทย ๆ ต่อไป

เปรมจิต ชลวิถี (2528) ได้วิจัยเรื่อง เยาวชนกับยาเสพติดให้โทษ : มูลเหตุจูงใจให้ มารับการรักษา กล่าวว่า คนไข้ที่เป็นเยาวชนอายุ 11 - 25 ปี ในโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า ปี 2527 จำนวน 213 คน เป็นนักเรียนนักศึกษา 118 คน พบว่า เยาวชนดังกล่าวเฉลี่ยการ ติดยาเสพติดเมื่ออายุ 19 ปี ส่วนมากมาจากครอบครัวที่มีฐานะปานกลาง สาเหตุประการสำคัญ คือการใช้เวลาว่างจะอยู่นอกบ้านตามบ้านเพื่อน หอพัก ศูนย์การค้า และสถานเริงรมย์ การ ติดยาเสพติดเพราะอยากทดลอง อยากรู้ ประกอบกับการมีปัญหาทางจิตใจโดยเริ่มต้น สุนัขหรือ กัญชา และเฮโรอีน ส่วนสาเหตุของการบำบัดรักษานั้นส่วนใหญ่มีความรู้สึกสงสารพ่อแม่และกลัว สุขภาพเสื่อม กลัวถูกจับ ทั้งนี้ยังเกี่ยวข้องกับภูมิหลังบางประการในสัมพันธภาพในครอบครัวด้วย

อาทิ ข้อตกลงเรื่องความอบอุ่นในครอบครัว การไม่ทะเลาะกันของพ่อแม่ ตลอดจนการให้รางวัล เมื่อเลิกเสพยาเสพติด ในเรื่องเดียวกันนี้ได้อ้างรายงานการวิจัยของนายแพทย์ฝน แสงสิงแก้ว และคนอื่น ๆ เรื่องการวิจัยสำรวจนักเรียนไทยติดยาว่า จากการสุ่มตัวอย่างนักเรียนนักศึกษา อายุ 15 - 25 ปี จำนวน 2,647 คน เป็นชาย 1,506 คน หญิง 1,141 คน พบว่า

1. อายุเฉลี่ยเมื่อเริ่มติดยาเสพติด 17.9 ปี
2. เป็นนักเรียนนักศึกษาที่ติดยาเสพติดชายร้อยละ 94 หญิงร้อยละ 6
3. ผู้ติดยาเสพติดนั้นสูบบุหรี่และดื่มสุรามาก่อน
4. นักเรียนนักศึกษาที่ติดยาเสพติดเคยมีเพศสัมพันธ์มาก่อน
5. เป็นผู้มีปัญหาในการอบรมเลี้ยงดู ขาดความอบอุ่นจากบิดามารดา
6. ยึดเพื่อนเป็นที่ปรึกษามากกว่าพ่อแม่ ผู้ปกครองครูอาจารย์
7. ร้อยละ 88 ได้ยาเสพติดจากเพื่อนมากกว่าตัวเอง
8. นักเรียนนักศึกษาที่ติดยาเสพติดมีเพื่อนมากกว่านักเรียนนักศึกษาที่ไม่ติดยาเสพติด
9. ผู้ติดยาเสพติดเมื่อเริ่มแรกไม่เคยต้องโทษหรือกระทำผิดกฎหมายอื่นใด
10. ผู้ติดยาเสพติดนิยมฟังเพลงในแหล่งบันเทิงมากกว่าภาพยนตร์
11. ผู้ติดยาเสพติดมีความสนใจข่าวเกี่ยวกับอาชญากรรมมากที่สุด
12. สิ่งปรารถนามากที่สุดของผู้ติดยาเสพติดคือ ความรักจากพ่อแม่

พิวพรรณ คัดโนภาส (2533 : 96) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาการปฏิบัติตนของนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ตามระเบียบว่าด้วยการปฏิบัติตนของนักศึกษาตามทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา พบว่า ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษามีทัศนะต่อการปฏิบัติในสิ่งที่พึงปฏิบัติ ของนักศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า การปฏิบัติตนของ นักศึกษาว่าด้วยเรื่องระเบียบวินัยและกฎเกณฑ์อยู่ในระดับต่ำ คือ ไม่ค่อยปฏิบัติตาม เช่น การ แต่งกายที่ถูกต้องตามระเบียบจะทราบได้ว่า นักศึกษาไม่ค่อยมีทัศนะที่ดีต่อระเบียบการแต่งกาย ด้านความประพฤติพบว่า มีความบกพร่องในวินัยอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ความตั้งใจเรียนมีทัศนะต่อ การเรียนอยู่ในระดับปานกลาง การทะเลาะวิวาทพบว่านักศึกษามีพฤติกรรมก้าวร้าวอยู่ในระดับ ปานกลาง การตรงต่อเวลานักศึกษามีพฤติกรรมตรงต่อเวลาต่ำ คือ ไม่ตรงต่อเวลา นับเป็น ข้อพิจารณาที่ควรศึกษามูลเหตุต่อไป

ในเรื่องความแตกต่างระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิง เกี่ยวกับการปฏิบัติส่วนตัว และการปฏิบัติเกี่ยวกับระเบียบวินัย เฮอรร็อคส์ (อาพล ปริชานนท์. 2525 : 12 ; อ้างอิงมาจาก Hurrocks. 1951 : 410 - 418) กล่าวว่า นักเรียนชายจะฝ่าฝืนระเบียบวินัยมากกว่านักเรียนหญิง ในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างความมีวินัยแห่งตน นักเรียนหญิงมีวินัยแห่งตน สูงกว่านักเรียนชาย ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพการแสดงตัว การเก็บตัว ความรู้สึกรับผิดชอบ และการมีคุณธรรมแห่งพลเมืองดี พบว่า นักเรียนหญิงมีความรับผิดชอบมากกว่านักเรียนชาย ซึ่ง ความรับผิดชอบมีส่วนทำให้บุคคลคำนึงถึงระเบียบ กฎเกณฑ์ และข้อบังคับปฏิบัติตามกระบวนการ นั้น ๆ

ในเรื่องความมุ่งหวังแห่งชาติ พบว่า วัยรุ่นนักเรียนหญิงมีความมุ่งหวังในชีวิตแตกต่างกัน การศึกษามองอนาคตของนักเรียนหญิงและนักเรียนชายพบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีการ มองอนาคตไม่เหมือนกัน

ดังนั้นงานวิจัยเรื่องนี้ จึงสรุปเป็นสมมติฐานได้ว่า นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีทัศนคติเกี่ยวกับระเบียบความประพฤติและวิธีการลงโทษนักเรียนที่ต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามงานวิจัยของ อีเซล และ เทลด์ (อาพล ปริชานนท์. 2525 : 13 ; อ้างอิงมาจาก Ezell and Tate. 1955 : 217 - 222)

วิลเลียมสัน (แสงโสม รวีตระกูล. 2531 : 1 - 6 ; อ้างอิงมาจาก Williamson. 1955 : 74 - 79) ได้กล่าวถึงการลงโทษกับการรักษาวินัยโดยให้ข้อเสนอแนะว่า การลงโทษ นักเรียนผู้ประพฤติผิดระเบียบวินัยไม่ควรลงโทษแบบทารุณกรรม เพราะการลงโทษแบบนี้สร้าง การเก็บกด (Repression) สร้างความขัดเคืองใจ (Conflict) และยังสร้างความคับข้องใจ (Frustration) ให้แก่นักเรียนผู้ถูกลงโทษ

ดังนั้นการแก้ปัญหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่อยู่ในสถานศึกษาโดยวิธีการลงโทษแบบทารุณกรรมประการใดประการหนึ่ง จึงเป็นการยับยั้งความเจริญงอกงามทางความคิด ทำให้ผู้ถูกลงโทษขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ข้อเสนอที่วิลเลียมสันได้กล่าวถึงคือ ควรจะแก้ปัญหาทางวินัยด้วยวิธีการแนะแนวและให้คำปรึกษาโดยอาศัยผู้แนะแนว (Counselor) ที่มีความรู้ความสามารถผ่านการฝึกอบรมมาเป็นอย่างดี มีความรักและความเข้าใจพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน

ซึ่งจะเป็นการช่วยให้เด็กเรียนนักศึกษาผู้กระทำผิดได้รู้จักบังคับและควบคุมตนเอง เป็นผู้มีวินัยในตนเอง สามารถนำตนเองไปสู่สภาวะที่เหมาะสม ซึ่งเป็นการช่วยให้เด็กเรียนนักศึกษาแต่ละคน ได้พัฒนาศักยภาพความเจริญงอกงามทางความคิดและจะมีการพัฒนาที่สูงต่อไป

ปาสดาเรลลา เอ็ททิงตัน และสมาร์ท (กรรณิการ์ ภูประเสริฐ และคนอื่น ๆ.

2527 : 368 - 387 ; อ้างอิงมาจาก Pascarella, Ethington and Smart. 1988 : unpagged) ได้ศึกษาประสบการณ์ของนิสิตขณะ เรียนอยู่ในวิทยาลัยกับจิตลักษณะที่มีมาแต่กำเนิดกับ ลักษณะมนุษยนิยม (Human Itarinam) และค่านิยมในการทำงานเพื่อสังคม พบว่า จิตลักษณะที่มี มาแต่กำเนิดไม่สามารถบ่งชี้ได้ว่า มีความสัมพันธ์กับการทำงานเพื่อสังคม แต่ประสบการณ์ที่ได้รับ จากการศึกษาเล่าเรียนในวิทยาลัยเป็นองค์ประกอบที่สำคัญส่งผลโดยตรงต่อจิตลักษณะการ เป็น ผู้นำทางสังคมและความสนิทสนมคุ้นเคยกับสมาชิกในกลุ่ม ตลอดจนค่านิยมในการทำงานเพื่อสังคม งานวิจัยนี้จะเห็นว่าประสบการณ์ในวิทยาลัยมีความสัมพันธ์กับลักษณะมนุษยนิยมและค่านิยมการ ทำงานเพื่อสังคม ซึ่งลักษณะดังกล่าวตรงตามลักษณะที่แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติมีนโยบายให้ สถาบันการศึกษาทุกแห่งในประเทศไทย เน้นการผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพและมีคุณธรรมจริยธรรม อันพึงประสงค์จิตลักษณะที่ดีจึงมีความสำคัญต่อความเป็นพลเมืองดีต่อไป

การวิจัยเรื่องความแตกต่างกันระหว่างเยาวชนชายกับเยาวชนหญิง ในด้านการปฏิบัติ ตามระเบียบวินัย (อนันตชัย เชื้อนครธรรม และคนอื่น ๆ. ม.ป.ป. : 12 - 16 ; อ้างอิงมา จาก Jones. 1954 : 781 - 832) โจนส์ พบว่า เยาวชนชายหรือเด็กผู้ชายจะมีการฝ่าฝืน ระเบียบวินัยต่าง ๆ มากกว่าเยาวชนหญิงหรือเด็กหญิง ทั้งนี้เพราะสังคมโดยทั่วไปมิได้ตั้ง วัตถุประสงค์หรือมุ่งหวังให้เพศชายและเพศหญิงมีพฤติกรรมเหมือนกันอยู่แล้ว ดังนั้นกิจกรรมการฝึก อบรมเยาวชนของแต่ละเพศจึงแตกต่างกัน เนื่องจากการยอมรับหรือปฏิเสธจากสังคมอันมีอิทธิพล ต่อการประพฤติปฏิบัติ ในสังคมที่เข้มงวดกวดขันจะ เน้นการบังคับปฏิบัติเพศหญิงมากกว่าเพศชาย แต่ในสถานการณ์อื่น ๆ พบว่า เพศชายซึ่งรวมทั้งเยาวชนชายจะมีการพูดเท็จและไม่ซื่อสัตย์มาก กว่าเยาวชนหญิง ในระยะวัยเยาวชนตอนปลาย (17 - 20 ปี) เยาวชนชายจะฝ่าฝืนกฎระเบียบ วินัยมากกว่าและไม่เต็มใจที่จะประพฤติตนตามกฎ ระเบียบวินัยและข้อบังคับต่าง ๆ โดยไม่คำนึง ว่ากฎนั้นจะยุติธรรมต่อเขาหรือไม่ ในเรื่องเดียวกันนี้โจนส์ได้นำทฤษฎีของซัทเธอร์แลนด์ มาอ้าง

คือ ทฤษฎีการเข้าสมาคมกับกลุ่มที่มีลักษณะแตกต่างกัน (Theory of Differential Association : Sutherland. 1974 : 75 - 77) ชัทเธอร์แลนด์ กล่าวถึงพฤติกรรมอาชญากรรมเรียนรู้กันได้โดยการติดต่อกันอย่างใกล้ชิดภายในกลุ่ม และพฤติกรรมที่แสดงออกมาในลักษณะที่จะเป็นอาชญากรนั้น ขึ้นอยู่กับช่วงระยะเวลาของความสม่ำเสมอในการติดต่อสัมพันธ์กัน ชัทเธอร์แลนด์ ได้อธิบายถึงพฤติกรรมทางอาชญากรรมไว้ดังนี้

1. พฤติกรรมทางอาชญากรรมเกิดจากการเรียนรู้และการฝึกอบรมมิใช่ เกิดจากการถ่ายทอดทางพันธุกรรม ผู้มิได้ฝึกอบรมให้ประกอบอาชญากรรมจะไม่เกิดการเรียนรู้จะกระทำมิได้
2. พฤติกรรมทางอาชญากรรมเกิดจากการเลียนแบบโดยกระบวนการทางสังคมการได้พบได้เห็นหรือการรับรู้จากคำบอกเล่าสืบทอดกันมารวมทั้งการเลียนแบบจากวิธีการต่าง ๆ
3. เกิดจากแรงบันดาลใจ แรงขับดันภายในสำนึกแห่งจิตลักษณะ ความมุ่งหมายและทัศนคติ การมีพฤติกรรมดังกล่าวมีทั้งนิยมชมชอบหรือเป็นบัญญัติก็ได้ ในสังคมสมาชิกได้รับการอบรมสั่งสอนให้เคารพกฎหมาย ระเบียบวินัยและข้อบังคับ แต่ในกลุ่มคนอีกกลุ่มอาจเป็นบัญญัติไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคมเป็นค่านิยมที่จะแสดงออกในความก้าวร้าว
4. เยาวชนกระทำผิดเพราะคิดว่าการไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบต่าง ๆ นั้นเป็นสิ่งที่มีความค่านิยมมากกว่าการปฏิบัติตามกฎระเบียบอันเป็นธรรมชาติ เมื่อถูกสิ่งแวดล้อมชักนำไปเกี่ยวข้องและเคยชินต่อพฤติกรรมการกระทำผิดในที่สุดก็ถูกกลืนหรือดลาคั่ว
5. พฤติกรรมแสดงออกถึงความต้องการและค่านิยม ชัทเธอร์แลนด์ ได้ชี้ให้เห็นว่าพวกเขาไม่เพียงหลายใช้ชีวิตขโมย ดัดช่องย่องเงาเพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพย์สิน แต่กรรมกรทำงานด้วยความซื่อสัตย์ เพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพย์สินเช่นเดียวกัน ทรัพย์สินหรือเงินเป็นค่านิยมอย่างหนึ่งในสังคม โดยเหตุนี้ค่านิยมและความต้องการจึงเป็นประเด็นหนึ่งที่นำไปสู่อาชญากรรม

คาร์ดาเรลลี (ประเทิน มหาจันทร์. 2527 : 41 - 43 ; อ้างอิงมาจาก Cardarell. 1974 : 2412) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว พบว่าสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว มีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดระเบียบกฎหมายทั้งของเยาวชนและผู้ใหญ่ โดยเฉพาะผู้กระทำผิดที่มาจากครอบครัวที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ มีการกระทำผิดและถูกจับกุมมากกว่าผู้ที่มาจากครอบครัวที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมสูง

การแก้ปัญหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน โดยวิธีแก้ที่สภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวนั้น กระทำได้ไม่่ง่ายนัก หากจะให้ผลต้องกระทำติดต่อกันเป็นเวลานาน ซึ่งได้แก่การให้การศึกษาทั้งการศึกษาในระบบและนอกระบบ การให้การศึกษาด้านอาชีพและฝึกรอบรมให้สอดคล้องกับพื้นเพของเด็กและเยาวชนมีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับตนเองได้ถูกต้อง ช่วยให้เด็กและเยาวชนมองผู้อื่น มองสิ่งแวดล้อม มองปัญหา ตลอดจนมองการกระทำของตนเองอย่างเข้าใจ ถูกต้องและต้องแท้ การกระทำดังกล่าว จะเป็นการช่วยลดการแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม อันจะนำไปสู่การกระทำที่ผิดกฎหมายได้อีกทางหนึ่ง

งานวิจัยของลินเดน (ประเทิน มหาจันทร์. 2527 : 80 - 81 ; อ้างอิงมาจาก Linden. 1975 : 5544) เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างผู้แสดงพฤติกรรมกับตัวแบบ ได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการแสดงพฤติกรรมเถรของเด็กกับตัวแบบโดยเสนอทฤษฎีเกี่ยวกับความเถรที่มีชื่อว่า "ทฤษฎีความผูกพันทางอารมณ์" อธิบายว่า พฤติกรรมการเถรมีพื้นฐานมาจากความผูกพันทางอารมณ์ที่บุคคลมีต่อการกระทำตามและการกระทำที่เบี่ยงเบนจากผู้อื่น ความผูกพันทางด้านอารมณ์ที่เด็กมีต่อตัวแบบ ซึ่งส่วนแต่เป็นตัวแบบหรือตัวอย่างที่มีทั้งดีและไม่ดี ถ้าเป็นตัวแบบที่ดี เด็กจะแสดงพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไปจากตัวแบบดังกล่าว ถ้าหากเป็นตัวแบบที่ไม่ดี เด็กจะกระทำตามตัวแบบนั้น การกระทำตามตัวแบบที่ดี หรือการกระทำที่เบี่ยงเบนไปจากตัวแบบที่ดี ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบต่าง ๆ ซึ่งได้แก่ ความใกล้ชิดระหว่างเด็กและเยาวชนกับตัวแบบ ความประทับใจ (ทั้งส่วนดีและไม่ดี) ของอิทธิพลที่มีต่อเด็กและเยาวชน ดังนั้นการให้การศึกษาและอบรม จึงจำเป็นและต้องคำนึงถึงตัวแบบซึ่งได้แก่ ครูอาจารย์ ผู้ปกครองเพื่อนของเด็กและเยาวชน ตลอดจนตัวอย่างในสังคม

การมีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไปจากตัวแบบที่ดี เป็นการกระทำที่แตกต่างไปจากทัศนคติของสังคม จัดว่าเป็นการกระทำที่ผิดปกติ ส่วนการกระทำที่แตกต่างไปจากตัวแบบที่ไม่ดี จัดว่าเป็นการกระทำที่เป็นปกติวิสัย หากใช้เป็นการกระทำที่เบี่ยงเบนไม่ ที่เป็นเช่นนี้เพราะเหตุว่าความเบี่ยงเบนก็คือ การแสดงพฤติกรรมที่แตกต่างไปจากทัศนคติของสังคม อันเป็นผลมาจากการที่บุคคลเกิดสับสนในเรื่องสถานภาพของตนเองตลอดจนความต้องการที่จะแสดงเหตุผลในพฤติกรรมของตนว่า พฤติกรรมที่แสดงออกนั้นเป็นพฤติกรรมที่ถูกต้อง แม้จะมีความเบี่ยงเบนไปจากทัศนคติ

ของสังคมก็ตาม เมื่อพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนได้รับการยอมรับระหว่างผู้แสดงกับผู้อื่น การถ่ายเทพฤติกรรมดังกล่าว ก็จะถ่ายทอดถึงกันและกัน เมื่อกระบวนการถ่ายเทพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนดำเนินไปโดยสมบูรณ์ อาชญากรรมจึงเกิดขึ้น

ได้มีการศึกษากันอย่างกว้างขวางถึงสาเหตุของการก่ออาชญากรรมในผู้ใหญ่ และในเยาวชนซึ่งมีพฤติกรรมเกเร เพื่อหาทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว เกี่ยวกับเรื่องนี้นักวิจัยของ อาจิตัน (ประเทิน มหาพันธ์. 2527 : 82 - 83 ; อ้างอิงมาจาก Ageton. 1975 : 8038) พบว่า การที่บุคคลได้เกี่ยวข้องกับกระบวนการทางกฎหมายอยู่เสมอ เช่น ถูกจับกุม ถูกสอบสวน ถูกภาคทัณฑ์ ต้องขึ้นศาล และถูกปรับ เป็นต้น เหล่านี้ทำให้บุคคลมีพฤติกรรมตอบโต้กฎหมายไปในทางลบและมีการละเมิดกฎหมายเพิ่มขึ้น จากผลการวิจัยดังกล่าว ทำให้มองเห็นช่องทางในการป้องกันการประพฤติกเรของเด็กรุ่นนักเรียนนักศึกษาซึ่งเป็นเยาวชนได้ประการหนึ่ง คือ ทางบ้านและสถาบันการศึกษาควรร่วมมือกันจัดการป้องกันและแก้ไขเสียแต่ต้นเมื่อ ไม่เปิดโอกาสให้เยาวชนเหล่านั้นต้องเกี่ยวข้องกับกระบวนการทางด้านกฎหมายของบ้านเมือง

การที่เด็กและเยาวชนได้มีโอกาสเกี่ยวข้องกับกระบวนการทางกฎหมายโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ตำรวจและศาลคดีเด็ก ๆ จะยิ่งทำให้พวกเขาที่มีความรู้สึกต่อตนเองว่าเป็นผู้ที่เคยมีความผิดติดตัวมาแล้วประการหนึ่ง อีกประการหนึ่ง ทำให้เด็กและเยาวชนได้มีประสบการณ์ทางกฎหมาย รู้จักทางหนีทีไล่มากขึ้น เมื่อเบ็ดเตล็ดโอกาสที่เขาเหล่านั้นจะมีการกระทำผิดในครั้งต่อไป จึงมีมากกว่าเด็กและเยาวชนที่ไม่เคยผ่านกระบวนการทางกฎหมายมาก่อน ด้วยเหตุนี้เด็กและเยาวชนแม้กระทั่งผู้ใหญ่ที่เคยกระทำผิดมาแล้ว มีเป็นส่วนมากที่มีการกระทำผิดเป็นครั้งที่สองและสามเสมอ นักวิชาการได้ให้ความสนใจในสาเหตุของการกระทำผิดในสถานศึกษา ในศาลคดีเด็กและ เยาวชนที่เคยผ่านกระบวนการดังกล่าวมาแล้วมีการกระทำผิดที่รุนแรงขึ้นกว่าเดิม

เทอร์เนอร์ (Turner. 1978 : 4410) ได้ศึกษาภูมิหลังของเด็กและเยาวชนผู้กระทำความผิดต่อกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ เพื่อค้นหาลักษณะที่สามารถทำนายพฤติกรรม การกระทำผิด ปรากฏว่ายังไม่มียุทธศาสตร์ใดของบุคคลที่สามารถทำนายพฤติกรรม การกระทำผิดได้แม่นยำ เช่น ระดับสติปัญญา พฤติกรรมเบี่ยงเบน สถานภาพทางเศรษฐกิจ สังคม ครอบครัว เด็กที่มีระดับการเรี่ยไรต่ำ เด็กที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนก้าวร้าว ก็เชื่อว่าจะเป็นเด็กที่มีการกระทำ

ผิดระเบียบ กฎหมายเสมอไป แต่สิ่งหนึ่งที่ เทอร์เนอร์ได้ศึกษาพบว่ากระบวนการพัฒนาทักษะของเด็กเถเรนั้นเป็นผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่าเด็กปกติ

ได้มีการศึกษากันอย่างกว้างขวางถึงความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำผิดของเยาวชนเมื่ออยู่ในโรงเรียนกับพฤติกรรมของเด็กที่เถเร โดยศึกษาว่าการกระทำผิดเมื่ออยู่ในโรงเรียนมีความเกี่ยวข้องกันมากน้อยเพียงใด ทั้งนี้เพื่อหาวิธีป้องกันและการแก้ไขการกระทำผิดของเยาวชนเสียแต่เมื่อยังเด็กอยู่ในสถาบันการศึกษานั้น ๆ เกี่ยวกับเรื่องนี้นักการศึกษาชื่อ แอนเดรูกิวิช (ประเทิน มหาพันธ์. 2521 : 30 ; อ้างอิงมาจาก Andrukiewuz. 1976 : 2446) ได้ศึกษาพฤติกรรมและการกระทำผิดของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในชุมชนแห่งหนึ่ง โดยให้เด็กเป็นผู้รายงานการกระทำผิดของตนเอง ผลการศึกษาปรากฏว่าเด็กส่วนใหญ่ร้อยละ 72.7 กระทำผิดโดยการดื่มเบียร์ เหล้าองุ่น และน้ำเมาอื่น ๆ ส่วนน้อยร้อยละ 1.4 รายงานว่า เคยขโมยของมีค่า เด็กในโรงเรียนมัธยมของรัฐมีการกระทำผิดมากกว่าเด็กในนักเรียนเอกชน อย่างมีนัยสำคัญ เด็กชายมีการกระทำผิดกว่าเด็กหญิง เป็นสองเท่า เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการกระทำผิดระหว่างเด็กที่มาจากครอบครัวที่มีระดับเศรษฐกิจและสังคมต่ำกับเด็กที่มาจากครอบครัวที่มีระดับเศรษฐกิจและสังคมสูง ปรากฏว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือเด็กที่มาจากทั้งสองครอบครัวทั้งสองระดับ มีการกระทำผิดในอัตราใกล้เคียงกัน

วาสเซอร์แมน (อรัญ สุวรรณบุบผา. 2526 : 12 - 15 ; อ้างอิงมาจาก Wasserman. 1976 : 6990) ได้ศึกษาการกระทำผิดของกลุ่มเยาวชน พบว่ามีปัจจัยหลายด้าน การแก้ปัญหาจึงต้องกระทำโดยการศึกษาปัจจัยด้านต่าง ๆ ให้เข้าใจ และแก้ไขตรงจุดปัจจัยสำคัญได้แก่ ปัจจัยด้านบุคลิกภาพ ปัจจัยด้านสังคม และปัจจัยด้านวัฒนธรรม ปัจจัยเหล่านี้มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดกฎหมายและระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ มีนักวิชาการจำนวนไม่น้อยที่ให้ความสนใจในความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำผิดของเยาวชนกับปัจจัยด้านต่าง ๆ เพื่อต้องการทราบว่า จะใช้ปัจจัยด้านใดเป็นตัวกำหนดในการทำนุบำรุงการกระทำผิดกฎหมายและข้อบังคับของเด็กและเยาวชนได้แม่นยำที่สุด การควบคุมอย่างใกล้ชิดของครอบครัวจะช่วยลดพฤติกรรมเบี่ยงเบนได้ดี ความเปลี่ยนแปลงของเยาวชน ก่อให้เกิดความไม่มั่นใจยากที่จะควบคุมพฤติกรรมของการก่ออาชญากรรมและการฆ่าตัวตาย

ไรซ์ (ดวงเดือน พันธมนาวิน และเพ็ญแข ประจวบจันทร์. 2520 : 97 - 98 ; อ้างอิงมาจาก Rice. 1976 : 6990) ได้ศึกษาวิจัยตัวแปรต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดซ้ำ ผลปรากฏว่าตัวแปรซึ่งได้แก่ สภาพทางสังคม ความภูมิใจในอาชีพ ขนาดของชุมชน ความมั่งคั่งของชีวิตทัศนคติต่อวงศ์ตระกูล ความเชื่อในโชคชะตาราศีและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ฯลฯ มีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดซ้ำของเยาวชน นั้นแสดงว่า กระบวนการทางกฎหมายที่ดี กระบวนการทางสังคมที่ดี ไม่สามารถแก้ปัญหาค่าการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนได้ กระบวนการดังกล่าวจึงเป็นกระบวนการที่ไร้ประสิทธิภาพในการแก้ปัญหาของยูวอาชญากร

